



NOVO
MESTO


MESTO
SITUL

Naročniki revije **park** so tudi podjetja:

ABC Cibic Novo mesto d.o.o.
projektiranje, svetovanje, nadzor
Novi trg 1, Novo mesto
tel.: 07 33 70 320



ID - interier design d.o.o.
Arhitektura & design
Germova u. 3, Novo mesto



www.Luminus.si



PEGAS
MEDNARODNI TRANSPORTI
Turkova 2, 8000 Novo mesto
Tel.: 07 33 21 308



TILA
zavarovalnica tilia d.d.
Novo mesto



Elica Križ s.p.
Pridobivanje upravne in gradbene dokumentacije
Ljubljanska cesta 4, Novo mesto
tel.: 07 33 24 851

MAJCEN
Novo mesto
Tel.: 07 33 22 193. Fax: 07 33 70 601




SILVER
Novi trg 1, Novo mesto
BTC Ljubljanska 27, Novo mesto

ARHITEKTON d.o.o.
Novi trg 9, 8000 Novo mesto
tel.: 07 33 71 520
fax: 07 33 71 521
gsm: 041 671 338
projektiranje
inženiring

Gradbeno projektiranje in inženiring d.o.o. GPI
Ljubljanska cesta 26, Novo mesto
tel.: 07 33 77 630, www.gpi.si



Mala d.o.o.
Olivno olje, Karlovačko pivo
Šolska cesta 12, Otočec
tel.: 07 30 99 160



Novi Medij
Glavni trg 14
8000 Novo mesto
E-mail: novi.medij@siol.net



AURORA
HOBI & ART
Breg 1, Novo mesto, tel.: 07 33 23 055

Gvido napisi d.o.o.
V Brezov log 2
Novo mesto
tel.: 07 33 82 850
gvido.napisi@siol.net



MALKOM
Novo mesto d.o.o.
Ljubljanska 1, Novo mesto
tel.: 39 31 470



sitotisk avbar
Avguštin AVBAR s.p.
LASERSKO GRAVIRANJE
tel.: 07 33 79 021 GSM: 041 682 468
Kraljova ulica 15 (Šmihel), 8000 Novo mesto



Avtogalant
izdelava
izpušnih cevi
Ob potoku 10, Novo mesto



ib Investbiro
Ulica Mirana Jarca 33, Novo mesto
07 332 81 97

Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto
Mej vrti 5, 8000 Novo mesto
Tel.: (07) 39 34 100
Faks: (07) 39 34 101
Splet: www.zzv-nm.si
E-pošta: info@zzv-nm.si



AVTOHIŠA ADRIA
Avtohiša Adria Plus
Podbevškova 13, Novo mesto



INFOTEHNA
Glavni trg 20, Novo mesto
tel.: 07 39 30 600

Avtohiša Berus
Podbevškova 1, Novo mesto

MONTAŽA IN POPRAVILO VODOVODNIH INŠTALACIJ
Jernej Jakše s.p.
Bršljin 32, Novo mesto
gsm: 041 647 319



triglav



Avtošola Riba
Ulica stare pravde 15,
Novo mesto
tel.: 07 33 26 722



Računovodski servis
Jožica Bukovec s.p.
Adamičeva ulica 2
tel.: 07 33 79 130

Branko Tratar s.p.
projektiranje,
posl. posredovanje, nadzor
Ul. talcev 2, Novo mesto
tel.: 07 33 80 900
PROJEKT biro



AICO Novo mesto d.o.o.
OBRATNA CONA CIKAVA
Tel.: 07/33 80 610, fax: 07/33 80 611
E-mail: aico.doo@siol.net



BALNEASTIČNO!
- nočno kopanje s PRESENEČENJEM, vsak petek in soboto od 20. do 23. ure
- prvič v Sloveniji: BalneaRelax in BalneaExclusive - masaže z dvema maserjema
Vabljeni tudi na pestre rekreativne popoldneve v Balnei

Balnea
WELLNESS CENTER
DOLENJSKE TOPLICE
Informacije in rezervacije:
Wellness center Balnea
Tel: 07 39 19 750, 751
booking.dolenjske@krka-zdravilisca.si



Konvikt
REKLAMNA AGENCIJA

stia
d.o.o. Novo mesto
E-mail: stia@siol.net
tel.: 07 39 34 780 - fax: 07 39 34 781



Moba
Izdelava posteljnih vložkov Latoflex
Stopiče




VRTINEC
Video produkcija d.o.o.
tel.: 07 33 70 210
<http://www.studio-vertinec.si>



Nova KBM d.d.
Nova Kreditna banka Maribor



GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO d.d.
Gubčeva 15, 8000 Novo mesto
Telefon: h.c. 07/33 21 065



Vse na enem mestu: izleti, potovanja, sejmi, letovanja, zimovanja, letalske vozovnice za posameznike in skupine!

Forex Commerce d.o.o.
Smrečnikova ulica 19
8000 Novo mesto

KOMPAS NOVO MESTO d.o.o.
tel. 07/39 31 520
ROBINSON
Poslovalnica Robinson, tel. 07/33 828 00




DARO BIRO
Rozalija Judež s.p.
Velika Cikava 12B
8000 Novo mesto
tel./faks: 07 33 72 930, mobilni: 031 293 661
delovni čas: od pon. do pet. od 8. do 15. ure
GSM: 041 643 133 e-mail: daro.biro@siol.net

fine cars d.o.o.
Prodaja vozil
Bajčeva 6, Novo mesto
Tel./fax: 07 33 80 860



ljubljanska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Dolenjska in Bela krajina



ORIKS
VODENJE POSLOVNIH KNJIG ZA PODJETJA IN SAMOSTOJNE PODJETNIKE TER POMOČ OD USTANOVITVE DO REGISTRACIJE PODJETJA
Mira Lalič
Danila Bučarja 22 tel.: 07 / 33 73 380, 33 73 381
8000 Novo mesto fax: 07 / 33 73 382
GSM: 041 / 682 - 470
UPOŠTEVAMO KARTICO OBRATNIK OBRATNIK!
Podružnica Žužemberk tel.: 07 / 36 91 960

KAMNOSEŠTVO
Marjan LUKŠIČ s.p.
Košenice 92, Novo mesto,
Tel./fax: 07 33 47 015, gsm: 041 720 102
Izdelki iz naravnega kamna:
- spomeniki
- okenske police
- stopnice
- balkonske obrobe
- pulti, tlaki
Vse izdelke dostavimo in vgradimo!



Tomaz Zupančič s.p., Marjan Kozine 66, Novo mesto
Gsm: 041 693 190
PROTIVLOMNI SISTEMI
• VARNOST
• PROTIHRUPNOST
• ELEGANCA
• PRIJAZNI SUHOMONTAŽNI POSTOPKI
• PESTRA IZBIRA GLADKIH IN RELIEFNIH POKRIVNIH PLOŠČ
Nudimo še:
VARNOŠTNE IZLOŽBENE MREŽE IN REŠETKE




Občinsko glasilo – novo lokalno trobilo

Uroš Lubej

V oktobrski številki je revija Park javnosti razkrila do tedaj neznan podatke o višini spornega, morda celo nezakonitega financiranja občinske promocije v dveh lokalnih oglasnikih, **NOVEM MEDJU** in **VASEM MESEČNIKU**. Podatki so razkrivali, da občina za svojo promocijo na račune zasebnikov prelije dobrih 10 milijonov tolarjev letno, skupaj z nekaterimi javnimi podjetji in ustanovami ter neko dotacijo skorajda 15 milijonov javnih sredstev. Zgodbo so potem povzeli številni lokalni in drugi mediji, epilog pa je bil izglasovan na novembrski seji občinskega sveta z odlokom o ustanovitvi časopisa Mestne občine Novo mesto.

Na področju naše občine se že sedaj razdeli okrog 39 000 tisoč izvodov od letos že treh »časopisov«, ki to niso. Skupaj s tistimi, ki tam oglašujejo (med njimi je veliko dolejških podjetij), ti mediji množično kršijo določila zakonodaje, še posebej pa oglaševalske in novinarske kodekse. Vsi trije oglasniki namreč objavljajo prikrite oglaševalske vsebine oziroma oglase, ki vzpostavljajo videz, da gre za novinarske prispevke. Objave Mestne občine Novo mesto so zgolj del veliko hujše zgodbe. **OGLAŠEVALSKI KODEKS** (in tudi primerljivi mednarodni oglaševalski kodeksi) pravijo, da »mora biti oglaševalska vsebina oblikovana in predstavljena na način, da je že na prvi pogled jasno, da gre za to obliko komuniciranja. Biti morajo jasno in prepoznavno ločena od redakcijskih vsebin«, kar je sicer samo bolj natančen povzetek **ZAKONA O MEDIJIH**, ki tudi določa visoke denarne kazni tako za naročnika kot za odgovornega urednika medija. Zaskrbljujoče je, da novinarji lokalnih oglasnikov kršijo dokumente svoje lastne novinarske skupnosti. **LISTINA O NEDOPUSTNOSTI PRIKRITEGA OGLAŠEVANJA IN ZLORABI MEDIJSKEGA PROSTORA**, ki jo je sprejelo Društvo novinarjev Slovenije, poleg že omenjenega kot minimalni standard poleg jasne prepoznavnosti predpisuje vsaj besedo **OGLAS**, in to ne v drobnem tisku, ampak na vidnem mestu. **ETIČNI KODEKS NOVINARJEV** poleg tega govori o nedopustnosti hibridov med oglaševalskimi vsebinami in novinarskimi prispevki.

Se posebej grozljivo je, da se je temu trendu, ki dela škodo medijskemu prostoru v celoti, pridružila **TELEVIZIJA NOVO MESTO**, ki v svojem oglasniku (»Casopisu za Dolenjsko, Belo Krajino in Posavje«) morda pa celo v nekaterih oddajah televizijskega programa najbolj brutalno od vseh krši omenjena določila, njeni novinarji so čedalje bolj v službi kapitala in ne javnosti, po drugi strani pa bralci ravno zaradi tega, ker gre za lokalno televizijo, njenim vsebinam še posebej zaupajo.

V ta kontekst sunljivih brezplačnikov s svojim glasilom vstopa tudi mestna občina. Občinski svet je na novembrski seji skoraj soglasno sprejel sklep, da bo občina izdajala svoje glasilo in ga brezplačno delila na naše naslove. Pravzaprav je edina svetla točka tega odloka ta, da se bodo sporne objave v obeh brezplačnih menda prekinile. Višina sredstev, ki jih občina s tem porabi, sicer ne bo nižja, pa vendar bo z istim denarjem »promocijskega« materiala bistveno več.

Število glasil, ki bodo prihajali na novomeške naslove, se bo tako povzpelo že na okrog 52.000. Ta številka pove, da glavni vir informacij lokalne skupnosti postajajo mediji, ki so sporni in najbolj bistveni točki novinarskega dela, namreč v avtonomiji in svobodi novinarjev glede na tiste subjekte, o katerih pišejo.

Čeprav je v odloku zapisanih mnogo visokoletečih besed o svobodi izražanja, svobodnem pretoku informacij in celo avtonomiji uredništva, je jasno, da bo glasilo poročalo predvsem o svetlih platih občinske oblasti, da pa kaj dosti novic, za katere je javnost še posebej zainteresirana (se pravi o vsem, kar je pač znotraj vsake občine lahko sporno), ne bo prav dosti ali pa bodo omejene na tisto, kar bodo pač (spet iz svojih interesov) trobili na tistih straneh, ki bodo namenjene opoziciji.

Bralci menda ne pričakujejo naslovov, kot so »Direktorica občinske uprave podala odpoved«, »Ignoriranje krajevne skupnosti s strani občine«, »Župan prekršil objube, ki jih je dal projektnemu svetu?« Več bo naslovov tipa »Prijaznejši do okolja«, in »Na poti k obnovi« in podobno. Seveda je tudi o tem potrebno poročati, toda temeljno načelo novinarstva je distanca do vsebin, o katerih novinarji poročajo.

Te distance odgovorni urednik in ostali sodelujoči ne bo mogel imeti. Odgovornega urednika bo namreč postavljala večina v občinskem svetu, kateremu je urednik tudi odgovoren in ki ga lahko odstavi. Večina pač pomeni, da bo delo odgovornega urednika pod posebno budnim očesom in pod nadzorom nekoga, ki je član koalicijske. Ali bo novinar lahko avtonomno in svobodno poročal o delu tistega, ki mu daje službo in ekstenso? **NIKOLI**. Še posebej je absurdno sklicevanje občinskega odloka o občinskem »časopisu« na novinarsko etiko. Očitno si pripravljalec odloka ni utegnil prebrati dve strani dolg dokument, v katerem je izrecno zapisano, da se mora novinar izogibati situacijam, ki bi ga privedle v konflikt interesov. Novinar, ki primarno poroča o delu tistega, ki mu daje službo, je že vnaprej v konfliktu interesov in s tem ruši svojo kredibilnost in kredibilnost časopisa, pri katerem dela. Kot avtorji člankov se bodo seveda predvsem pojavljali župan, člani občinske uprave in direktorji javnih zavodov. Le kako bodo uspeli v svojih člankih ohraniti skladnost z novinarsko etiko in novinarsko distanco, če bodo pisali o svojem lastnem delu?

Mestna občina Novo mesto je obsedena z idejo, da dejanski lokalni mediji o njej premalo poročajo in vlaga ogromna sredstva tako v promocijske objave kot v svojo službo za odnose z javnostjo. Toda kadar novinarji Parka želimo do te iste službe ali župana dobiti izjave ali dokumente o stvareh, ki so za vladajoče kakor koli sporne, velikokrat ali skoraj po pravilu prihaja do zavlačevanja, izogibanja, neodgovaranja, zavajanja ali celo laganja.

Sicer pa zmeda v tej državi in še posebej v tej občini postaja polna. Novomeški podžupan »ne zaupa več sodstvu«, kot pravi v našem intervjuju, dobili smo vlado, ki tako kot nekdanja očitno ne misli izpolniti odločbe ustavnega sodišča in poslanca, ki je bil nekoč eden najboljših novinarjev. Mestna občina pa namesto da bi odgovarjala novinarjem na njihova vprašanja, ustanavlja lastno trobilo. Prav bi bilo, da v Sloveniji začnejo vladajoči vladati, sodniki soditi, oglaševalci oglaševati in poročevalci poročati - in ne več obratno.

DOLENJSKA

Preiskava o ponarejanju volilnih listin v Novem mestu
LDS izključuje novomeškega podžupana
Sto besed na mesec
Prazgodovinski odnos do prazgodovinskega bogastva 4
Opravičilo
Ob rob uvodnika v prejšnjem Parku
Razmere v študentskem stolpiču se izboljšujejo
Informatizacija Mestne občine Novo mesto ogrožena 6

ČRNA PACKA

Avtocesta povozila varnost in pešpoti 8

PROSTOR

Arhitektura v senci dreves 8

KOLUMNA

Iskanje samega sebe
Pogum in odličnost proti mediokriteti 11

INTERVJU

Še enkrat bi zaprosil za imuniteto 12

FOTOPUB

Boem 14

ČETRTRA DIMENZIJA

Izgubljena popolna država 15

FOTOREPORTAŽA

Gora ni hotela 16

KUPUJEM TOREJ SEM

Zdaj ga vidiš, zdaj ga še vedno vidiš 17

ZABAVA

Kako je cerkev ukradla božič
Izkrcaje v Domu kulture 18

TLAČENKA

Joe Čoček, Red Hot Chili Peppers, Khalid
PREŠA
Flyer, Piaf, Leeloojamais, Sinkopa 20

INTERPRETACIJA

Mirko Štular 21

KULTUM

INFOPARK 21

INFOPARK

FOTOKOZMETIKA 22

PARKEXTREME

STRIP 24

POTLAČ, LOKALNO TROBILLO 25

park:kolofon

regionalni mesečnik
številka 3, letnik 8

ISSN 1408-7189

Naslov uredništva: Park
Glavni trg 6
8000 Novo mesto
07 393 08 12
031 626 326

e-mail: park@park-on.net
web: www.park-on.net

Naročila, distribucija:
07 393 08 12

Trženje: Matjaž H. Grum
gsm: 031 549 906
matjaz.grum@zalozba-goga.si
Boštjan Volk
gsm: 031 426 748
tel: 07 393 08 12
bostjan.volk@park-on.net
Jurij Kobe
tel.: 031 808 748
jurij.kobe@park-on.net

odgovorni urednik: Uroš Lubej

uredništvo: Tina Ban, Simon Bizjak, Boris Blaič, Rasto Božič, Matjaž Brulc, Marjan Dovič, Iztok Kovačič, Uroš Lubej, Aleksej Metelko, Boštjan Pucelj, Damir Skenderović, Barica Smole, Damijan Šinigoj, Mitja Simič, Žiga Virč, Marko Vide, Primož Žizek

naslovnica: Iztok Kovačič
lektorica: Nina Štampohar

filmi in prelom: Grafika Novo mesto d.o.o.
tisk: Tiskarstvo Opara, Mali Statnik
naklada: 1.000 izvodov
ustanovitelj: Društvo novomeških študentov
izdajatelj: Založba Goga, Novo mesto
direktor: Gregor Macedoni

SPREHODI SE PO SVOJEM PARKU!

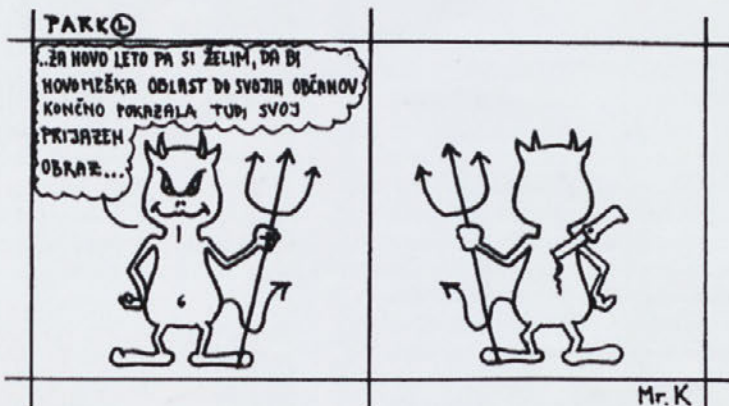
Naročnina se plačuje za obdobje od naročila do konca tekočega letnika (julij 2004). Prekinitve naročila je možna s pisarnim preklicem in sicer 10 dni pred koncem naročniškega obdobja (1. julij 2004). Naročniki imajo 10% popust, študentje in dijaki 20%. Naročnina za tujino znaša 35 EUR, z letalsko dostavo 40 EUR.

Trženje:



MOGENAS
VLADARICA OGLAŠEVALNIKA MESTO D.O.O.

Spletna rešitev:



Preiskava o ponarejanju volilnih listin v Novem mestu

Uroš Lubej

Predsednik okrožnega državnega tožilstva Novo mesto **BOJAN AVBAR** je potrdil informacijo, da policija preiskuje sum o ponarejanju volilnih listin na lokalnih volitvah v Mestni občini Novo mesto leta 2002. »V nobenem primeru ne gre za preiskavo o poneverbi volilnih izidov, saj tega v tej fazi več ni moč ugotavljati. Policija pa na podlagi naših navodil preiskuje sum poneverbe volilnih imenikov, in sicer na treh voliščih v Mestni občini Novo mesto,« pravi Bojan

Avbar. Predsednik volilne komisije MO Novo mesto **FRANC CVELBAR** je dejal, da je seznanjen s preiskavo in da je dal soglasje k pregledu volilne dokumentacije, ki jo je zahtevala policija.

Kmalu po objavi volilnih rezultatov decembra 2002 se je poraženi kandidat **FRANC KONČIJA** pritožil volilni komisiji, češ da ima informacije, da naj bi 30 volilcev, ki so bili evidentirani, da so volili, v resnici sploh ne prišlo na volišča. Volilna komisija je takrat zavrnila

pritožbo, saj Koncilija v 24 urah, kolikor je rok za pritožbe, ni mogel predložiti izjav za svoje trditve. Tokrat naj bi bil sum na bolj realnih osnovah, saj naj bi policija pri neki hišni preiskavi odkrila dokumente, ki bi lahko dokazovali, da so se dogajali poneverbe volilnih imenikov in poskusi prikrivanja te poneverbe. Prav tako naj bi policija že pridobila nekaj izjav volilcev, ki trdijo, da niso bili na volitvah, čeprav so bili evidentirani, kot da so prišli.



LDS izključuje novomeškega podžupana

Uroš Lubej

Zaradi primera imunite so v LDS sprožili postopek za izključitev novomeškega podžupana **ADOLFA ZUPANA** iz stranke. Končna odločitev bo najverjetneje padla po kongresu stranke, **BOGDAN BIŠČAK**, izvršni direktor LDS, pa je ocenil, da je verjetnost, da bo Zupan izključen, zelo velika.

»Seveda pa bo stranka o tem odločala po postopku, ki ga določa statut. Komisija za statutarna vprašanja in pritožbe se je že seznanila s predlogom in razlogi za izključitev. Statut LDS določa, da statutarna komisija o izključitvi odloča v prisotnosti

člana, zoper katerega je bil sprožen postopek. Zaradi tega smo Adolfo Zupan poslali priporočeno pošto z vabilom na sejo statutarne komisije, ki je bila v soboto, 4. decembra. G. Zupan se seje ni udeležil, zato ga bomo po kongresu stranke ponovno povabili na zagovor,« je pojasnil Biščak. **ADOLF ZUPAN** je za Park zanikal, da je s strani LDS že prejel kakršno koli vabilo in dejal, da se bo seje, v kolikor bo povabljen, zagotovo udeležil. V primeru, da komisija Zupana izključi, ima ta možnost, da se pritoži na izvršni odbor stranke, čigar odločitev je

dokončna. Izključeni član lahko tedaj še zahteva, da sveta stranke preveri skladnost postopka in primernost izključitve glede na statut.

V pismu, ki ga je konec oktobra predsednik stranke **ANTON ROP** poslal Zupanu, je temu očitano, da je zlorabil institut imunite in da je to v nasprotju tako s programskimi usmeritvami kot z etičnimi merili LDS. Od novomeškega podžupana je Rop tedaj zahteval, da se imunitei odpove.

Kronist: Boris Blaić,

foto: Boris Blaić

STO BESED na mesec

Prihaja četrti brezplačni mesečnik

Občinski svetniki so z nekaj izjemami podprli sklep o ustanovitvi občinskega časopisa »Novo mesto«, ki ga bodo vsa gospodinjstva v občini brezplačno prejemale enkrat na mesec. Svetniki so sprejeli tudi dopolnilo odbora za družbene dejavnosti, ki določa, da lahko občinski časopis pridobiva sredstva tudi iz oglaševalskih prihodkov. Mestna občina Novo mesto bo letos zgolj za objave različnih prispevkov v dveh brezplačnih novomeških časopisih (Novi medij in Vaš mesečnik) namenila okoli 12 milijonov tolarjev. Z ustanovitvijo lastnega časopisa se bo končalo tudi financiranje teh dveh mesečnikov, je napovedala nova direktorica občinske uprave **VERA OCVRK**.

Žičnice na Gačah bodo vendarle delale

Direktor novomeške Agencije za šport **RAFKO KRIŽMAN** in stečajni upravitelj podjetja Smučarsko rekreacijski center (SRC) Rog-Crmošnjice, d.o.o., **MARTIN DRGAN** bosta, če ne bo novih zapletov, v teh dneh podpisala pogodbo o najemu žičnic in ostale infrastrukture na edinem dolensko-belokranjskem smučišču na Gačah nad Crmo-

šnjicami. Bazen za napajanje snežnih topov, katerega vodotesnost je bila glavni pogoj, da bi žičnice na Gačah letos vendarle delale, je očitno v primernem stanju, Agencija za šport bo prihajajočo sezono izpeljala v sodelovanju s Sportno rekreativnim društvom Gače, ki želi smučišče v prihodnosti tudi odkupiti. Ob prvem razpisu za prodajo smučišča je bila cena za odkup podjetja v stečaju okoli 80 milijonov tolarjev. Tri občine, ki so se zainteresirane za ohranitev smučanja na Gačah (Novo mesto, Semič in Črnomelj), bodo za zagon smučišča prispevale okoli 30 milijonov tolarjev, društvo Gače pa bo kupilo dva snežna topova, dva bodo še najeli, sposodili pa si bodo še en teptalni stroj.

Jazzinty abonma 2005

Po dveh uspešnih sezonah se bo naslednje leto odvrtil tretji krog novomeškega jazzovskega abonmaja, ki so ga predstavili direktor zavoda LokalPatriot **MARKO ŽAJC**, direktor KC Janeza Trdine **JANEZ PEZELJ** in programski vodja **JURE DOLINAR**. Sedem večerov od januarja do avgusta prinaša nastope naslednjih: Vasko Atanasovski Adraba Ensemble, Boilers All Stars, Perpetuum Jazzile & Ratko Divjak Trio, Elvis Staniaz Group, Brizani Electric Band in redna več-

ra, Jazzon ter zaključni koncert. Koproductenti projekta so še skupina DNS, Dolenjski muzej in Festival Novo mesto. (**Rasto Božič**)

Poškodovana partizanska bolnišnica zaščitena pred zimo



Škoda na barakah nekdanje partizanske bolnišnice v Jelendolu na širšem območju Baze 20 v Kočevskem Rogu, ki jo je povzročilo poletno neurje, po grobih ocenah znaša okoli 5,6 milijona tolarjev. Delavci novomeškega gozdnega gospodarstva so podrti drevesa z barak že odstranili, lesene stavbe pa so pred zimo prekrili z zaščitnimi folijami. Celovita obnova poškodovanih objektov se bo po predvidevanjih direktorja Dolenjskega muzeja **ZDENKA PI-**

CLJA začela prihodnje leto, denar zanjo pa naj bi prispevalo ministrstvo za kulturo.

Nekdanja direktorica se ne more vrniti v občinski svet

Nekdanja direktorica občinske uprave **MOJCA NOVAK** (s tega položaja je odšla sredi oktobra letos), ki je pred časom na občinsko volilno komisijo naslovila vlogo za vrnitev mandata, se ne more vrniti v občinski svet. Novakova je bila namreč na zadnjih lokalnih volitvah na listi LDS izvoljena za občinsko svetnico. Ker funkcija občinske svetnice ni združljiva z delovnim mestom v občinski upravi, je Novakovi svetniški mandat kmalu po volitvah prenehal. Občinska volilna komisija je vlogo Novakove za vrnitev mandata odstopila komisiji občinskega sveta za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Ta je za pravno mnenje glede vrnitve mandata zaprosil Direktorat za lokalno samoupravo, ki v odgovoru navaja, da bi bil vnovičen vstop nekdanje članice občinskega sveta v nasprotju z zakonom in bi hkrati pomenil kršitev načela zaupanja v pravo glede člana občinskega sveta, ki je to postal po prenehanju njenega mandata. V mnenju je navedeno tudi, da slovenski pravni red ne pozna instituta vrnitve mandata.

Novomeška arheologija

Prazgodovinski odnos do prazgodovinskega bogastva

Boris Blaić

Zaradi prostorske stiske je bilo arheološko bogastvo Novega mesta v zadnjih desetih letih v muzeju v večjem obsegu prikazano le štirikrat. Leta 1995 na razstavi Novo mesto pred liiri, leta 1997, ko so postavili Kapiteljsko njivo, leta 2001 s Kelti v Novem mestu, letos pa še z razstavo Steklo in jantar Novega mesta. Zadnja je tudi prva razstava Dolenjskega muzeja, ki je bila najprej postavljena na željo muzeja iz tujine, razstavo iz leta 1997 pa si je v Novem mestu ogledalo približno 14.000 obiskovalcev.

Prizadevanja Dolenjskega muzeja, da bi za stalno arheološko razstavo našli kolikor toliko primeren prostor, navkljub spodbudnim številkam ostajajo neuresničena. Projekt, po katerem bi v Križatiji (najstarejši del novomeškega muzejskega kompleksa in ena najstarejših stavb v Novem mestu sploh) sedanjo površino stalne arheološke zbirke razširili v prvo nadstropje, s čimer bi pridobili približno 200 dodatnih kvadratnih metrov, je nastal že leta 1998, konca prenov pa za zdaj še ni videti.

»Sama stavba niti ni v tako slabem stanju. Problem pa bi nastal, ko bi morali zagotoviti varnost obiskovalcev. Statično namreč ni

povsem v redu. Potrebno bi bilo sanirati temelje in tako naprej. Projekt prenove, ki so ga financirali sponzorji, je bil narejen po veliki razstavi Kapiteljska njiva Novo mesto. Leto dni kasneje je muzej pridobil vso potrebno dokumentacijo, obnovitvena dela pa so se s sredstvi iz občinskega proračuna izvajala v letih 2000 in 2001 ter v manjšem obsegu tudi leta 2003,« pripoveduje Picelj.

Letos v Križatiji ni bilo narejenega nič, saj za to v proračunu ni bilo denarja. In kot stvari kažejo zdaj, bo obnova Križatije ostala brez proračunske postavke tudi v prihodnjih dveh letih. »In to kljub temu, da gre za relativno majhen denar. Doslej je bilo porabljenih približno 35 milijonov tolarjev. S prenovno streho vred bi jih rabili še 45 in Novo mesto bi dobilo vsaj primerno arheološko razstavo, ki bi lahko postala tudi velik magnet za turiste,« je prepričan Picelj.

A tudi Križatija ni idealen prostor za stalno arheološko razstavo, menijo v muzeju. »Kar se tiče Novega mesta in Dolenjske, je to ustrezna rešitev v obstoječih objektih. A če želimo novomeški in dolenski arheologiji dati pravo mesto, je to še vedno bistveno premalo. Že pred mnogimi leti se je rodila ideja, da bi arheologijo preselili v staro

»Tako se je treba zavedati, da Novo mesto nikoli v zgodovini ni pomenilo toliko, kot v svojem prazgodovinskem obdobju. Le v tistem obdobju je bilo nekaj res evropskega. In zato smo dali pobudo naj se Novo mesto poimenuje mesto situl. Naj se sprejme ta naziv, naj se mesto identificira s tem, saj če se mi sami ne bomo tega zavedali, bo težko prepričati druge.«

porodnišnica, pa do tega žal nikoli ni prišlo. Tam bi lahko uredili delavnice, depoje in stalno razstavo, ki si zasluži vsaj tisoč kvadratnih metrov. Še najbolj idealen prostor za arheološki muzej bi bil na sami Kapiteljski njivi. A tu se težave začnejo že z dostopom in nismo tako bogati, da bi si lahko delali utvare, da bi to kar tako šlo,« meni Picelj, ki je kot predsednik Turističnega društva Novo mesto prepričan tudi v to, da je največji novomeški magnet za turiste prav arheologija.

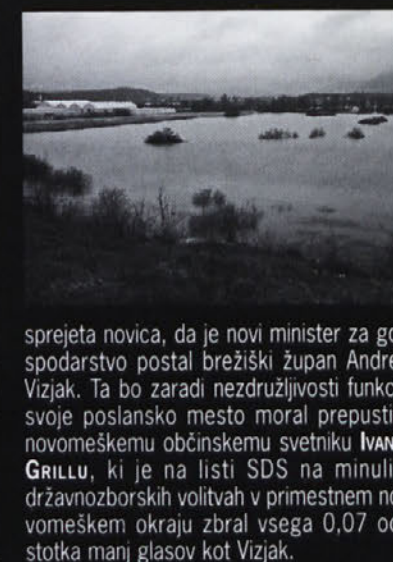
»Zanimivost srednjeveškega Novega mesta, ki pa jo lahko doživiš le iz zraka, je denimo okljuk, na katerem je mesto nastalo. A tak okljuk je tudi v Metliki. Druga stvar je, kako lahko mesto ta okljuk izkoristi, kar se zadnje čase dogaja z urejanjem pešpoti in prireditvami, a če bi šli gledat zgolj srednjeveško Novo mesto, potem so Skofja Loka, Kranj, Ptuj, da ne naštevam naprej, lahko bolj zanimivi. Poiskati moramo nekaj takega, kar se drugje ne da videti. Tako se je treba zavedati, da Novo mesto nikoli v zgodovini ni pomenilo toliko, kot v svojem prazgodovinskem obdobju. Le v tistem obdobju je bilo nekaj res evropskega. In zato smo dali pobudo, naj se Novo mesto poi-

Žabjek ne bo legaliziran

Novomeška občinska uprava bo prekinila vse aktivnosti v zvezi z legalizacijo in širitvijo romskega naselja Žabjek, je na svoji novembrski seji sklenil novomeški občinski svet. To v praksi pomeni, da lahko od občinske uprave v prihodnosti pričakujemo načrte za preselitev kakih 500 Romov iz Žabjeka na druge lokacije, od države pa občina pri tem pričakuje predvsem finančno in strokovno pomoč. Sklep o ustavitvi vseh aktivnosti za legalizacijo naselja je občinski svet sprejel po tistem, ko je vodstvo krajevne skupnosti Bučna vas napovedalo, da bo v nasprotnem primeru pred občinsko stavbo organiziralo protestni shod.

Novo mesto vendarle dobiva poslanca

Med na novo imenovanimi ministri Janševe vlade sta za Dolenjce zanimivi vsaj dve imeni – **JANEZ BOŽIČ** in **ANDREJ VIŽJAK**. Člane trebanjske civilne iniciative je ob imenovanju prvega brčkone spreletaval srh, saj je novi minister za promet postal dosedanj prvi mož Darsa, s katerim so dobri dve leti bili boj za ohranitev hitre ceste med Trebnjem in Novi mestom. Zato pa je bila vsaj v Novem mestu s toliko večjim navdušenjem



sprejeta novica, da je novi minister za gospodarstvo postal brežiški župan Andrej Vizjak. Ta bo zaradi nezdržljivosti funkcij svoje poslansko mesto moral prepustiti novomeškemu občinskemu svetniku **IVANU GRILLU**, ki je na listi SDS na minulih državnoborskih volitvah v primestnem novomeškem okraju zbral vsega 0,07 odstotka manj glasov kot Vizjak.

Krajani proti BTC v Češči vasi

Novomeški župan **BOŠTJAN KOVAČIČ** je pozval vodstvo novomeškega BTC in krajanje, združene v Civilno iniciativo za zavarovanje zaloške kotline, da do druge obravnave spremembe odloka o zazidalnem načrtu BTC Češča vas v prisotnosti pristoj-

nih služe občinske uprave uskladijo stališča o načrtovani gradnji skladiščno-transportnega centra BTC v Češči vasi. Krajani Češče vasi in Zaloga namreč nasprotujejo načrtovani gradnji BTC, ki namerava tam v prihodnjem letu zgraditi skladiščni kompleks, s katerim bi se vključil v oskrbovalno verigo za nov Renaultov avtomobil. Krajani gradnji nasprotujejo zaradi neprimernih cestnih povezav, dejstva, da novi kompleks nastaja na poplavnem območju in zaradi domnevne ekološke neprimernosti lokacije. Kar se zadnjega tiče, v BTC trdijo, da je zazidalni načrt v celoti izven zavarovanega območja reke Termenice. Na drugi strani krajani opozarjajo, da je bil odlok o zavarovanem območju ob Temenici v Češči vasi sprejet šele dve leti po sprejemu prvega zazidalnega načrta iz leta 1990, in da je zaščiten tako rekoč vsa okolica zazidalnega načrta. BTC je doslej v urejanje kompleksa že vložil okoli 13 milijonov tolarjev.

Miloš Dular novi predsednik uprave Zarje

Nadzorni svet stanovanjskega podjetja Zarja, d.d., je za novega predsednika uprave za dobo petih let imenoval **MILOŠA DULARJA**, sicer novomeškega podžupana in občinskega svetnika. Imenovanje Dularja za

novega prvega moza Zarje je viselo v zraku že vse od županskih volitev pred dvema letoma, na katerih je v drugem krogu navkljub nasprotovanju SDS, katere predsednik je bil takrat, podprl kandidata LDS, sedanjega župana Boštjana Kovačiča. Zadnjih pet let je upravo Zarje vodil **MARJAN SOMRAK**, nekdanji podžupan iz vrst ZLSD. Dular se je med čakanjem na izpraznitev Somrakovega stolčka zaposlil na Komunalni, kamor je prišel s Cestnega in gradbenega podjetja.

Tudi letos košarkarska farsa?

V prvih sedmih krojih državnega prvenstva v košarki so se na trenerski klopi novomeške Krke zvrstili že štirje trenerji, ekipa pa je v sredini lestvice prve slovenske lige. Na prvih treh tekmah je ekipo vodil Novomeščan **SLAVKO KOVAČEVIČ**, ki je po začetnih neuspehih trenersko mesto prepustil svojemu pomočniku Srbu **PREDRAGU JAJMOVICU**. Ta se na vroči Krkini klopi še ni dobro ogrel, ko je moral zaradi neurejenega delovnega statusa zapustiti Slovenijo. Začasno ga je nadomestil drugi Novomeščan **LEON STIPANIČ**, tega pa je po nekaj tekmah zamenjal dosedanj trener Kraškega zidarja **PREDRAG MILOVIČ**.

park: dol enjska

menuje mesto situl. Naj se sprejme ta naziv, naj se mesto identificira s tem, saj če se mi sami ne bomo tega zavedali, bo težko prepričati druge,« pojasnjuje Picelj pobudo Dolenjskega muzeja, naj občinski svet sprejme sklep, s katerim se za potrebe promocije in turizma za sprejme poimenovanje »Novo mesto, mesto situl«.

Pobuda za poimenovanje so v muzeju dali že aprila letos, na občinskem oddelku za družbene dejavnosti pa pojasnjujejo, da pobuda še ni bila realizirana, ker jo namepravajo reševati znotraj celovite strategija promocije Novega mesta in občine. »Priprava strategije pa zahteva sodelovanje različnih strokovnih javnosti, ki se bodo opredeljevale o pomembnih kulturnih, zgodovinskih, gospodarskih in drugih promotivnih segmentih v občini. Strokovna javnost se bo tudi opredelila, ali se bo imenu Novo mesto dodalo še kakšen razpoznavni del, bodisi iz zgodovine ali kakega drugega področja oziroma bo ostalo Novo mesto brez dodatkov,« pojasnjuje vodja oddelka za družbene dejavnosti Slavko Gegič.

Razmere v študentskem stolpiču Dijaškega doma se izboljšujejo

Uroš Lubej

V oktobrski številki Parka smo poročali o tedaj zelo slabih bivalnih pogojih »študentskega« stolpiča, ki je v upravljanju zavoda Dijaški dom Novo mesto. Od takrat do danes so se te na podlagi prizadevanj direktorja **MARJANA GRAHUTA** in samih študentov začele izrazito spreminjati na bolje.

Vodstvo dijaškega doma je med drugim začelo urejati skupne prostore študentov. Urejajo jim dve novi kuhinji, tretja kuhinja pa se bo tudi uredila na bolje. Vsi skupni prostori, ki so bili tega potrebni, so prebeljeni oziroma jih še belijo, prav tako cevi, ki so bile v slabem stanju. Nekaj vrat v kopalnicah, ki so bila uničena ali poškodovana, so zamenjali. Prav tako se je izboljšala varnost, saj so namestili kamere in uredili varovanje z G7, nadzorni delavec pa popisuje vse prihode in odhode iz doma. Študentje so prav tako dobili veliko klubsko sobo s potrebnim inventarjem in celo mizo za namizni tenis. Študentje pričakujejo, da bo izpolnjena tudi obljuba direktorja o ureditvi sob, saj so nekatera okna slabo tesnjena, omare so v večini primerov poškodovane, ponekod manjkajo luči in podobno. Tudi stanarine so se za tiste študente, ki so do tega upravičeni, letos prvič zmanjšale na tisto raven, kot je to drugod v Sloveniji.

Sicer pa so se študentje – večinoma prihajajo v Novo mesto iz drugih krajev Slovenije – tudi sami organizirali. Ustanovili so študentski svet, v katerem so vsi študentje, in izvolili pet predstavnikov, ki neposredno sodelujejo z direktorjem pri urejanju doma.

Informatizacija Mestne občine Novo mesto ogrožena

Uroš Lubej

Predlog proračuna, ki ga na decembrski seji občinskega sveta čaka druga obravnava, je med člani županovega projektne sveta za e-upravo naletel na veliko ogorčenje, saj predvideva ogromno zmanjšanje sredstev za informatizacijo občine. Člani projektne sveta, v katerem sedijo vodilni strokovnjaki za informacijske tehnologije, pričakujejo uskladitev proračuna s strateškimi dokumenti občine in z županovimi obljubami (tudi predvolilnimi) ter tudi transparentno proračunsko postavko za informatizacijo. V nasprotnem primeru razmišljajo o odstopu, saj je ogrožena razvojna naravnost občine, delo projektne sveta pa nesmiselno.

Predlog proračuna ni v skladu s sprejeto strategijo občine in priporočili vlade in EU. **ČEDO JAKOVLEVIČ**, predsednik projektne sveta in direktor Infotehne, pravi: »Na konstitutivni seji projektne sveta lansko leto smo sprejeli izhodišča za razvoj in z zadovoljstvom spremljali realizacijo programa dela v prvem letu delovanja. Uspelo nam je prepričati politiko, da je v področje informatizacije potrebno vložiti bistveno več. Vložek v informacijsko podporo poslovanja občine ter v rešitve za podporo občanom bi moral namesto 0,1% proračuna znašati od 0,9% do 1,2% proračuna na letni ravni, kot je to v drugih mestnih občinah v Sloveniji in v razvitih deželah EU. Dokument Strateški razvojni načrt informacijskega sistema, ki je bil lani sprejet, je predvidel postopno rast deleža od 0,1% do 1,0% v 4 letih, začeni s 2004. To je bila tudi ena od predpostavk in izhodišč za naše sodelovanje v projektne svetu.« Toda zadovoljstvo je splahnelo že z rebalansom letošnjega proračuna, ki je seštevek postavk za informatizacijo zmanjšal s 50 na 35 milijonov tolarjev, za nadaljnji dve leti pa predvideva po 25 milijonov namesto 75 oziroma 90, kot je prej napovedoval župan, člani projektne sveta pa so na tej podlagi izdelovali strategijo in akcijske načrte.

Kaj zmanjševanje pomeni za razvoj Mestne občine Novo mesto? »Predlog proračuna **bistveno** zmanjšuje obseg sredstev za informatizacijo občinske uprave in razvoj storitev, namenjenih občanom, vsekakor daleč pod mejo, ki smo jo predlagali in jo je občinski svet tudi sprejel v lanskem predlogu. S temi sredstvi ni možno niti nadaljevati tam, kjer smo letos začeli, temveč se vračamo na izhodišče. Morda in zgolj pogojno bi načrtovana sredstva zadostovala za vzdrževanje sedanjega stanja opremljenosti občinske uprave, nikakor pa ne za širjenje informacijske pismenosti med občane, povečevanje dostopnosti interneta na področju občine, boljši dostopnosti do gradiv v elektronski obliki za tiste občane, ki tega nimajo, ker niso zaposleni oz. so upokojeanci itd. Razvojno to pomeni zaostajanje, in to v okolju, ki se ponaša kot izvozno najbolj naravnano v državi. MO Koper na primer v informacijsko podporo že vrsto let vlaga okoli en odstotek letnega proračuna oziroma 100 mio SIT, novomeška občina pa je v omenjeni strategiji načrtovala naslednje (v mio SIT): 2003 - 12, 2004 - 50, 2005 - 75, 2006 - 90 in 2007 - 100. Tako bi v l. 2007 tudi prišli do okoli 1% proračunskih sredstev ter se postopoma priključili razvitim občinam,« pravi Jakovlevič.

In kaj projektne svet pričakuje od župana? O tem pravi predsednik projektne sveta naslednje: »Predlagamo županu in občinski upravi, da ponovno pregleda možnosti financiranja, in pričakujemo, da bomo že sprejeto strategijo lahko uporabili v prid vseh zainteresiranih. Župan bi moral zavesti svoj vpliv in poskrbeti, da se veljavni dokumenti realizirajo,« ter dodaja: »Ko smo na seji projektne sveta 22.11. razmišljali, kako naprej, smo govorili tudi prihodnjem sodelovanju v projektne svetu za izvedbo projekta e-občina. Če ne bo možno uresničiti ciljev, potem strategija nič kaj dosti ne pomaga in projektne svet ne bo imel kaj delati.«

Akcijski načrt projektne sveta, ki je zdaj seveda pod velikim vprašajem, je sicer predvideval program, ki je vključeval povezavo vseh e-točk v mestni občini in ustvarjanje novih v krajevnih skupnostih ter brezžični dostop do interneta na najbolj pretočnih točkah v mestu. E-uprava bi pomenila posodobitev računalniške opreme občinske uprave in uveljavitev digitalnih procesov in storitev za občane. Program izobraževanja bi pomenil podporo in organizacijo izobraževanja in osveščanja občanov o informacijski tehnologiji. Še posebej zanimiv pa je projekt e-demokracija, ki bi pomenil, da bi imeli občani neposreden dostop do dokumentov občinske uprave in politike ter na primer neposredno zastavljali vprašanja občinskim svetnikom in županu.

Opravičilo

Revija Park je v prejšnji izdaji satirične rubrike Potlač objavila prispevek, glede katerega smo bili seznanjeni, da je bil s strani gospe Zdenke Lindič - Dragaš, novinarka časnika Delo, sprejet kot izjemno žaljiv, saj meni, da je bil njen priimek zlorabljen. Uredništvo Parka v svoji satirični rubriki nikakor ni imelo namena žaliti gospe Zdenke Lindič - Dragaš. Kljub temu sprejemamo njeno občutenje in se ji zaradi tega opravičujemo.

Uredništvo Parka

Odziv

Ob rob članku Nelegitimni podžupan, sumljiva politična scena (Park, november 04)

Razna so ugibanja, zakaj Novo mesto nima poslanca. Stvari gredo celo tako daleč, da nekateri predlagajo, da bi se morale stranke dogovoriti in podpreti eno politično opcijo. Takšno razmišljanje je žal utopično. Ne bo se zgodilo, da bi ena stranka na volitve poslala slabega kandidata, da bo druga, konkurenčna stranka zaradi tega dobila poslanca iz teh krajev. Ali celo, da ena izmed strank ne bi kandidirala, da bodo druge več dobile. Na primer Aktivna Slovenija leta 2000 in 1996 ni kandidirala, pa ožja Dolenjska prav tako ni dobila poslanca.

No, kljub vsemu smo poslanca po zaslugi SDS le dobili. Imela pa bi ga lahko tudi LDS, če bi Miloša Kovačiča kandidirali le v enem - »mestnem okraju«. Toda kot že rečeno - stranke ne razmišljajo regijsko, pač pa želijo doseči čim boljši rezultat na nacionalnem nivoju.

Rešitev je kar nekaj. Velike stranke morajo imeti v Novem mestu boljše kandidate kot v drugih okrajih 6. volilne enote. AS mora na naslednjih volitvah narediti za dober odstotek boljši rezultat. Smiselno pa bi bilo tudi spremeniti volilni sistem, in sicer tako, da ima vsaka volilna enota enotno listo kandidatov z močnim poudarkom na preferenčnem glasu. Ta predlog je letos spomladi že prišel v parlament, vendar ga poslanci niso podprli. Večini je bila namreč glavna skrb, kako bodo še enkrat izvoljeni. Zakaj bi torej spreminjali sistem, po katerem so enkrat ali večkrat že prišli v parlament.

Franci Kek

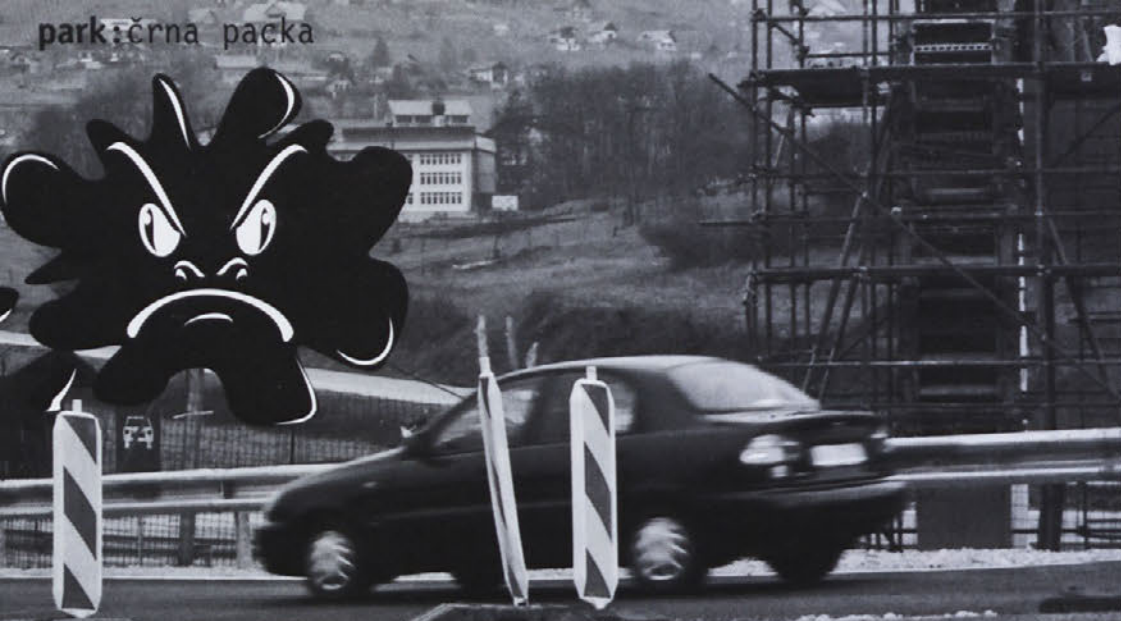
Aktivna Slovenija (AS)

svet na frekvenci Radia Krka



www.radiokrka.com

RadioKrka
106.6 MHz



park črna pačka

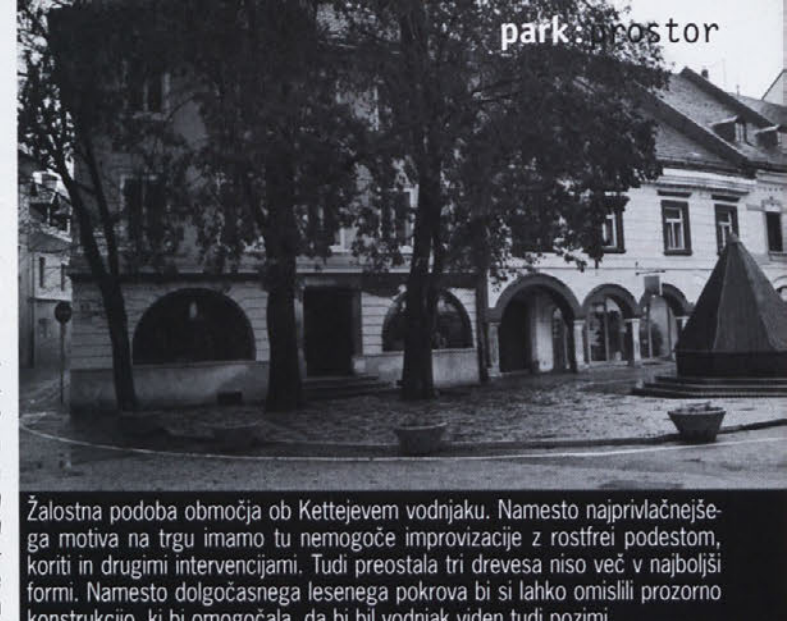
Ali bo pot do Kmetijske šole in Trške gore kmalu postala smrtno nevarna?



Gabrov "gozdič" je prerasel merilo Glavnega trga. Stanje je v času polne vegetacije še bistveno slabše.

zato lahko tudi na videz drobne podrobnosti bistveno prispevajo k delovanju celote. Naj gre za veliko ali majhno temo, pomembno je z znanjem podprto stremjenje h kakovosti – tako oblike kot vsebine in delovanja.

Če se posvetimo zadnje čase aktualnim drevesom na Glavnem trgu, ki ga nekateri že primerjajo s pragozdom na Sumatri, so stvari razmeroma jasne. Glavni trg je bil skozi svojo zgodovino do 2. polovice 20. stol. brez dreves. Uvedel jih je šele Marjan Mušič v sklopu svoje zasnove ureditve v času povojne obnove. Kot je sam dejal, je želel »obzirno vnesti nekaj zelenja na trg ... lepa drevesa, ki pa ne bi smela prevladati nad tržnim prostorom« (Dolenjski list št.3/52). No, in prav zadnje se je zaradi pomanjkanja nege in napačnih nadomestnih zasaditev tudi zgodilo. Možni sta dve rešitvi – posekati vsa drevesa v skladu z zgodovinskim kontekstom ali slediti avtorskemu delu Marjana Mušiča. Osebo se zavzemam za to drugo varianto. Pa začnimo z drevesi pred Rotovžem. Z elegantnimi vitkimi in visokoraslimi topoli – s tremi na vsaki stran Rotovža – je avtor želel poudarjati njegovo do-



park rostor

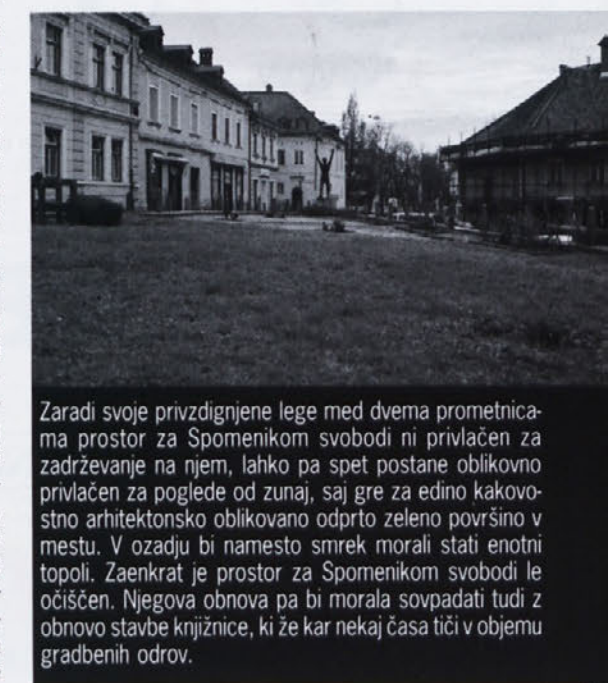
Žalostna podoba območja ob Kettejevem vodnjaku. Namesto najprivlačnejšega motiva na trgu imamo tu nemogoče improvizacije z rostfrei pedestrom, koriti in drugimi intervencijami. Tudi preostala tri drevesa niso več v najboljši formi. Namesto dolgočasnega lesenega pokrova bi si lahko omislili prozorno konstrukcijo, ki bi omogočala, da bi bil vodnjak viden tudi pozimi.

topografski plati ne. Zanimiva je bila tudi prezentacija del na velikem podolgovatem plakatu na prostem (na kamnitem zidu, ki ga je zasnoval prav Mušič v sklopu ureditve »Na vratih«). Slabše pa se je zgodilo z okroglo mizo, ki to pravzaprav ni bila, ampak je vse skupaj izpadlo kot zaporedje minantno mesto, hkrati pa je hotel, da bi »ves ta okras obzirno pomaknili v ozadje nesrečno arhitekturo mestne hiše, ki se s svojimi zdolgočasenimi in neobčutenimi oblikami germanskega severa ni mogla prilagoditi značilnosti kraja«. Namesto tega imamo

Zdelo se je, da bo 100. obletnica rojstva in 20. obletnica smrti arhitekta in akademika Marjana Mušiča, katerega delo je odločilno zaznamovalo podobo povojnega mestnega jedra, dovolj dobra priložnost, ki bi lahko kaj premaknila – pa je stvari mogoče le malo zagugala, zares spremenila pa žal ni ničesar.

(večinoma sicer kakovostnih in zanimivih) referatov. Škoda. Kot bi Mušiča še enkrat pokopali, namesto da bi njegovo delo zaživelo v strokovni debati kot »arhitektura za vse čase« (naslov monografije M. Mušiča iz leta 2002).

Kljub temu da nam v letošnjem letu ni uspelo dokončati nobenega projekta v zvezi s prostorskimi ureditvami v našem mestnem jedru, pa bi bili krivični, če bi rekli, da se ni zgodilo nič. Nasprotno. Zgodilo se je veliko – predvsem tisto najpomembnejše: začelo se je gibati! In to, kot vse kaže, celo v pravo smer.



Zaradi svoje privzdignjene lege med dvema prometnicama prostor za Spomenikom svobodi ni privlačen za zadrževanje na njem, lahko pa spet postane oblikovno privlačen za poglede od zunaj, saj gre za edino kakovostno arhitektonsko oblikovano odprto zeleno površino v mestu. V ozadju bi namesto smrek morali stati enotni topoli. Zaenkrat je prostor za Spomenikom svobodi le očičen. Njegova obnova pa bi morala sovpadati tudi z obnovo stavbe knjižnice, ki že kar nekaj časa tiči v objemu gradbenih odrov.



Ob prvotne Mušičeve zamisli pred Rotovžem je ostalo bore malo. "Mešani gozd" pred Rotovžem mestno arhitekturo predvsem uspešno zakriva, namesto da bi jo poudarjal.

Ignoranca zahtev KS Ločna Mačkovec

Avtocesta povozila varnost in pešpoti

Uroš Lubej, foto: Boštjan Pucelj, Boris Blaić

Po dosedanjih načrtih pripravljavca avtocestnega odseka mimo Novega mesta bosta na območju KS Ločna Mačkovec izven uporabe ostala dva podvoza za pešce in kolesarje, kar bo pomenilo bistveno znižanje standarda prometne varnosti, onemogočena bo registrirana planinska in rekreativna pešpot, še posebej pa je zaskrbljujoče, da bo ogrožena varnost poti Šolarjev v bližnji Kmetijsko šolo Novo mesto.

Prva sporna zadeva se nanaša na peš promet proti Kmetijski šoli Grm in Trški gori, za katerega krajanji zahtevajo, da se izvede s tunelskim podvozom pod bodočo regionalno cesto (sedanja hitro cesto H1), saj bo samo taka rešitev varna za vse udeležence v prometu, še posebej pa za številne šolarje Kmetijske šole Grm. Nasprotni temu predlagatelj predvideva krožišče, ki pa je za varnost pešcev bistveno bolj ogrožajoč, saj nima semaforjev.

Druga sporna zadeva pa se nanaša na Trdinovo pešpot, ki je registrirana planinska pešpot. Trdinovo pot bo nova avtocesta prekinila, pri čemer pa pripra-

vljalec kljub štiriletnim prizadevanjem krajevne skupnosti ni predvidel ustreznega podhoda. Še posebej je to zanimiva v luči zavzeranja Mestne občine Novo mesto za izpeljavo mreže pešpoti v naši občini.

Za transverzalo skrbi Planinsko društvo Novo mesto, kjer nam je predsednik **Jože Perše** pojasnil, da gre za pešpot izjemnega pomena. Del pešpoti, ki bo s predvideno izpeljavo avtocestnih del onemogočen, namreč kot krožno planinsko, turistično ali rekreativno pot uporabljajo številni Novomeščani in drugi. Prav tako jo za športne dneve uporabljajo številne novomeške osnovne šole. Gozd nad Mačkovecem, kjer imajo srednješolci učilnico v naravi pa bo izgubil svojo izobraževalno funkcijo, saj bo odrezan od uporabe.

Novembra letos so se začela dela na trasi avtoceste mimo Novega mesta, toda KS Ločna Mačkovec bitko za to, da se ohrani dosedanj nivo življenja v njihovi krajevni skupnosti, bije že štiri leta.

Ta del zgodbe je za krajane Ločne in Mačkovca še posebej zanimiv v luči prizadevanja MO Novo mesto za izpeljavo mreže pešpoti – toda krajanji se bojijo, da se občina predvsem prizadeva za pešpoti v mestnem jedru, medtem ko tradicionalne in zelo uporabljane pešpoti v ostalih krajevnih skupnostih izginjajo.

Novembra letos so se začela dela na trasi avtoceste mimo Novega mesta, toda KS Ločna Mačkovec bitko za to, da se ohrani dosedanj nivo življenja v njihovi krajevni skupnosti, bijejo že štiri leta, vse od razginitve projekta. Pri tem so krajanji po besedah predsednika KS **JANEZA REDKA** od samega začetka naleteli na zelo medel ali celo ignorirajoč odnos Mestne občine Novo mesto in nerazumevanje s strani države in DARS-a. Mnenju predsednika KS se pridružuje tudi direktor kmetijske šole Grm **TONE HROVAT**, saj predlagana rešitev ogroža varnost dijakov pa tudi nemoten potek kmetijske motorizacije.

Zaradi tega, ker je zadeva izjemno aktualna in se čas za spremembe izteka, ta članek objavljamo kljub temu, da nam zaradi zaključka redakcije ni uspelo pridobiti pojasnila druge strani, se pravi Mestne občine Novo mesto, Vlade in DARS-a.

Novo mesto ob 100-letnici rojstva Marjana Mušiča

Arhitektura v senci dreves

Mitja Simič, foto: Boštjan Pucelj

Novomeško mestno jedro vedno bolj postaja nekakšna kolektivna nočna mora vseh, ki si tako ali drugače prizadevamo, da bi v njem ohranili, kar se ohraniti da, in dodali tisto, kar manjka – npr. življenje. Čeprav je ponudba kakovostnih prireditev v mestnem jedru vsako leto večja in čeprav volje in prizadevanj (vsaj na kulturnem področju) ne manjka, pa se včasih vse skupaj zaždi podobno nekakšnemu dajanju umetnega dihanja umirajočemu pacientu. Kljub vsemu pa je to vsekakor bolje, kot če bi nad pacientom povsem obupali in le mirno gledali, kako njegova izmučena historična dušica počasi odhaja v nebesa zgodovine. No, in potem so tukaj nekateri datumi in nekatere obletnice kot priložnosti, da se vendarle nekaj postori. Toda - kakor da v našo mesto zanje čase ne zaide nobena res prava obletnica. Zdelo se je, da bo 100. obletnica rojstva in 20. obletnica smrti arhitekta in akademika Marjana Mušiča, katerega delo je odločilno zaznamovalo podobo povojnega mestnega jedra, dovolj dobra priložnost, ki bi lahko kaj premaknila – pa je stvari mogoče le malo zagugala, zares spremenila pa žal ni ničesar.

Leto smo začeli z veliko optimizma in s smelimi načrti, kako bomo nekatere ureditve, ki jih je zasnoval Marjan Mušič, končno iztrgali pozabi in večletni zanemarjenosti ter jih skušali urediti v skladu s prvotno zasnovo. Predvsem sta tu mišljeni ureditev Glavnega trga ter sklop arhitekturnih ureditev pri nekdanjih Gorenjih mestnih vratih oz. pri knjižnici Mirana Jarca. V silni vnemi smo že pozimi posekali že zdavnaj preraslo rastlinje na izpostavljenem trikotniku za Spomenikom svobodi nad Rozmanovo cesto (v sklopu ureditve »Na vratih«). Pri tem pa se je pokazalo, da rastlinje sploh ni največji problem in da bi bilo nujno treba rešiti nekatere gradbeno-tehnične zagate v zvezi z ugrezanjem in odvodnavanjem platoja, kar pa zahteva nekoliko več premisleka in predvsem več denarja. Pa smo sramežljivo posadili par grmičkov nižjerastočega lovorikovca v tri kvadratne odprtine sredi platoja in se umaknili v upanju, da bo zadeva vsaj za silo zdržala do boljših časov, ko se bo v našem mestu našel denar tudi za kaj takega.

Optimistični smo bili tudi glede ureditve Glavnega trga. Tudi tu je že kazalo dobro. Že januarja so pristojni pridobili izhodiščna strokovna mnenja usmeritve. Ampak leto je naokoli in zgodilo se ni nič opaznega. To, da je narediti nič še vedno bolje, kot narediti nekaj hudo narobe, verjetno ni

najboljša tolažba. Menda je že kar nekaj časa v izdelavi načrt ureditve Glavnega trga. Le upamo lahko, da novi projektanti ne bodo preveč kreativni in ambiciozni, saj je bil načrt ureditve Glavnega trga narejen že pred dobrimi 50 leti – bil je tudi izveden (kasneje skažen), skozi časovno razdaljo pa je dobil tudi svojo strokovno in zgodovinsko potrditev. Včasih jo potrebno veliko znanja in modrosti, da ne ukrepamo, ampak da nekatere stvari, takšne kot so, najprej doumemo, jih spoštujemo in skušamo ohraniti kot kakovost. Popravimo le odklone od prvotne zamisli in dopolnimo le tisto, kar je potrebno za delovanje v času, v katerem živimo.

Mušičeva zasnova ureditve Glavnega trga je najbolj izmaličena prav pred Rotovžem, ki je hierarhično najbolj izpostavljena točka na trgu. Manjkajo mozaični plato, drogova za zastavo, kamniti konfini in eno drevo, medtem ko je ostalih pet neprimernih. Mogoče se zdi pri vseh velikih sociološko-ekonomskih problemih, ki tarejo to mesto, vprašanje dreves in konfinov povsem drugotnega pomena. Ampak življenja v mestu ne sestavljajo zgolj »velike teme«,



Ob prvotne Mušičeve zamisli pred Rotovžem je ostalo bore malo. "Mešani gozd" pred Rotovžem mestno arhitekturo predvsem uspešno zakriva, namesto da bi jo poudarjal.

Vsi ljubitelji živali - povabljeni!
DRUŠTVO ZA ZAŠČITO ŽIVALI NOVO MESTO
 Glavni trg 11, 8000 Novo mesto
 Kontakti: 041 233 248, 07 30 20 200

VRTEC CICIBAN NOVO MESTO
 Ragovska ulica 18, 8000 Novo mesto

DOLENJSKI MUZEJ
 Muzejska 7, Novo mesto

Rozmanova 26/28, Novo mesto
 tel.: 07 393 46 74
 KNJIŽNICA MIRJANA JARCA

LDS
 LIBERALNA DEMOKRACIJA SLOVENIJE
 MESTNI ODBOR NOVO MESTO

GIMNAZIJA NOVO MESTO
 Seidlova cesta 8
 8000 Novo mesto

SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM
 Ulica talcev 3
 Tel.: 07 332 15 27

ZP MS
 Rozmanova ulica 10, Novo mesto
 Tel.: 07 33 71 470, 041 643 969
 e-mail: dpm.mojsca1@siol.net
 www.drustvopm-mojca.si
 Društvo prijateljev mladine "Mojca" Novo mesto

K·N·J·I·Ž·N·I·C·A
Paula Golie
 Kidričeva 2, p.p.29
 8210 Trebnje Tel.: 07/ 34-82-110

OŠ Bršljin
 Kočvarjeva 40, Novo mesto
 e-mail: os.brslijn@guest.arnes.si

Osnovna šola CENTER
 Seidlova cesta 7
 8000 Novo mesto

Osnovna šola GRM
 Trdinova ul. 7,
 8000 Novo mesto
 Tel.: 07 39 35 900

Dijaški dom Novo mesto
 Šegova ulica 115
 8000 Novo mesto

EKONOMSKA ŠOLA
 Ulica talcev 3/a
 07 39 33 264

N.Si
 Nova Slovenija
 Krščanska ljudska stranka
 Zaupamo v moč dobrega

RIC Novo mesto
 Novi trg 5, Novo mesto
 tel.: 07 39 34 550
 www.ric-nm.si
 Razvojno izobraževalni center Novo mesto

Šolski center Novo mesto
 Šegova 112
 Novo mesto

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
 Območna enota Novo mesto

Glasbena šola Marjana Kozine Novo mesto

OŠ Šmarjeta
 Šmarjeta 1, Šmarjeta
 tel.: 07 38 44 180

Mestna občina Novo mesto
 Seidlova 1, Novo mesto

Slovenska demokratska stranka SDS
 Mestni odbor Novo mesto

Visoka šola za upravljanje in poslovanje
 Dodiplomski visokošolski programi
 Na Loko 2, Novo mesto
 tel.: 07 39 30 020

OŠ Brusnice
 Velike Brusnice 101,
 V. Brusnice

KULTURNI CENTER JANEZA TRDINE
KC Janeza Trdine
 Novi trg 5, Novo mesto

Kmetijska šola Grm
 Sevno 13
 Novo mesto

GASILSKO REŠEVALNI CENTER NOVO MESTO
 Seidlova cesta 29, 8000 Novo mesto

SLS.
 Slovenska ljudska stranka
 Mestni odbor Novo mesto

strankamladihslovenije
SMS
 www.sms.si

Galerija Božidar Jakac
 Grajska cesta 45, 8311 Kostanjevica na Krki
 TEL.: 07/49 87 008, FAX: 07/49 87 335
 Ogled razstav in stalnih zbirk:
 vsak dan razen ponedeljka od 9. do 18. ure.
 www.galerija-bj.si, e-pošta: info@galerija-bj.si

GOSTILNA IN SLAŠČIČARNA JAKŠE
 Drska 44, Novo mesto
 tel.: 07/33 77 310, 33 77 311
 GSM: 051 311 331

gostišče kos
 ZIDANICA KOS NA TRŠKI GORI
 Šmarješka c. 26, Novo mesto, Tel.: 07 33 70 540

Bistro in pizzeria Kaval
 Panda d.o.o.
 Velike Brusnice 13
 tel.: 07 30 85 623

Figura Kr'neki
 Ljubljanska cesta 27
 Novo mesto

Frizerski salon Jure
 Kandijška 19, Novo mesto

Frizerstvo in lasuljarstvo
KODRČEK
 Ljubljanska 80, tel.: 07 33 26 028
 Smolenja vas 3, tel.: 07 33 44 118

Vabljeni v frizerski salon
»SAŠO«
 Vesna Barantin, s.p.
 Ratež 70,
 tel. .30 85 843, GSM:031 322 237

Gostilna in prenočišča
 Kandijška cesta 63
 Novo mesto
 tel.: 07 30 28 444
 www.pribelokranjcu-vp.si

PUB PRI VODNJAKU
 Glavni trg 3, Novo mesto

PIZZERIA RESTAVRACIJA NOVLJAN
 Novi trg, Novo mesto
 tel.: 07 33 22 223

R
 Renata Peterle s.p.
 Bršljin 22, Novo mesto
 tel.: 07/30 23 384
 Frizerski salon

Knjigarna Goga
 Glavni trg 6, Novo mesto

FRIZERSKI STUŠI
 Simona Šimec s.p.
 ul. Marjana Kozine 3
 8000 Novo mesto
 Tel.: 07/33 73 461
 GSM: 041 609 144

Prehrana na študentski bon za samo 230,00 SIT
 pestra izbira juh, sendvičev, solat, jogurtov in krofov.
 Nahajamo se na Novem trgu v Novem mestu.
TVOJH MINUT

McDonalds
 Ljubljanska 27
 Novo mesto

Gostilna Bučar
 Boženko Grah, s.p.
 Šmihel 14, Novo mesto
 Tel.: 07 33 75 325, gsm: 031 647 084
 TUDI ŠTUDENTSKA KOSILA

Občevabnišnica Renata
 Ljubljanska 26 (TPC HEDERA), Tel.: 07/338 20 15

Prepih
 Gornja Težka voda 19
 Stopiče
 tel.: 07 30 89 404

lokalpatriot
 www.lokalpatriot.si
 lokalpatriot@lokalpatriot.si

mit styling
 Salon Glavni trg 2
 Novo mesto
 07 337 72 70

FRIZERSKI
 Redek Jelka, s.p.
 Prešernova 12
 8000 Novo mesto
 Tel.: 07 35 41 488
 Jablo - GSM 0407 974 497
 Rušk - GSM 031 736 538

170 odličnih novomeških in dolenskih podjetij bere revijo **park** in v njej oglašuje. Parkovi naročniško oglaševalski paketi. Bodite v dobri družbi. Za več informacij pokličite 07 393 08 12 ali pišite na naslov **park@park-on.net**
park novomeški regionalni mesečnik

TOTAL
 d.o.o.
PIZZERIA TOTALKA
 Kandijška cesta 60
 Tel.: 07 302 01 00

TOTAL
TOTALČEK

Iskanje samega sebe

Barica Smole

Hitim. Hlastarno. V redkih trenutkih, ko je čas, ali ko zaide mo v stisko, ker se naenkrat počutimo, kot da nas ni, se zamislimo. Kdo sploh smo? Kakšen je smisel našega obstajanja?

Gre za temeljna vprašanja o duhovnih in moralnih dimenzijah na osebni in družbeni ravni, morda bi jih lahko strnili v eno sam vprašanje o samouresničitvi ali pa o tipanju za presežnim. Iz iskanja odgovora nanj se je pojavilo gibanje nove dobe, nove duhovnosti, ki tudi na Slovenskem rodi obilne sadove. Vili Ravnjak, ki je eden največjih poznavalcev novodobnih duhovnih praks pri nas, pravi, da zadovoljni le redko zaidejo v new age. Ali pa smo Slovenke in Slovenci res zadovoljni? Nič posebno posvečen ni treba biti, da podatki o številu samomorov (ki najbrž niso vedno deklarirani tako in se marsikateri skriva za prometno nesrečo) in alkoholikov, že nekaj let pa tudi o narkomaniji (ki se kaže le kot vrh ledene gore in o kateri bomo, če upoštevamo, da ima enake korenine kot zapijanje, čez leta še globoko premišljali) povedo, da kaj posebno zadovoljni nismo. Ker podatkov o novodobnih gibanjih skoraj ni, se lahko vsaj deloma orientiramo po tem, koliko ljudi bere knjige o novi duhovnosti. Veliko; od tistih, ki zajemajo kurjo juhico, do onih, ki posegajo po zahtevnejši lektiri, kjer ni hitrih, včasih že kar šarlatanskih receptov. Kajti: pot do duhovno-filozofske literature zahteva sposobnost, znanje, trud, izobrazbo.

Nezavedno in mitsko je globoko v nas. Umetnost in dušeslovne vede (pa tudi krvava politika - spomnimo se samo Balkana in drugih vojn) vedo za te plasti, sestavine človekovih najglobljih teženj. Smisel, pa naj bo izražen v predajanju drugim ali v ljubezni do sebe, je močno potreben človeku. Sam, ranljiv, s strahovi za tu in zdaj in tam in potem, je podoben lebdenju; ljudje smo radi nekje pripeti. Moderni svet je ostal brez iluzij, tako rekoč brez sanj. Tisti, ki je lačen, pač sanja o skorji kruha. Izpolnitev tega, kot kaže, na Zahodu ni več možna skozi njegove tradicionalne veroizpovedi. Verska praksa se je preveč vezala na zgodovinsko pogojeno moralo, da bi lahko sledila spremenjeni podobi sveta in novim potrebam človeka. Zato so se pojavile duhovne šole, meditativne skupine, nova duhovna gibanja, literatura new agea, vse to največkrat obrnjeno v vzhodna verstva. Kar seveda ne pomeni, da se pripadniki ali konzumenti teh praks čutijo kot novi verniki. In morda je tu bistvo; sami se odločajo zanje in ni treba, da to postane njihova religiozna praksa. Gre v bistvu za samouresničitev. Do nje vodi veliko poti, zato udeleženci lahko izoblikujejo individualno duhovno držo. Človek se lahko z njimi seznanja, se odloči, lahko vzame tisto od njih, kar potrebuje (npr. jogo, meditacijo, nauke o zdravi prehrani).

Vse, kar raziskuje znanost, je potrebno izmeriti in dokazati na dovolj velikem številu primerov. Kako naj izmeri globine duše, velikost stisk, ko pa je vsak primer drugačen, edinstven? Svoje so prispevale tudi razne ideologije, ki človeku na njegovem intimnem polju niso prav nič pomagale. Želje, sanje, stremjenja; kdo bi jih pojasnil? Sesuvajo se iluzije modernega sveta, tudi ta, da človek lahko obvladuje naravo. Velikanski jezovi, transplantacije organov, sodobna živilska kemija, ki odpravlja lakoto vsaj v delu sveta: vse to izgubi blišč in moč ob enem samem naravnem pojavu, plazju kje v Zasavju ali Posočju, suši v SV Sloveniji. Če narava noče, ne da; ali da preveč.

Sodobnika na njegovem intimnem področju siromašijo in vodijo v nevrotizem tudi tekmovalni in vulgarni materializem, osebne frustracije, kompleksi ... Želi si svetlobo in nekaj, kar je presežno. V tem bogatem morju nove ponudbe rešitev je seveda veliko prostora za ribarjenje v kalnem; ker želijo ljudje hitre odgovore, zdravilo, ki takoj učinkuje, posegajo in plačujejo tovrstne ribiče. To je mnogo lažje, kot da bi prehodil pot do sebe. Samo če je tovrstna novodobna praksa le popotna palica, na katero se opremo pri iskanju svoje poti na visoki vrh iskanja smisla, izhoda, pomiritve, sprijaznitvenja, bomo prišli tja, do koder od nekdanj hodijo tisti, ki vedo, da je sreča nekaj, kar ni zunaj nas.

Nekako na robu te hoje je tudi branje časopisnih horoskopov. Naj vam prišepnem, da včasih držijo. V mojem je nekoč pisalo, da se mi bo nekoč tesno približal. Res je bilo bližnje srečanje, vendar je ropotala pločevina, pa tudi moj vrat je čutil posledice.

Dobro se počutim, ker je svet v redu. Narobe. Svet je v redu, ker se jaz dobro počutim, je rekel de Mello.



Pogum in odličnost proti mediokriteti

Marijan Dovič, foto: Boštjan Pucelj

*Nič temnejšega ni
od jasne govornice
in nič resničnejšega ni od pesmi,
ki je razum ne more zapopasti.*

Štirje verzi iz slovitih Lipičancev vodijo naravnost v osrčje enega najznačilnejših konfliktov slovenske zgodovine preteklega stoletja, v katerem je Edvard Kocbek (1904-1981) končal kot tragična figura. Kocbek ni bil le natančen in do sebe kritično nepopustljiv umetnik; kot nas prepriča že geneza njegove prve pesniške zbirke *Zemlja* (1933), bil je tudi izredno senzibilen mislec. Hkrati je v njem mogoče videti utelešenje načelnega intelektualca, ki neutrudno išče resnico in jo je v vsakem trenutku pripravljen izpovedati brez pridržkov, četudi mu to škoduje. To je pogumna neuklonljivost, ki je Kocbeka pred vojno gnala, da je s člankom *Premišljevanje o Španiji*, objavljenem v pluralistično odprti krščanski literarno-kulturni reviji *Dom in svet* leta 1937, zadal zausnico ortodoksnim katoliškim krogom in povzročil polarizacijo znotraj krščanskega tabora ter krizo revije. Ista neuklonljivost ga je vodila, da se je kot kristjan vključil v Osvobodilno fronto, ko je to spoznal za pravo zgodovinsko izbiro. Brezkompromisna pa je bila tudi njegova povojna objava zbirke štirih novel *Strah in pogum* (1951), ki so oblastnikom, nekdanjim »tovarišem«, služile kot pretveza za dokončni politični in kulturni obračun z njim.

Nemirni iskalec, mistik, ki je najgloblje čutil skrivnostnost stvarstva, časa, bivanja, je bil neskončno oddaljen od sleherne dogmatične resnice, ki bi ga lahko zavezala neki določeni politični opciji – tudi »krščanski socialist« Kocbek ni mogel biti, četudi so ga po vojni oblastniki eliminirali ravno zaradi preganjanja, da bi utegnil postati nekakšna združevalna figura opozicije. Kocbekova nenavadna, nadstandardna in v vsakem smislu odlična etična drža ni mogla »nekaznovano« skozi vrtnec »zgodovinske nujnosti«. Ko beremo njegove dnevniške zapise iz obdobja druge svetovne vojne, zbrane v *Tovarišiji in Listini*, si ne moremo kaj, da ne bi posumili, kako je bil Kocbek in njegov moralni, umetniški in politični kapital že od samega začetka namerno zlorabljen od strani partijcev, ki so točno vedeli, kaj je oblast in kako si jo prisvojiti. Kocbeku tedaj nadvse draga partizanska »tovarišija«, vsaj njeno trdo jedro (Kardelj, Kidrič), je skoraj gotovo že vnaprej računala, da se bo Kocbeka odkrižala, ko ji ta lik, ključen za podobo OF kot vseslovenske pluralne združbe, ne bo več potreben. Boštjan M. Turk trdi celo, da bi Kocbeka v primeru, če ne bi hotel podpisati Dolomitske izjave prvega marca 1943, enostavno ustrelili.

Obračun s Kocbekom po drugi svetovni vojni je simptomatičen za način, kako je revolucionarna oblast sankcionirala tudi najrahljša idejna odstopanja. Kot je napovedal Boris Kidrič ob problemu Kocbeka, »bo treba lomiti«. Konflikt se je »razrešil« na seji politbiroja centralnega komiteja Komunistične partije Slovenije 20. decembra 1951. Kot upravičeno meni poznavalec tega obdobja zgodovinar Aleš Gabrič, je strategija obračuna s Kocbekom prišla iz Beograda. Po tej seji so začele izhajati negativne kritike *Strahu in poguma*, 14. februarja 1952 se je Kocbek že zagovarjal pred »tovarišem« (in nekdanjim prijateljem) Josipom Vidmarjem, ki ga je pozval, naj se prostovoljno odpove

političnim funkcijam; teden dni zatem je »pod pritiskom« (tej formulaciji se Kocbek ni hotel odpovedati!) odstopil s funkcije predsednika izvršnega odbora Osvobodilne fronte.

Odtlej je komunistična oblast Kocbeka v večji ali manjši meri izključevala iz javnega življenja in onemogočala objave njegovih del (nadzorovala je vse mehanizme literarnega in časopisnega prostora – od založb, uredništev do tiskarn). Do smrti leta 1981 je bil Kocbek kot politično sumljivi »Bohinski« pod stalnim nadzorom Udbe, v njegovi kartoteki se je nakopičilo kar 780 strani policijskih poročil, ki jih je pisalo 69 ovaduhov. Kot pravi Turk, so mu »dihali za vrat, spremljali vsako njegovo stopinjo, zaznavali vsako najmanjšo misel«. Kocbek je slutnjo paranoičnega zasledovanja vpisal v eno svojih najpretrajnejših pesmi *Mikrofon v zidu*; skriti mikrofon, s katerim se lirski subjekt pogovarja, imenuje »zver brez oči in jezika, pošast zgolj z ušesi«. Le ugibamo pa lahko, kakšno usodo bi Kocbeku nekdanji tovariši namenili, če si ne bi v domači in svetovni javnosti pred vojno in med njo nabral tolikšne zaloge moralnega kapitala.

Ironija zgodovine pa je, da je Kocbek plačeval politične račune za nekaj, kar so mu pravzaprav podtaknili. Njegov duševni profil ga je neskončno oddaljeval od sleherne možnosti, da bi vodil neko »frakcijo« ali nastopil kot združevalni faktor opozicije. Njegova odločitev za OF je bila plod njegovega intimnega spoznanja in šele partijska želja po nasilni »politični sistematizaciji« je mogla Kocbeka postaviti v vlogo voditelja krščanskih socialistov znotraj uporniške združbe – in kot takega ga je bilo treba že med vojno (Dolomitska izjava) in še bolj po njej tudi onemogočiti.

Toda v resnici Kocbek s tem ni imel nič, v vojni so ga zanimale obče človeške dileme, med ofenzivami so ga vznemirjala ontološka vprašanja ... Doumel je, da enostavna zgodovinska resnica ortodoksnih komunistov ni zadostna, da ne zajame tiste totalitete človeške existencie, ki se ji po drugi poti skuša približati poezija, »pesem, ki je razum ne more zapopasti«. Na nek način je bil odmaknjen, samoten in vzvišen nad kruto banalnostjo vojne in tudi nad »jasno govornico« znanilcev novega družbenega reda. Predvsem pa je bil do konca zvest samemu sebi in svoji etiki ter človekove osebne svobode ni hotel podrediti in žrtvovati nobeni »progressivni« dogmatiki. Ironija je v tem, da je taka osebnost, ki v običajnih okoliščinah ne sega po vrhovih družbenih oblastnih struktur, temveč se giblje v zakotju intelektualnih margin, v danih zgodovinskih razmerah lahko postala eden izmed vodilnih politikov, da bi potem zaradi svojih specifičnih, antipolitičnih lastnosti morala potoniti v kloaki organizirane gonje tistih mentalnih povprečnežev, ki so jim ideološke direktive in »prepričanja« sproti vlivali v možgane iz partijskih politbirojev.

Kocbek je v »jasni govornici« komunistov že v samem začetku zaslutil degeneracijo, ki se je pozneje manifestirala v nasilju in mediokriteti. Zato njegova rehabilitacija v letih po zatonu komunizma ne bi smela biti hkrati tudi njegov miren pogreb. Zgodovinska lekcija »Kocbek« namreč ni zgolj še ena od žalostnih zgodb totalitarnega nasilja nad umetniki. Dragocena je, ker nas opominja, da edino neustrašen in odličen intelektualca lahko v obliki »jasnih govoric« družbe globalnih manipulacij razloči kali novih oblik potencialne represije – pa naj se te skrivajo v konceptih »terorizma«, »fundamentalizma« ali »politične korektnosti«.

Adolf Zupan: Vnovič bi zaprosil za imuniteto

Boris Blaić, foto: Borut Peterlin

Vseh njegovih političnih in gospodarskih funkcij niti nima smisla naštevati. Seznam bi bil predolg, obstaja pa tudi velika verjetnost, da bi kaj izpustili. Na naslovne strani slovenskih medijev ga je pred časom, ne prvič, naplavila polemika o sklicevanju na svetniško imuniteto. Kljub temu da gre v osnovi za družinsko zadevo, je prepričan, da ima celoten proces tudi politično ozadje. Enega najbolj kontroverznih Novomeščanov ta hip smo spraševali tudi o odnosih z matično stranko, razmerah v njenem novomeškem odboru in o minulih državnozborskih volitvah. Odgovore, ponekod presenetljivo neposredne, spet drugje zavite v oblak politične retorike, naj sodi, kot v intervjuju pove tudi Adolf Zupan, vsak bralec sam.

Bi se danes, po vseh kritikah in polemikah o vaši uporabi instituta imunitete, vnovič odločili za to potezo?

Da, vnovič. Na eni strani je to povsem zakonita možnost. V politični sistem je bila vpeljana po mojem vedenju že pred stoletji. Namenjena je bila zaščiti ljudi, ki so delali v politiki, pred nizkotnimi napadi njihovih nasprotnikov. Tudi pri meni je šlo vsaj deloma za tako situacijo. Kako si drugače razlagati, da je bila ovadba za ponarejanje podpisa prej objavljena v Magu kot pa sem zanjo zvedel sam. In to z lažnivo vsebino. Prepričan sem, da je nekdo pomagal od zunaj. Na drugi strani pa je šlo v mojem primeru za edino možnost opozoriti javnost na nezakonito početje državnega tožilstva zoper mene v tem, da me je obtožilo za goljufijo, čeprav bi bivša soproga, namesto katere sem več desetkrat podpisal kakšne papirje in ona zame, to lahko preganjala na zasebno tožbo. Ali je to storila na podlagi nekorektnega nasveta svojega odvetnika ali iz maščevanja po ločitvi ali iz kakšnega drugega razloga, ne vem. Kdor na lastni koži ni občutil nezakonitega delovanja policije, preiskovalnega sodnika in medijev, si le težko predstavlja njihovo moč. Ampak o takih primerih nezakonitega dela nad državljanji očitno ni evidence, jih je pa očitno kar nekaj. Ali se ni prav vprašati, koliko osebnih tragedij se skriva za takim nezakonitim delom? Kaj stori tisti, ki nima denarja za obrambo pred takimi početji? Ali ni prav, da bi javnost zvedela, koliko takih primerov je?

Govorite o nezakonitem ravnanju policije, tožilstva in preiskovalnih sodnikov. Zakaj menite, da je bil postopek proti vam nezakonit?

Iz tega nesrečnega podpisa naj bi bili storjeni dve kaznivi dejanji, temeljno goljufija in ponarejanje listin, čeprav je zadnje po sodni praksi vključeno v goljufijo. In kadar se taka stvar zgodi med zakonca, se v to ne vmešava država s svojim prisilnim aparatom, temveč to prepušča zasebni tožbi. Saj gre v bistvu za izjavo proti izjavi. In v mojem primeru so celo vsa pisna dokazila govorila meni v prid. Torej, ti organi so proti meni vodili postopek, za katerega niso imeli podlage v zakonu.

Sodišče v Novem mestu vas je obsodilo zaradi ponarejanje podpisa nekdanje soproge pri prodaji delnic nekdanje Dolenjske banke, vi dejanja niti ne zanikate, ampak pravite, da se ne počutite krivega. Ali lahko cel primer malo bolje pojasnite?

Zdaj že z lažjim občutkom, čeprav sem se ves čas trudil, da bi ločitev po več kot dvajsetih letih zakona, ki je že sama, kot verjetno vsaka, težka, zadržal v zasebnosti. Pa ni šlo. Kdo je za to kriv, niti ni pomembno. Sam lahko zgolj navržem, da vse verjetno izhaja iz mojega nerazumevanja interesov nekaterih pri vodenju Telekom Slovenije in kasnejši prijavi na delovno mesto predsednika, zakoniti iz-

biri za to mesto na nadzornem svetu te družbe in kasnejše preprečitve zasedbe tega delovnega mesta. Žal moram povedati šele zdaj, da si je delnice, ki sem jih dobil kot nagrado za delo v organih Dolenjske banke, nekdanja soproga brez mojega dovoljenja in vedenja prepisala na svoje ime. To je lahko storila, ker so bile delnice na prisnosa in ne imenske. Jaz sem na svoje delnice pozabil. Potem sem ugotovil šele kasneje na podlagi serijskih števil. Če bi to ugotovil prej, bi najbrž z nekdanjo soprogo stvar razčistil, ne bi je pa tožil. Te stvari se morajo urejati v hiši, ne na sodišču. V letu 1999, ko se je na vse načine hotelo hitro doseči večinski delež nekdanje Dolenjske banke, sem te svoje delnice po dogovoru z nekdanjo soprogo prodal, jo res podpisal, kupnina pa je bila nakazana na tekoči račun, iz katerega je nekdanja soproga še kasneje dvigala visoke vsote denarja, samo enkrat več kot milijon tolarjev. In to še en mesec pred ločitvijo. Vsa leta sva bila medsebojno pooblaščen za dvige denarja. Torej, prodal sem svoje delnice, denar je bil skupno porabljen, štirinajst mesecev po dejanju in tedaj že po ločitvi pa je soproga dejanje prijavila v pred sodnikom priznanem cilju, da bi z njim dosegla podpis sporazuma o razdelitvi skupnega premoženja. Toda ali je bilo potrebno to prikazati kot ponarejanje listin in nezakonito goljufijo? Odgovor naj najde vsak bralec sam.

Večkrat ste javno izrazili željo po čimprejšnjem končanju postopka in razjasnitvi cele zadeve. Zakaj potem imuniteta?

Z vsjo odgovornostjo trdim, da sodstvu ne zaupam več. Ne zato, ker me je sodnik kaznoval s 450.000 tolarji kazni za nekaj, kar nisem storil. O mojih trditvah so materialni dokazi. Slovenija je na marsikaterem področju zelo napredovala, na pravosodnem na področju zaščite osnovnih človekovih pravic in svoboščin pa smo po mojem mnenju na slabšem kot v prejšnjem režimu. Na eni strani se država po izjavi vrhovnega državnega tožila še nikoli ni opravičila za nezakonito delo, na drugi pa se noben velik kriminalni primer ne konča. Ali tukaj nekaj ne smrdi? Po mojem zelo smrdi in samo prihodnost bo potrdila mojo trditev. Nekaj znancev mi je reklo, naj plačam, saj sploh ne gre za tako velik znesek. Poskušal sem jim pojasniti, da bi znesek kljub temu, da moram vsak tolar pošteno in trdo zaslužiti, čeprav ljudje včasih za take ljudi na splošno menijo drugače, prenesel. Toda nikoli ne bom plačal tolarja za nekaj, kar nisem storil. In za to gre. Javno pa sem že pojasnil svojo prošnjo, da naj organi preiskave o dokazano nezakonitem delu tožilstva delajo hitro. Kaj mislite, da bi jo predlagal, če ne bi imel dokazov za tako delo?

Ali bi v primeru, če bi bili pravnomočno obsojeni za poneverbo podpisa, po veljavni slovenski zakonodaji še lahko

opravljali funkcijo predsednika uprave zavarovalnice Tilia?

Strinjam se, da mora predsednik uprave vsake finančne institucije imeti zaupanje svojih strank. Kako je to urejeno podrobno v zakonodaji, sploh še nisem natančno preverjal. Sam se štejem med poštene. Še posebej zato, ker sem zaradi nerazumevanja nekaterih posameznikov in njihovih pričakovanj glede izpeljave poslov, ki po mojih pogledih in vrednotah niso bili poštene, že bil prizadet v življenju.

Vodstvo stranke v Ljubljani nikoli ni imelo kakšnega pozitivnega odnosa z lokalnimi odbori in vodstvi teh odborov. Bolj se je naslanjalo na svoje različne prišepetovalce, od katerih je slišalo tisto, kar mu je ugajalo. In v tem je tudi pomemben razlog za poraz na volitvah, ni pa edini.

Se vam ne zdi, da ste institut imunitete uporabili v zasebne namene?

Upam, da sem bil dovolj jasev v dozdajšnjih odgovorih. Kdor hoče gledati na primer objektivno, bo kar zlahka ugotovil, da ne.

Polemika okoli imunitete nikakor ni prva afera, v katero ste bili vpleteni. Pred leti ste na primer brez ustreznih dovoljenj pred svojo hišo ob Krki postavili čolnarno. Ali ni za javno osebo vašega položaja neprimerno in celo naspametno, da si privoščite črno gradnjo?

Kako lahko označimo nekaj za afero, pa če to je ali pa ni. Resnica je povsem drugačna. Ob Krki ni nobene nezakonito zgrajene čolnarne. Tam je le nadstrešek, ki je nadomestilo obstoječi nadstrešek nekdanje barake in za katerega so vsa dovoljenja. Res pa je, da je gradnja nekoliko prehitvevala pridobivanje dovoljenj.

Kako je odziv javnosti in medijev glede imunitete vplival na odnose z vodstvom stranke?

LDS je opravila veliko in pozitivno poslanstvo v svoji dolgoletni vladavini. Vodstvo stranke nikoli ni imelo kakšnega pozitivnega odnosa z lokalnimi odbori in vodstvi teh odborov. Bolj se je naslanjalo na svoje različne prišepetovalce, od katerih je slišalo tisto, kar mu je ugajalo. In v tem je tudi pomemben razlog za poraz na volitvah, ni pa edini. Po mojem sem vse povedal že v polemiki z gospodom Ropom v časopisu Delo, ko sem dejal, da me čudi, da se predsednik vtika v družinske zadeve, časopisi pa so vsak dan polni gospodarskega kriminala. Nadaljeval sem še, da je kazanje takega odnosa v javnosti zgolj farsa, pa novinar Praprotnik tega kljub obljubi ni objavil.

Nekdanji premier Rop je grozil celo z izključitvijo iz LDS. Kako je zdaj s tem?

Nekaj sem slišal, da naj bi statutarna komisija odločala o moji izključitvi, ne da bi me poklicala in o tem kaj povprašala. Ko sem to vprašal na zadnjem svetu stranke, nisem dobil odgovora. Pred vsemi člani sveta, več kot sto jih je bilo, pa sem javno izjavil, da če je to res, izstopam iz take stranke. Na moje veliko veselje ob občutku, da je stranka kljub porazu še zdrava, me je prepričala reakcija več uglednih članov, da takega ravnanja, slabšega

kot smo se ga učili iz časov informiroja, ne bodo dopustili. Če torej odgovorim naravnost, z Ropom zdaj nimam posebnega stika, z vodstvom stranke pa normalnega. Kaj dosti pa mi to ni več važno. Politiko sem vedno jemal zgolj kot možnost narediti kaj za svoje okolje, in to se bom še nekaj časa trudil s še večjo energijo. Domišljam si namreč, da ne moreš biti dober politik, če nisi šel skozi težka obdobja. In jaz sem šel in v vseh sem se nekaj naučil. To priložnost pa izkoriščam tudi za posredovanje žalostne ugotovitve, da najplivnejši Dolenjci v Ljubljani niso za Dolenjsko naredili skoraj nič, ne na področju projektov, kot so avtocesta, zanesljiva elektrika, kadrih, volilni zakonodaji in še kje. Nasprotno bi lahko trdil samo za Toneta Anderliča. Kaj je Dolenjska sploh dobila tako posebnega. Avtocesto do Obrežja mora Slovenija zgraditi ne samo zaradi Dolenjcev, pomoč Revozu je nekaj običajnega v državah EU, do knjižnice in šol smo upravičeni, mar ne. Še posebej zato, ker že več desetletij dajemo v skupno blagajno nekajkrat več kot iz nje dobimo. In odkrito povedano, bolj povezani in še bolj zahtevni moramo biti do prestolnice. Nimam slabega občutka, da se bodo stvari z novo vlado popravile na bolje.

Župan je v delo občine prinesel visoke zahteve manageriranja po vzoru gospodarstva, ki mu uprava ni mogla, deloma pa po mojem mnenju tudi ni hotela slediti. Tako posamezniki niso znali pozicionirati svojih odgovornosti, kar kažejo tudi nekatere izjave najodgovornejših v upravi.

Že pred volitvami in izbruhom zadnje afe-re vas je na položaju predsednika izvršnega odbora mestne LDS zamenjal Miloš Kovačič. Kaj je bil vzrok tej menjavi?

Zdaj, ko so volitve mimo, lahko povem, da sem bil proti temu, in sem to vodstvu na uradnem sestanku tudi povedal. Pri tem poudarjam, da Miloša Kovačiča zelo cenim kot gospodarstvenika. Toda bil sem proti, ker sem vedel, da se ga je hotelo izkoristiti samo za nabiranje glasov v skupno vrečo glasov, Dolenjci pa bi spet ostali brez poslanca, tako kot smo zdaj. V času volilne kampanje sem se trudil dopovedati, da je potrebno, kot radi rečemo temu, delati s terenom, pa mi niso verjeli. Kljub temu je uspeh dober, vendar pod pričakovanji. Pravi vzrok zamenjave je bil ustvarjanje navidezne vtisa, da se stranka znotraj čisti. To se je povezovalo z dogodki v Komunalni. Po vseh raziskavah javnega mnenja je LDS v Novem mestu imela visok ugled, visoke možnosti izvoljivosti pa so imeli številni člani od Borisa Dularja, Alojza Muhiča, Janeza Pehlja, zdajšnjega župana Boštjana Kovačiča in celo na drugem mestu tudi mene. Očitno tako stanje nekemu ni ustrezalo. Lahko še zatrdim, da smo za nekoga verjetno več let dosegali predobro uspehe.

Kaj te kadrovske menjave v stranki pomenijo za nadaljnji razvoj LDS v Novem mestu?

Bojim se, da ne dobrega. Čeprav spet to ni tako tragično za lokalno okolje. Tu se ljudje bolj cenijo po dejanskih uspehih. In nič hudega ni, če zmaga župan katere

koli politične opcije, naj bo tak, da bo čim bolj uspešen v lobiranju, imel pokončno držo in podobno. Saj je težko verjeti, ampak stranke delujejo tudi tako, da pomagajo ljudem in županom, ki so v drugih strankah, in sicer zato, ker se morajo za njihovo naklonjenost bolj potruditi, saj naklonjenost svojih članov že tako imajo. Ko pa to prekorači vse razumne meje, zadeva udari nazaj. Če LDS v Novem mestu ni le skupek interesov, se bo obdržala. Želim ji dobro.

Nameravate ostati v stranki?

LDS se mora precej očistiti in spet lahko postane dobra stranka. Nisem se še odločil dokončno o tem, veliko težav mi delajo številne prošnje in nasveti iz tega okolja in vodstva stranke, naj ostanem in pomagam pri vrnitvi stranke na nekdanjo pozicijo. In ker pravijo, da sem človek z veliko vztrajnosti, še vztrajam. Pomembne odločitve se ne sprejemajo hitro.

Kako sicer gledate na to, da je LDS v Novem mestu kandidirala Miloša Kovačiča, ki je še ob prevzemu predsedniškega položaja izvršnega odbora novomeške LDS napovedoval, da ga poslanska funkcija pravzaprav ne zanima?

Sem že poskušal odgovoriti. Trdim pa, da ni bilo prav, da je kandidiral v obeh okrajih. Če bi samo v mestu Novo mesto, bi bil mogoče celo izvoljen. Toda saj sploh ni šlo za poslanca, šlo je za glasovanje!

Vedno bolj očitno postaja, da znotraj novomeške LDS ni več prave enotnosti. Kaj je vzrok temu?

Domišljam si, da na podlagi izkušeni lahko trdim, da do takih pojavov prihaja v vsaki stranki in da to ni nič posebnega. Ko sem pred skoraj osmimi leti stranko v finančnih dolgovi in z malim številom članstva ter v opoziciji od gospoda Derganca prevzel, ta ni nikogar zanimala. Ko se je stranka izklopala iz težav, dvakrat zmagala na županskih volitvah in se nekajkrat povečala v številu članov, se je nagneto veliko tistih, ki so želeli večji kos pogače oblasti, kot so si ga zaslužili. In to umazano igro se gre ali pa ne. In če nisi ves čas zelo pazljiv na take pojave, se ti kaj izmuzne iz rok. Nič hudega ni v tem. Iz slabega se rodi novo, ponavadi boljše.

Kako lahko razcep v LDS vpliva na trdnost koalicije v občinskem svetu?

Težko je napovedati, toda pred nami so skoraj nove županske volitve. Drugo leto bo že nastopila vročica. Kar se občinskega sveta tiče, je važno predvsem to, ali smo v njem sposobni podpreti dobre projekte ne glede na koalicijske povezave. In moje izkušnje dela v svetu so, da smo novomeški svetniki tega sposobni. Zato se ne bojim za delo sveta. Koalicijske povezave so zgolj tehnična oblika dela.

Kako kot občinski svetnik in podžupan ocenjujete delo župana, uprave in občinskega sveta po polovici mandata?

Župana lahko ocenjujejo v prvi vrsti volivci in nato svetniki. Podprl sem njegovo kandidaturu za župana in videl veliko možnosti za njegovo lobiranje v Ljubljani. V delo občine je prinesel visoke zahteve manageriranja po vzoru gospodarstva, ki mu uprava ni mogla, deloma pa po mojem mnenju tudi ni hotela slediti. Tako posamezniki niso znali pozicionirati svojih odgovornosti, kar kažejo tudi nekatere izjave najodgovornejših v upravi. Tako pač po mojem mnenju ne gre. Župan je moj šef in če se ne bi strinjal z njegovim delom, bi odšel. Osnovna pravila komunikacije zahtevajo korekten odnos. Zaenkrat



še vidim priložnosti za svoj prispevek v županstvu. Na splošno lahko rečem, da je bilo opravljenega ogromno dobrega in predanega dela na velikih projektih, kot so Adria Mobil, avtocesta, storitvena ponudba, urejanje mesta, priprava prostorskih aktov in nešteto majhnih, pa vendar pomembnih zadevah. Za bolj podroben pogled bi bilo potrebno več časa in prostora in za nekatere odgovore tudi pooblastilo župana, na splošno pa ob upoštevanju stanja v drugih okoljih, ocenjujem delo kot dobro, v nekaterih delih celo odlično. Ampak pravi ocenjevalci so sami volivci, sami o sebi imamo lahko nepravda očala.

Kako kot podžupan s pristojnostmi in nalogami na gospodarskem področju gledate na težave investitorjev, ki opozarjajo, da v Novem mestu težko najdejo primerne lokacije za svojo dejavnost?

Deloma je to govorjenje na pamet, deloma pa drži. To je en del slabega dela uprave. Kljub prizadevanju župan in mene več kot eno leto ne dobimo natančnega pre-

gleda stanja, ki bi bilo pripravljeno tako, da bi ga bilo možno dati brez sramu iz rok potencialnemu investitorju. Kaj vse mora tak material zajemati, je jasno. Zdaj se trudimo to zagotoviti na drug način. Toda na drugi strani ne poznam primera, da bi kakšen pomemben investitor ne prišel v Novo mesto zato, ker mu nismo zagotovili prostora pod ugodnimi pogoji. Veliko novih možnosti pa v kratkem lahko odpre tudi ob kompleksu Adrie, v Ločni Mačkovec in še kje, tako da se bo Novo mesto lahko zelo hitro razvijalo.

Menite, da je bila odločitev občinskega sveta, ki je območje Dergancevja rezerviral za potrebe razvoja visokega šolstva, pravilna, ali ste še vedno mnenja, da bi bilo bolje, če bi tam zrasla nova obrtno-poslovna cona?

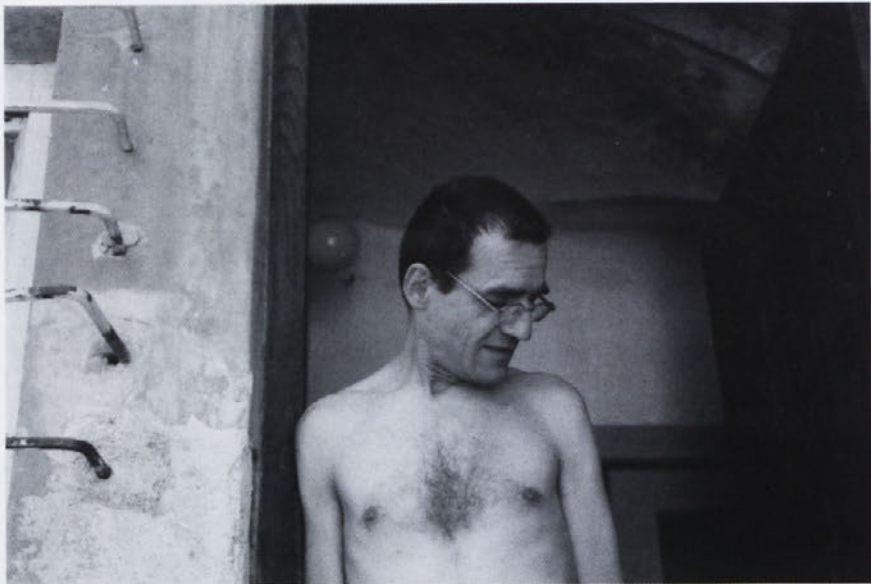
Priznam, bil sem eden redkih, ki sem skupaj z novomeškimi obrtniki in podjetniki videl tam možnost hitre priprave nove poslovne cone. Izhajal sem iz priložnosti, ki jo Novo mesto zaradi projekta Revoza v sodobnih časih še ni imelo. Izhajal sem tudi iz prepričanja, da je prav, da univer-

zo v Novem mestu dobimo čimprej, vendar pri tem ni toliko problem prostor. Toda spoštujem odločitev večine in pričakovanja investitorjev bomo morali reševati na drug način. Se danes pa me moti nekako negativen odnos drugače mislečih do podjetnikov. Oni so vendarle baza za vsak razvoj, tudi univerzitetni.

Kaj je po vašem mnenju vzrok, da navkljub širokemu lokalnemu konsenzu, projekt ustanavljanja univerze v Novem mestu ne steče tako, kot bi si želeli?

Številni razlogi so po mojem mnenju za to. V resnici ni bilo podpore oblasti v Ljubljani za ta projekt, sami pa brez ministrov in poslancev nismo imeli dovolj moči v Ljubljani. Poleg tega je proces nastajanja univerze dolgotrajen, in o tem v celotni dolenjsko-posavsko-belokranjski regiji ni bilo močnega konsenza. Našim zahtevam se upira tudi vodstvo Univerze v Ljubljani in še kaj. Toda pot z ustanovitvijo visokošolskega središča, novimi enotami visokih šol in fakultet je prava in vodi k uspehu.

foto put



Kdo je to? V Novem mestu ga pozna veliko ljudi, vsaj na videz. Živi in ustvarja na Grmskem gradu, kar umetniku in boemu, kot je on, tudi pristoji.

Umetnik je ustvarjalec lepega. Ali je namen umetnosti odkriti umetnost in prikriti umetnika?

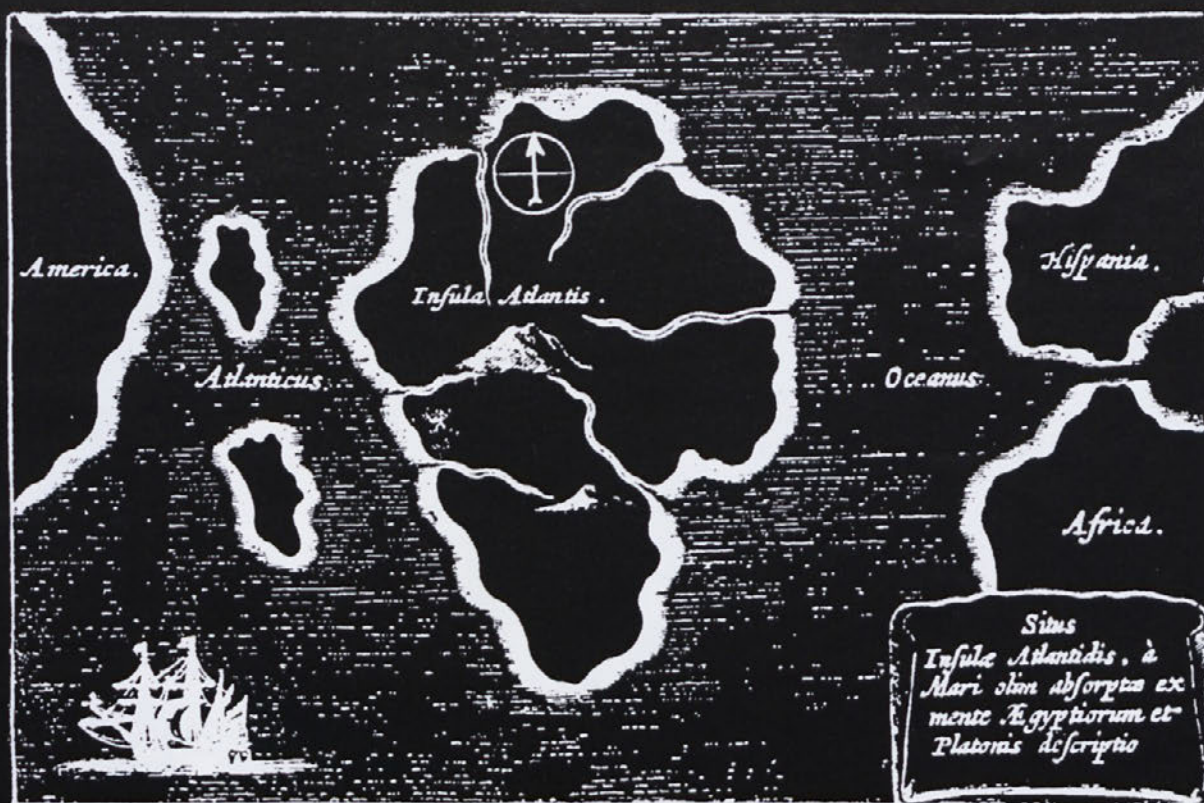
Povabil me je v svoj atelje, ki ga je prepajal razkošen vonj barv in terpentina. Sredi sobe je stala, pritrjena na pokončno slikarsko stojalo, ogromna nedokončana slika. Slikar in kipar, ki po moči vizije spominja na Dalija. Pa nisem kritik, da bi ocenjevala njegova dela, a prav gotovo si kot ustvarjalec lepega zasluži več pozornosti.



Gea Gerstenhofer

Igor Obradinovič,
boem





Atlantida

Izgubljena popolna država

Aleksej Metelko

Solon, atenski državnik in zakonodajalec, se je okoli leta 560 pr. n. št. odpravil v Egipt izpopolnit svoje že tako bogato znanje, pa tudi izogniti se gnevu Atencev, ki se je nakopičil v letih njegove vladavine. V Egiptu je preživel skoraj deset let in bil prvi Evropejec, ki je slišal legendo o v globine Atlantika pogreznjenem kontinentu Atlantidi. Po vrnitvi v Grčijo se je legenda ustno prenašala iz roda v rod, dokler ni prišla do Platona. To, kar vemo danes o Atlantidi, je tako ohranjeno v dveh Platonovih dialogih: Kritonu in Timaju.

Nevedni Solon

Solon je začel egipčanskim svečenikom in modrecem pripovedovati legendo o Faroniju, ki naj bi bil po besedah Grkov prvi človek na Zemlji. Govoril jim je o potopu in o preživelih, vse to z namenom, da izve njihova izročila in mnenja o davno minulih dobah. Ko je Solon končal svojo pripoved, je vstal najstarejši med njimi, Sonchis in spregovoril: »O, Solon, Solon! Vi, Grki, ste še vedno otroci. Starih Grkov ni!« Po začudenem vprašanju užaljenega Solona, kaj želi povedati s temi besedami, je stari svečenik dvignil roko v višino prsi in med drugim razodetjem dejal tudi zadnje, kar lahko bemo v Kritonu: »/.../ /Vako vi, Grki, kot druga ljudstva šele od nedavnega zapisujete dogodke; in ko mine določeno število let, se nebo ponovno odpre in poplave kot bolezen ponovno odnesejo s seboj vse ... V svojih izročilih hranite predvsem spomin na en in po vašem mišljenju edini potop ... Z druge strani morske ožine, ki jo vi imenujete Herkulesovi stebri, se je nahajal otok, večji od Libije in Azije skupaj. V notranjosti otoka je bilo mesto ... Atlantida, veliko, občudovanja vredno kraljestvo ... Toda prišli so strašni potresi in poplave in ves cvet vašega ljudstva je izginil v valovih, otok Atlantido pa je na podoben način pogoltnilo morje.

Izginil je v enem samem dnevu in eni sami noči.«

Platon je zapisal, da je potonila okoli leta 9560 pr.n.št. Natančno pa je opisal tudi, kako je izgledala. V središču so bila tako plodna tla, da so celo dvakrat na leto pobirali letino. Poleg visoko razvite industrije, obrti in znanosti, se je ponašala tudi s številnimi odličnimi pristanišči, pomoli in kanali. Samo vojska in mornarica je štela 1.210.000 ljudi. Imeli so tople in hladne izvire ter vodo čudodelnih lastnosti in kakovosti. Poznali so tudi nam neznano rudo, imenovano orihalk. Okoli božjih hramov, katerih zidovi so bili iz srebra, pa se je vila zlata ograja. Tudi zgradbe so bile okrašene z zlatimi ornamentami. Atlantidčani so vse razen vrline prezirali, ogromno bogastvo in blaginja jim ni vzela samokontrole. Prijateljstvo in zaupanje sta prekašala pasti materialnega bogastva. Po nekaterih podatkih so znali pluti po zraku, govoriti na daljavo in poznali naj bi skrivnostno moč števil. Toda po več stoletjih zlate dobe je tudi Atlantida neslavno končala obsežno poglavje naše zgodovine. Platon govori o moralnem padcu, ko je prevladal pohlep in egoizem. Ko so objestno želeli kolonizirati celotno Evropo in Azijo, jim je Zevs prinesel strahotno kazen. Platon nam prav tako razkrije, da je potopitev Atlantide napolnila ocean z blatom, ki je oviralo prsto plovbo. Dolga tisočletja so naši davni predniki verjeli, da je Atlantski ocean preplitek, pretemen in preveč moten za varno plovbo.

Atlantida je obstajala

Atlantido so poglobljeno iskali vsa obdobja, še posebej v 18. stoletju. Večina arheologov, zgodovinarjev in geologov sicer ne verjame v obstoj Atlantide. Obravnavajo jo kot mit, ki je nastal v predantičnem obdobju kot posledica sanjarjenja in filozofskih razprav o popolni pravični državi. Prevladuje

tudi nesprijemljiva predstava, da bi lahko že pred tisočletji obstajala tako razvita civilizacija, katere vpliv je povezoval dežele z obeh strani oceana. Še bolj neverjetno pa se jim zdi, da bi neka celina izginila pod morsko gladino v 24-ih urah.

Če bi si Platon zgodbo izmislil, bi jo povedal in zapisal na drugačen način. Ne tako enostavno in razumljivo, temveč v slogu, ki je bil značilen za tisti čas (v obliki zgodb in legend). Danes je neumno trditi, da bi Atlantida ne mogla izginiti v tako kratkem času, in prav tako neumno je poleg toliko neizpodbitnih dokazov še vedno vztrajati, da obstajamo le nekaj tisočletij. Naj jih omenim samo nekaj, ki govorijo v prid velikim, nenadnim katastrofam in visoki razvitosti civilizacije mnogo pred našim časom.

Osupljiva odkritja

Ameriško geološko društvo je z dna Atlantika, južno od Azorov, dvignilo okoli deset ton apnenčastih diskov, povprečne velikosti 12 cm in debeline 3 cm. Diski niso izgledali kot izdelki narave in so ostali neidentificirani. Domnevajo, da so diski nastali v atmosferskih pogojih in da je bila morda podmorska planina znotraj zadnjih 12.000 let otok. Zanimivo je tudi, da je rast Kordiljerov v višini 6.500 m ocenjena na približno 10.000 let. Profesor Hans Pettersson, ki je vodil ekspedicijo sonarnega pregledovanja ekvatorialnega Atlantika, je mnenja, da je prav tam potonil otok, saj so v globini, globlji od 3,5 kilometra, odkrili sledove sladkovodnih rastlin. Testi s C-14 dokazujejo, da je bil gozd, ki je zdaj pod vodo, izbrisan pred približno 11.000 leti. Na tisoče mamutov je umrlo nenadne smrti, kar je razvidno iz dejstva, da so nekateri najdeni s travo v ustih in želodcu v stoječem položaju. Testiranje starosti zamrznjenega mamuta s C-14, najdenega na severu Sibirije, je dalo rezultat 12.000 let. Poudariti je

treba, da mamut, kljub dolgi dlaki, ni bil polarna žival. Koža zamrznjenih mamutov je bila prenapolnjena z rdečimi krvnimi telesci, kar je dokaz, da je smrt nastopila zaradi zadušitve z vodo ali s plinom. Vsa ta in še mnoga druga dejstva se časovno ujemajo in nakazujejo, da se je v tem času zgodila velika katastrofa, nekaj podobnega temu, kar je opisal Platon.

Znana so tudi pričevanja iz zapisi mnogih potapljačev in raziskovalcev, ki so na svojih odpravah videvali in preučevali podvodne ruševine, obzidja, ulice, tlakovane površine in podvodne votline s stalagmiti in stalaktiti (oboje nastajajo izključno na površini Zemlje).

Tudi ribiči so marsikaj že izvlekli na površje. Neka španska ladja je na palubo poleg rib dvignila tudi skoraj 100 kilogramov nenavadnih predmetov, ki so bili umetnega izvora. Ne dolgo zatem so znanstveniki ocenili starost krožnikov podobne keramike, in sicer na okoli 12.000 let.

Zanimivo je tudi, da so stare kulture ločile ljudstva po barvi kože. Večina je poznala vse štiri barve, pa čeprav po mnenju strokovnjakov po nobeni logiki ni mogla priti v stik z ljudmi določene barve. In končno, po komu so naši predniki poimenovali Atlantski ocean, če ne po izgubljeni Atlantidi.

Kljub vsemu je Atlantida še vedno popolna neznanka. V znanstvenih krogih se poleg vprašanja, ali je sploh obstajala, pojavlja še polemika o tem, kje naj bi sploh bila. Nekateri namreč ne verjamejo, da je bila na območju zdajšnjega Atlantskega oceana, temveč so mnenja, da je imela svoje mesto v Sredozemskem morju. Tako je ameriški raziskovalec Robert Sarmast pred kratkim oznanil, da je potopljena Atlantida med Ciprom in Sirijo. Zaenkrat še nima trdnih dokazov, pravi pa, da so posredni dokazi nesporni. Bomo videli ...

Gora ni hotela

Matej Pejanovič, foto: Jože Hartman, Igor Zupančič, Miha Fabjan, Matej Pejanovič



Tretji dan smo jurišali na Allalinhorn (4027 m).
Kratka in sladka tura v idealnem vremenu.



Podgurci in da haus! Nazdravljanje na uspešno odpravo (koča Langfluh, 2870 m). Na sliki (od leve proti desni): Miha Fabjan, Borut Novak, Matej Pejanovič, Igor Zupančič, Gregor Božič, Marjan Markovič, oskrbnik Marco, Diana Serini, Roman Mihalič, za objektivom Jože Hartman.

Jože nam je na sestankih Alpinističnega odseka Novo mesto večkrat razlagal: »Letos gremo tudi na Weisshorn in na Matterhorn, zraven pa bomo osvojili še nekaj štiritisočakov!« Ves čas sem ga le poslušal, hkrati pa se je v meni začela prebujati želja, da bi šel tudi jaz zraven. Želja se je uresničila in dva dni pred odhodom smo imeli zaključni sestanek. Potem smo šli.

Beli rog (Wiesshorn) in soseščina

Weisshorn (4506 m) je drugi najvišji vrh v Švici, takoj za Domom (4545 m). Že ob pogledu na Weisshorn dobiš občutek lastne majhnosti, predvsem pa izgleda gora precej nepristopna, kar v resnici tudi je. Kljub svoji višini in mogočnosti pa živi ta gora v senci svojega slavnega sosedu Matterhorna (4478 m). Tako lahko ob obisku Zermatta

na spominkih vidimo dvoje motivov. Švicarski križ in seveda Matterhorn. Posledica te lepote pa je, da se nanj skušajo povzpeti trume ljudi. Posledično se na gori vsako leto zgodi mnogo nesreč, tudi s tragičnim izidom. Na Weisshornu teh trum ni. Pod to goro smo srečali le alpiniste in gorske vodnike s strankami. Znak, da skušajo Švicarji ohraniti ta kos narave v prvotnem stanju, je tudi ta, da do kočice pod Weisshornom vodita le dve poti, ki pa na začetku nista dobro označeni (markirani) in je potrebno najti pravi vstop. Šele višje so poti dobro označene.

Aklimatizacija

Iz Saas Feeja nas je gondola dvignila na plato na višini 2870 m, kjer stoji koča Langfluh. Tu je izhodišče za naš prvi vrh, ki smo ga nameravali osvojiti. Rečeno in naslednji

dan tudi storjeno. Še v trdi temi smo si na ledeniku pripravili opremo za vzpon. Prvi koraki so kot vedno okorni in težki, a ko se je telo segrelo, sem v vzponu samo še užival. Po petih urah smo dosegli vrh Alphubla (4206 m). Kot dodatek smo nato osvojili še Fee Kopf (3888 m) ter sestopili nazaj do izhodišča. 10 ur hoje nas je kar utrudilo, toda ne toliko, da se ne bi naslednji dan povzpeli še na Allalinhorn (4027 m). Aklimatizacija je bila tako zaključena in čas je bil, da se posvetimo našemu glavnemu cilju: Weisshornu!

»Gora ni hotela!« (Tomaž Humar)

V nahrbtnik tlačim še zadnje stvari. Ko sem prepričan, da imam vse, kar potrebujem, ga skušam dvigniti. Pras...! Tehtal je skoraj 25 kg. V meni se pojavi dvom, ker nisem prepričan, da bom tako težak nahrbtnik lahko nesel. Tudi ostali niso imeli lažjih nahrbtnikov, zato sem se spriznjal z težo moje »omare«. Vzpon do kočice Weisshornhutte se je vlek v nedogled. Prispeli smo tik preden so mi odpadla ramena.

Slabo sem spal. Na glavo mi je pritiskal Weisshorn. To pa je velika gora ...

Tudi zajtrk mi ni teknil. Za dodatno nervozo je poskrbela vezalka na mojem levem čevlju, ki se mi je pri zavezovanju strgala. Rezerve nisem imel, zato sem improviziral z pomožno vrvico, ki se je kasneje pokazala kot odličen nadomestek. Ob 2.30 smo prečkali ledenik in vstopili v steno. Šlo nam je presenetljivo dobro. Na višini 3500 m pa se je začelo za grebenom bliskati in vrhovi so se odeli v oblake. To je bil znak za umik. Nihče ni ugovarjal, vsi smo le obrnili hrbet in začeli sestopati. Da je bila odločitev za umik zelo modra poteza, smo opazili, ko je tudi nas dodobra stuširalo.

Za konec

Vreme se v Švici ni izboljšalo še nekaj dni. Da bi preprečili prezgodnji odhod domov, smo za konec šli še v Dolomite. Cilji so bili različni. Nekateri so jih izpolnili, drugi jih nismo.

Med vožnjo v našo deželo sem strnil vtise in bil zadovoljen.



Vzpon na Weisshorn smo šele dobro začeli, pa so nas že pregnale sile narave, ki so tisti dan na pobočja Weisshorna odložile 30 cm novega snega. Na srečo smo se pravočasno obrnili!



Na ledeniku pod Alphublom. Ob vrnitvi smo malce zgrešili pravo smer, zato smo šli malo po svoje. Da smo vnovič prišli na pravo pot, je bilo potrebno preskočiti nekaj zoprnih razpok.

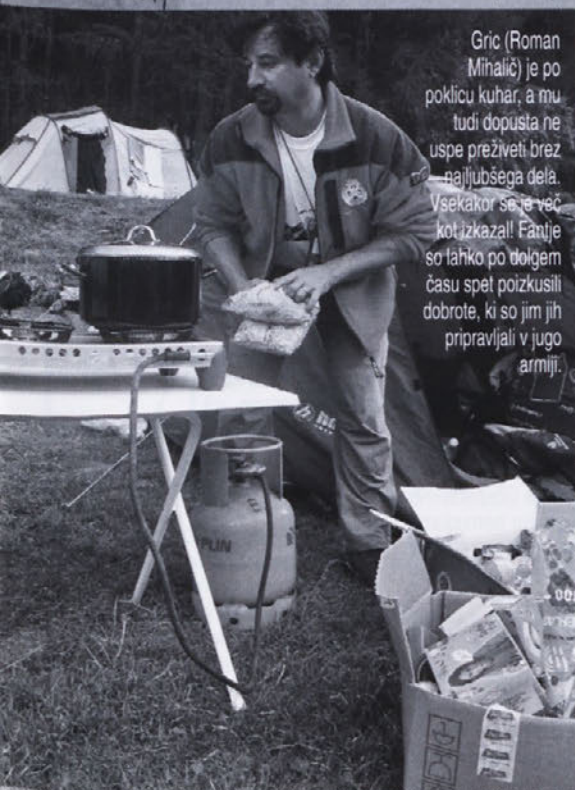
Vanish Oxy Action gel

Zdaj ga vidiš, zdaj ga še vedno vidiš

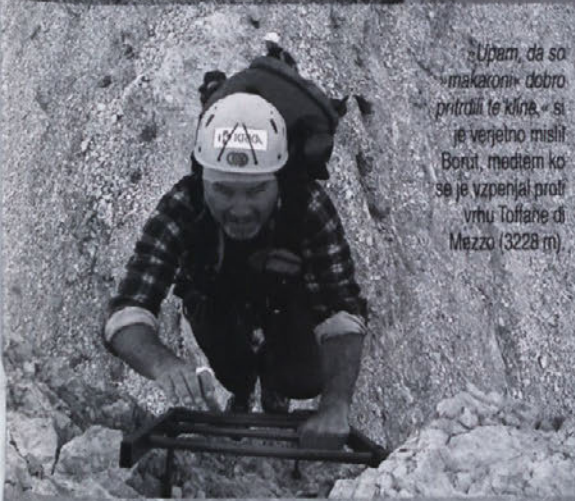
Tekst in foto: Damijan Šinigoj

Malo za zabavo, malo zares sem se zagnal v serak, ki je stal na poti z vrha Allalinhorna (4027 m).

Gríc (Roman Mihalič) je po poklicu kuhar, a mu tudi dopusta ne uspe preživeti brez najljubšega dela. Vsekakor se je več kot izkazal! Fantje so lahko po dolgem času spet poizkusili dobrote, ki so jim jih pripravljali v jugo armiji.



Lipam, da so »makaroni« dobro pritrčili te kline, si je verjetno mislil Bonut, medtem ko se je vzpenjal proti vrhu Toffane di Mezzo (3228 m).



Čas za slovo... Sestop v dolino Randa.

Ljudje smo ovce. Ljudje smo kreteni. Ljudje smo imbecili. Ljudje smo ... Prepričan sem, da si proizvajalci različnih čistil o ljudeh mislijo točno to. Kako si namreč drugače razlagati njihove reklame? Ki so vse po vrsti narejene tako, da bi lahko prepričale le imbecile. Ni mi jasno, zakaj reklame, ki jo posnamejo v (domnevam) angleškem jeziku, ne posnamejo tako, da se ne vidi ust igralcev, ko govorijo. Kajti isto reklamo uporabijo v vseh državah in jo samo sinhronizirajo v lokalni jezik. In potem igralec odpira usta po svoje, bralec slovenskega teksta pa bere po svoje. In vse skupaj potem izpade povsem debilno. Mislim, model odpira usta in kakor nekaj govori, slovensko besedilo pa se je že končalo. Da niti ne omenjam povsem deplasiranih vsebin. Možak se na avtobusu zaleti v žensko in jo vpraša, ali je pulover nov, ona pa nekje iz za hrbta povleče 10 kilogramsko škatlo pralnega praška in mu pove, da ni nov, le da ga pere s tem in tem praškom. Le kateri možak neznano žensko boža po mehkem puloverju (razen če ni fetišist, jasno). In le katera ženska nekje zadaj skriva kartonsko škatlo kemije?! OK, kretenezem. Ki pa nam ga vsaj na televiziji ponujajo v enormnih količinah. Saj ni čudno, da se toliko ljudi zadrgne!

In ko gledam recimo tv dnevnik, me vsake toliko zombardirajo z omenjenimi reklamami. Saj včasih je dobro, skočiš na stranišče, včasih te kakšna še posebej bedna reklama morda celo požene, ampak ljudje božji, saj ne morem ves čas sedeti v kopalnici. Čakam, da bom videl, ali bo nova vlada sprejeta, pa mi, morda zaradi večjega suspenza, spustijo reklamo za **Vanish Oxi Action gel**. Na nekem sejmu ženska kakor izziva madeže in mimoidoče po belih oblačilih poliva s kakavom, kisom, oljem ..., ker njihov izdelek popolnoma odstrani trdovratne madeže. In politični in zamazani ljudje se sploh nič ne razburjajo, še celo povsem navdušeni so nad čudežnim učinkom! Pejte z luči, bi rekel naš vrli Marijan D.

Imam tri sinove. Ki se, kot seveda vsi otroci, umažejo, še preden odidejo iz hiše. Pa če še tako pazijo. Pa tudi sam sem se kdaj polil s kavo ali se popackal s kečapom. In sem se odločil, da bom ta njihov supertruper izdelek preskusil. Najprej sem seveda povprašal soprogo, ali morda imamo ta super **Vanish Oxi Action gel** doma. Vprašanje seveda ni bilo logično, ker če bi ga imeli, moji otroci ne bi imeli toliko oblačil samo »za doma«, ker bi jih lahko imeli tudi za šolo, če ne bi imela madežev. In sem se napotil v trgovino ter tako opevano zadevo kupil. Ko sem čakal na blagajni, me je opazil znanec. »Te je žena poslala v trgovino?« se je namuznil.

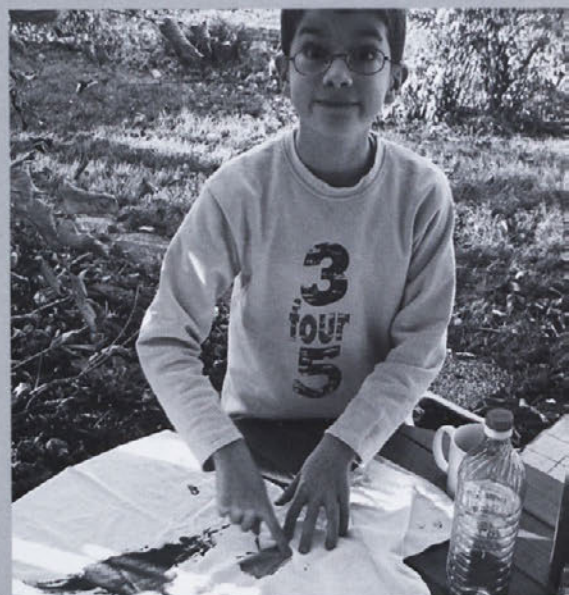
Mirno sem se zlagal, kaj sem pa hotel: »Ja, otroci mažejo ...«

Trgovka je vtipkala ceno. Nekaj manj kot 1500 SIT. Znanec se je spet nasmehnil: »Če bi bilo samo 500 SIT, bi šla verjetno sama ...«

»No, res je drago, ampak se spleča. Odstrani vse madeže, tudi najbolj trdovratne.«

Znanec in trgovka sta se zakrohotala. Jaz pa sem menda zardel. Kaj hočemo, trd kruh žulimo preiskovalni novinarji ...

Ko sem prišel domov, sem soprogo poprosil, naj mi poišče nekaj umazanih otroških oblačil, a me je opozorila, da v reklami zamazano ne pustijo stati tri dni. In če bom testiral, naj testiram pošteno. OK. Maks me je malce postrani gledal, ko sem ga poprosil, naj belo majico zamaže z oljem, kisom, kakavom in kečapom, a se je nemudoma vživel v vlogo in je na majico stisnil toliko kečapa, da ni bilo prostora za druge madeže. Poiskal sem drugo majico in mu naročil, naj bo bolj racionalen. Racionalen je bil le pri kakavu, ker je ostanek lahko popil, a to niti ni pomembno. Počakal sem kakšno urico (saj če se zapackaš v kakšnem

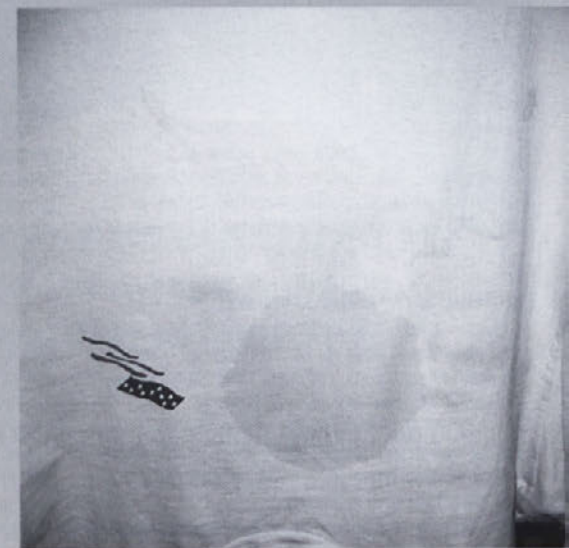


lokalu, se ne moreš oprati še isto minuto, ne?!), potem pa sledil navodilom in zadevo opral. Malce s strahom, to že moram priznati, kajti v navodilih (poleg kroatizmov, napačnih sklonov in drugačnih kretenezmov!) je toliko opozoril (V primeru stika s kožo, lahko le-ta začasno posvetli, vendar pa to ne predstavlja nevarnosti. – dobeseden prepis, napake niso moje!), da sem soprogi naročil, naj poleg mene stoji z mobitelom z vtipkano številko nujne zdravniške pomoči!

Jasno, rezultat je bil že vnaprej znan. Drekec pekec. Morda bi bil madež malo bolj viden, če bi ga opral samo z vodo, a tega nisem poskusil, me je minilo. Vsekakor s tako »temeljito« odstranitvenimi madeži zagotovo ne bi odšel med ljudi.

Ko bo moj tretji sin dovolj zrasel, da mu bom pred spanjem lahko pripovedoval pravljice, mu bom povedal zgodbo o očetu, ki je z **Vanish Oxi Action gelom** temeljito odstranil vse madeže z umazanih otroških oblačil. Potem je pa itak prišel svizec in s svojimi majhnimi tačkami z majhnim likalnikom vse lepo zlikal, palčki pa so vse skupaj spravili v omare ...

Če bodo te goljufice kdaj spravili v zapor zaradi zavajanja, moramo prave razbojnice, ki so trenutno za rešetkami, nemudoma izpustiti! Da se ne bodo v slabi družbi pokvarili ...



park: zabava

Dan D

Izkrncanje v Domu kulture

Rasto Božič, foto: Boštjan Pucelj

Najodmevnejša novomeška rock skupina Dan D je spomladi izdala ploščo *Katere barve je tvoj dan?* Začela se je promocija, sledili nastopi po Sloveniji, konec marca tudi v Patriotu. Ob koncu leta spet nastopajo doma. Pripravljajo dva velika koncerta, oba v novomeškem Domu kulture. To bosta najdaljša nastopa zasedbe do zdaj, saj bodo med redni program uvrstili še vrsto pesmi s prejšnjih plošč, ki jih do zdaj niso nikoli zaigrali v živo. Pogovarjal sem se z bobnarjem in ustanovnim članom Dušanom Obradnovičem – Obro.

Kaj pripravljate v Domu kulture?

Predvsem bi radi ob koncu leta za širšo novomeško publiko pripravili poseben koncert in hkrati odgovorili na očitke, da so bili naši predstavitveni nastopi kratki. Pripravljamo dva koncerta, 16. in 17. decembra, z najdaljšim programom doslej in izdelanim scenskim nastopom. Obakrat bo v bistvu šlo za enak nastop, le da bo prvi poleg javnosti namenjen novinarjem in snemanju videospota. Celoten koncert naj bi posnel tudi nacionalni radio in ga kasneje predvajal.

Zakaj odločitev za Dom kulture?

Ostale dvorane so v tem predprazničnem času močno zasedene, Dom kulture, kjer je bilo v minulih letih več odličnih koncertov, pa s svojo dobro akustiko sameva. Gre sicer za manjšo dvorano, kar je pripeljalo do zamisli o dveh nastopih. Rock koncerti pogosto potekajo v neprijetnih športnih dvoranah, tokrat pa bo to pravi rock koncert s sedišči.

Osnov o skupini ne bova ponavljala, vendar omeniti jih le morava.

V letih 1991-95 smo bili Mercedes Band, posneli le kaseto, nato smo v letu '96 prestopili k založbi Helidon, pri kateri nam je njihov takratni urednik Boris Bele svetoval in izbral novo ime. Ta Dan D naj bi bil nekako simboličen, pomenil naj bi nov dogodek na slovenskem glasbenem prizorišču in nas obenem povezoval z našim poreklom, Dolenjsko.

Tvoji začetki segajo še nazaj. V času punka si veljal za najbolj obetajočega slovenskega rock bobnarja.

Ja, začel sem v osemdesetih z novomeško punk skupino Bacili, kar mi je pustilo pečat. Takratna glasba mi je še vedno všeč, čeprav ne toliko punk kot novoromantična in novovalvska glasba, ki je prišla na površje prav po zaslugi punka. Skupine Duran Duran, Kajagoogoo in ti bendi.

Kako je potem prišlo do Dan D?

Ustanovila sva ga s Tokcem, vokalistom in idejnim vodjem skupine. Tomislav Jovanović je po materini strani Novomešan. Med hrvaško vojno se je, tako kot več hrvaških glasbenikov, iz Karlovca zatekel v Novo mesto, skupaj smo potem sestavili Mercedes Band. Tokac je po vojni ostal tukaj, ostali člani so se vrnili domov, nadomestili so jih novomeški glasbeniki, ostala je le prvotna iskrena sredinska rock-blues usmeritev, ki je v naši glasbi prisotna še danes.

No, Tokac je res vrhunski vokalist.

Je, poleg tega piše besedila in glasbo, produciral je prejšnja albuma. Za zadnjega smo hoteli nekaj novega, malo drugačen, svež zvok in smo k sodelovanju povabili Zareta Paka.

Gre za vaš tretji album. Nekateri privrženci vam očitajo drugačen zvok, poleg tega se je spremila tudi zasedba.

Nekako sama od sebe je prišla želja do spremembe zvoka. Mogoče je novi zvok zadnje plošče sprejemljivejši za širše občinstvo; gre tudi za razvoj, nove čase.



Kakšno je tvoje mnenje, ali se glede na majhen trg snemanje plošč sploh izplača?

Tudi pri nas se odraža svetovna glasbena kriza. Za bende, kot smo mi, je to velik strošek, ki se ne povrne, vendar brez posnetkov ne gre. Z njimi se predstavljaš, to je dokument tvojega dela. Naša glasba z leti ne bleedi, kot recimo pop konfekcija, posnetki so za več let. Mogoče smo z zadnjo ploščo le malo preveč čakali.

Štiri leta, glede na prodajo je publika željno čakala nanjo?

Ja, ploščo so hitro prodali in je že ponatisnjena. V nekaj mesecih prodanih tisoč izvodov je za naše kraje velik uspeh.

Kaj je po tvojem bolj pomembno za promocijo, radio ali televizija?

Radio je še vedno na prvem mestu. Po drugi strani vsi od tebe zahtevajo video, za katerega pa veš, da se bo v najboljšem primeru nekajkrat zavrtel na osrednjih medijih in nato še mogoče nekajkrat na lokalnih.

No, tukaj sva se dotaknila vroče teme. Menda je bilo nekaj narobe z vašim video posnetkom za pesem Čas, šušlja se celo, da ni primeren?

Trak s posnetkom je izginil neznano kam, nekdo ga je ukradel. Člani skupine ga nismo niti videli in v njemu nismo nastopali. Šlo je igrane posnetke, režiser je bil Dušan Moravec. Ravno zaradi tega bomo na koncertu v Domu kulture naredili posnetke v živo za nov videospot.

Vrniva se k zadnji plošči. Ocene so bile zelo različne, celo nasprotujoče?

Osebnim menim, da smo morali narediti nov korak. Odločitev za drugega producenta je bila pravilna. Kritika je pogosto zelo subjektivna, verjetno smo z novim zvokom izgubili kakšnega poslušalca, vendar smo pridobili dosti več novih. Primerjali so nas tudi z različnimi domačimi in tujimi skupinami, vendar mi ostajamo Dan D, zavezani smo enaki glasbeni usmeritvi kot v preteklosti. Naša glasba je izvirna, je pa vsekakor del svetovne rock zakladnice in tradicije. Skozi leta konzumiramo različno glasbo, ki se nato odraža tudi v tvoji.

Kako naprej, lahko zaupaš kakšne načrte?

Predstavitve plošče je prvega pol leta zelo dobro potekala, zatem se je zadeva umirila, kar je tudi posledica vsesplošne recesije v glasbi. Po novem letu imamo napovedanih več nastopov, nekaj bo še v decembru, vendar vse skupaj ni toliko, kot smo pričakovali. Po novem letu bomo začeli pripravo gradiva za novo ploščo. Letos smo bili precej prisotni na festivalih, za nas najbolj odmeven je bil Exit v Novem Sadu, kjer smo bili med tremi slovenskimi skupinami. Povabili so nas že za naslednje leto, kar tam menda ni v navadi. Potem je bil še Rock Otočec in ostali množični koncerti po Sloveniji. O kakšen večjem uspehu v tujini ne sanjamo.

Kako bova zaključila?

Dan D vas 16. in 17. decembra ob 21. uri vabi na veliki koncert v novomeški Dom kulture!

Kako je cerkev (in ne Grinch) »ukradla« božič

Marko Vide

Danes je nemogoče videti avtentične žive jaslice. Ni stvar v tem, da ljudje niso poskušali... stvar je v tem, da ni nikjer več moč najti treh pametnih mož in device.

—Jay Leno

Starodavna praznovanja

Noč je počasi prekrila zasneženo vasico nekje sredi Evrope, kjer kar kipi od veselja in pričakovanja. Može so sredi trga ravnokar postavili smreko, ki jo zdaj krasijo s svečami in drugimi svetlečimi se okraski, ki so jih otroci pripravili čez dan. Žene in dekleta medtem v smeahu pripravljajo pojedino. Ob robu trga vaški duhovnik otrokom pripoveduje zgodbe o njihovem Gospodu, čigar rojstvo to noč praznujejo. Tako izvedo, da je zeleno smrečje simbol življenja sredi teme in mraza dolge zime ter simbol vstajenja v pomladi, ki prihaja. Prav tako kakor prihaja vstajenje njihovega Gospoda. Ko moški začnejo peti, se jim nemudoma pridružijo tudi ženske in otroci. Veselo in v en glas v noč odmeva: »Mitra! Oh, Mitra! Molimo te, sin božji!«

Na takšen in podoben način so stoletja pred rojstvom Jezusa Kristusa starodavna ljudstva Evrope na večer zimskega solsticija praznovala rojstva svojih božanstev, vnovičen prihod svetlobe v kratke zimske dni in neskončen cikel življenja in smrti.

Rimljani so svoj praznik ob zimskem solsticiju imenovali Saturnalija – v čast Saturnu –, poganskemu bogu žetve in plodnosti. Sedemdnevno praznovanje se je vsako leto začelo 17. decembra in trajalo vse tja do 25., ko je s praznovanjem vnovičnega rojstva božanstva Mitre doseglo svoj vrh. Saturnalija je bila čas neomejenega slavlja in veselja. Šole, uradi in trgovine so zaprle svoja vrata, sužnji so bili začasno osvobojeni, ulice so bile polne sveč, kadila in zimzelena govejva, ljudje so si izmenjavali darila, se šemili ter se ob polnih mizah jedače in pijače razuzdano zabavali pozno v dolge noči.

V Skandinavskih deželah so praznovanje zimskega solsticija imenovali Yule. Ker so severna ljudstva poznala veliko daljše in bolj krute zime kot Rimljani na jugu, so temu prazniku namenjali še večjo pozornost in ga tako namesto tedna dni praznovali cel mesec – vse tja do januarja. Njihovo verovanje in praznovanje solsticija je temeljilo na veri, da se na ta dan spopadeta svetloba in tema, dan in noč, življenje in smrt. S prižiganjem ognja, čaščenjem zimzelenih rastlin in strastnem uživanju, nažiranju, pijančevanju, smehom ter ljubljenu so svetlobi pomagali do njene zmage.

Cerkev »ukrade« božič

V 4. stoletju se je takrat že močna in uveljavljena rimokatoliška cerkev soočila s problemom. Kljub velikim uspehom pri pokristjanjevanju evropskih narodov je veliko številu novih vernikov še vedno praznovalo starodavne poganske praznike, med katerimi je osrednje mesto zavzemalo prav praznovanje zimskega sol-

sticija. Da bi rešil to težavo in hkrati še poglobil moč svoje cerkve, je papež Julij I. uzakonil 25. december kot uradni praznik Kristusovega rojstva in prepovedal ostale praznike solsticija. Pri tem ga niso ustavila niti biblijska dejstva, ki postavljajo Kristusovo rojstvo v čas jeseni med 4. in 6. stoletje pr.n. št., niti nasprotovanja samih vernikov in cerkvenih dostojanstvenikov na vzhodnem delu cesarstva. Namen, ki si ga je papež zastavil, je bil do konca 8. stoletja z razširitvijo praznovanja božiča na vse konce Evrope končno dosežen.

Pri tem pa kljub večkratnim poskusom rimokatoliški cerkvi iz božiča ni uspelo odstraniti poganskih elementov, ki so se ohranili iz starodavnih praznikov zimskega solsticija. Na koncu se je tako cerkev vdala in prepovedane simbole prevzela tudi sama.

Najbolj značilen prevzeti poganski simbol je še danes zagotovo okrašeno božično drevo. Poganska ljudstva so imela zimzelena drevesa, kot so smreke in bori, za čarobna in življenjske sile polna bitja, ki jim za razliko od ostale vegetacije tudi zima in mraz ne moreta do živega. Simbolična okrašenost drevesa s svetlečimi se elementi, rožami in posušenim sadjem je bilo v tistih časih za ljudi dejanje žrtvovanja v upanju na čim hitrejšo vrnitev pomladi in prošnjaja za bogato letino naslednjega leta. Kljub večkratnim poskusom cerkve skozi tisočletja, da bi božično drevo kot simbol poganstva izbrisali iz praznovanja božiča, to zaradi globokega pomena, ki ga ima zelenje sredi zime, ni nikoli uspelo.

Američani prekinajo zabavo

Do 19. stoletja so kristjani po vsem svetu kljub verski naravi praznika tega še vedno praznovali »po starem«. Kot njihovi predniki so se ga te dni še vedno z veseljem nažirali, pijančevali, razgrajali in se karseda noro zabavali. Zaradi tega ni čudno, da je bilo praznovanje božiča v nekaterih konservativnih delih sveta, kot so npr. Anglija in ZDA, v različnih obdobjih 17. in 18. stoletja celo prepovedano.

Oblika in narava praznovanja božiča pa se je začela naglo spreminjati v 19. st., v mestih na vzhodni obali ZDA. Zaradi hudih medrazrednih bojev, velike nezaposlenosti in drugih družbenih sprememb so praznovanja v času božiča začela uhajati izpod vsega nadzora. Oblasti so zaradi tega v nekaj letih strogo poostrele policijske nadzore in s pomočjo knjižnih del avtorjev, kot sta bila Washington Irving in Charles Dickens, začele širiti mit o božiču kot starodavnem umirjenem prazniku, ki se od nekaj praznuje v miru in krogu družine. Novi srednji razred, katerega najvišje vrednote so takrat že postali otroci in družina, je mit z veseljem sprejel in tako starodavni praznik divjega veseljačenja ob praznovanju zimskega solsticija dokončno preoblikoval v praznik kot ga praznujemo in poznamo danes. (Zgodovinska vira: *The History Channel in MSN Encarta.*)

park

SLS.

*Občankam in občanom
želimo veliko uspeha,
zdravja in miru v
prihajajočem letu 2005.*

*Mestni odbor
Slovenske ljudske stranke
Novo mesto.*



**JAKOPIN**
NOVO MESTO


**NACRTOVANJE
SVETOVANJE
OPREMLJANJE**

JAKOPIN d.o.o.,
Streliška 1,
8000 Novo mesto
Tel.: 07 337 39 90.
Fax.: 07 337 85 60
E-mail: info@jakopin.si
www.jakopin.si


CELOVITO URESNIČEVANJE GOSTINSKIH PROSTOROV


grafika

novο mesto d.o.o.

 **Oblikovanje in
grafična priprava
časopisov, revij,
prospektov,
letakov,... za tisk**

 **Osvetljevanje
filmov B2**

 **Skeniranje
diapozitivov in
negativov A3**

 **Računalniška
montaža - impozicija**

*Vrhunska tehnologija,
odlična izvedba*



Ljubljanska cesta 42
Tel.: 07 30 20 220, 07 30 20 221
GSM: 041 348 718, 031 377 165

HEIDELBERG

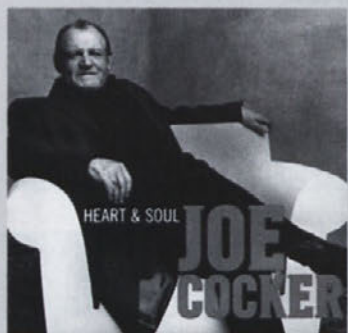
 **LDS**
LIBERALNA DEMOKRACIJA
SLOVENIJE

**V LETU 2005 VAM ŽELIMO
OBILO ZDRAVJA, MODROSTI,
SRČNOSTI IN RADOSTI.**

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO.

MILOŠ KOVAČIČ, PREDSEDNIK LDS NOVO MESTO

Joe Cocker, Heart & Soul, EMI/Dallas 2004



»Pojoči Frankenstein«, so leta 1969, po njegovem motoviljenju pred mikrofonom na odru slovitega Woodstocka, zapisali v tisku. Danes je šestdesetletni Cocker nedvomno pevska institucija in zvezda.

Njegov recept je pravzaprav preprost. Vedno se je lotil že znanih, v ušesih udaljenih uspešnic in dodal le izvirno vokalno interpretacijo, ki je pesem postavlja v povsem novo luč in ji dala novo podobo. Po poslušanju njegovega novega

izdelka lahko tem starim ugotovitvam spet pritrdimo. Plošča sledi preverjenim prijemom, nov je le nabor pesmi, ki tokrat prinaša rhythm and blues, soul, rock, pop in celo priredbo jazz standarda. Nekaj je klasik, par hitov iz obdobja zadnjih desetih let.

Joe Cocker se pri snemanju zadnjega albuma ni pretegnil. V glavnem se drži izvirnikov, doda malo lastnega, igra na raskavem vokalu, lastno noto so prispevali sodelujoči glasbeniki, nekaj zvezd, kitarskih mojstrov: Eric Clapton, Jeff Beck, Steve Lukather in v enem primeru trobentač Chris Botti, ki ga poznamo iz Stingove spremljevalne zasedbe in po nekaj samostojnih ploščah. Ostali več ali manj znani so pod vodstvom producenta CJ Vanstona poskrbeli za novo in všečno podobo vseh teh znanih veselih in otožnih pesmi: *What's Going On* pokojnega Marvinu Gayea; R&B klasike Dona Covaya, *Chain Of Fools*; priredbe U2, *One*, ki sicer ne doseže izvedbe velikega lani umrlega Johnnija Casha iz leta 2000; pop klasike, *I Who Have Nothing*;

sledijo še hiti Paula McCartneya, Michaela McDonalda, Jamesa Taylorja, skupine R.E.M., najdemo celo pesem Johna Lennona, *Jealous Guy*, ki so jo že leta 1983 uspešno priredili Angleži Roxy Music in podobno naprej. Vse stare znane teme, balade, plesni komadi, pesmi za lagodno poslušanje in nevsiljivo ozadje ob večernem branju ali umirjeni zabavi. Plošča bo prišla prav tudi za poslušanje v paru ali ob krašenju božičnega drevesca.

Izvedba je sicer na visokem obrtniškem nivoju, polikana, brez ostrih robov in napak ter kot taka namenjena dozdajšnji publiki vokalnega mojstra. Za oznako bi uporabil angleški termin *Adult Oriented Rock*, ki bi ga v tem primeru spremenil v *Adult Oriented Pop*. Torej plošča za generacije, ki so svoje že dosegle, z dovolj denarja za tovrstno glasbo, ki ji za razliko mladih let pomeni zgolj kuliso. Joe Cocker tudi ostalih ne bo razočaral, njegovi interpretaciji je vredno prisluhniti.

*ovitek 3, album 3



Edith Piaf – Tisoč in en obraz,

KC Janeza Trdine, 9. november

Edith Piaf, vsekakor eno največjih med največjimi imeni šansona. »Pariški slavček«, večini znana le z radijskih valov po onem rrr-rastem refrenu, »Non, rien de rien, non je ne regrette rien«, po drugi plati nesmrtna. Enainštirideset let po njeni smrti številno občinstvo še vedno prisega nanjo.

Gledališko-glasbena predstava se je pred tristoglavim občinstvom začela v popolni temi, reflektorja sta minuto ali dve le blede osvetljevala točki na odru, stol in mikrofoni, levo se je slutil klavir. Zatem zven vrženih kovancev in glas v temi, »Hvala«. »O, hudiča«, sem pomislil, »menda ne gre zopet za eno tako po naše zateženo in gledališko zategnjeno zadevo?«

Nato se je svetloba za nekaj odtenkov okrepila, pred nastopajočima, pevko in igralko **VESNO PERNARČIČ ZUNIČ** ter pianistom, na plakatu je pisalo **JOŽI ŠALEJ**, so stale steklene kalotaste posode z na kolote narezanimi limonami, kot jih imajo navado v boljnih gostilnah postreči ob perutnini. Predstava se je začela, igralka je stala z rokami, ohlapno spuščeni mi to telesu in začela s pretresljivo zgodbo, nekakšno »avtobiografsko« monodramo pevkinoga življenja, avtorja Jožeta Pernarčiča, ki jo je prekinjal in dramatično poudarjal klavir. Vmes so se vrinile in vrstile izvirne pesmi, večina v francoskem jeziku in nekaj izvrstnih prevodov. Ravno tukaj se je pokazala vsa vokalna moč in sposobnost pevke ter izraznost igralka, ki se je predstavila kot izredna pevka ter interpretinja tako petja kot repertoarja Edith Piaf.

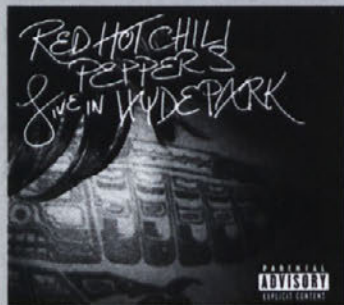
Zadeva mi je postajala vse bolj všeč. Tam po polovici je igralkinemu glasu nekoliko padla kondicija, vendar je po vsem prepričljivem podajanju, sezuvanju čevljev, odrskem sprehoju, koketiranju s publiko, bleščečem nasmehu in patosu, risanju nogavičnih črt na gola meča, koračenju z bosimi stopali po onih posodah z limonami in dražljivemu oblačenju dolgih črnih nogavic večer pripeljala do vrhunca, vsaj zame, s čutno izvedbo pesmi »La vie en rose«. Pianist ji je ves čas večje sledil, dvakrat vmes mirno prižgal in pokadil cigareti ter s tem še hote ali nehote poudaril kabaretno vzdušje.

Publika je bila navdušena, sledil je bis. Nastopajoča sta dala vse od sebe, za nami je bila bleščeča predstava, izvedena z velikim spoštovanjem do pokojne »male pevke velikega glasu«.

Red Hot Chili Peppers, Live In Hyde Park, WB/Nika 2004

Kljub temu da je pri nas in po svetu pop kultura že dolga desetletja priznana oblika umetnosti, se na eni izmed novomeških srednjih šol v 21. stoletju še najde poučevalka glasbe, ki dijakom v le takim tetam lastni zanesenosti in obenem omejenosti razlaga, kako je vsa sodobna pop glasba kič in jim za pravi vzgled postavlja pevske zборе.

Da uka željno dijaštvo ne bi ostalo brez pravega znanja, mu bomo v tokratni tlačenki postregli z albumom, ki bi njihovo guvernanto zagotovo spravil v korno, večino njenih učenk/cev pa navdušil. Predstavljamo vam dvojni koncertni album rock kvarteta, ki je pred skoraj tridesetimi leti tej zvrsti dodal še nekaj raperskih fint in navdušil z glasbo, ki po vseh teh letih še ni izgubila udarnega naboja. Kljub dolgi glasbeni poti četverice iz Los Angelesa je to njihov prvi živi album, ki prinaša vse tisto veliko vzdušje stadionskih koncertov, elemente in spremljevalno rockersko folkloro s soliranjem, sodelovanjem publike, petjem refrenov in kričanjem.



Gre za sveže posnetke letošnjega junija, medsebojno zlepljeni nabor treh koncertov v londonskem Hyde Parku. Koncertni albumi znajo biti včasih vprašljivi, vendar je zabeležen zvok teh dveh plošč brezhiben, s polnim basom in jasnim vokalom. Dobri dve uri glasbe se začneta in potekata izredno energično, intro preide v soliranje z žaganjem v stilu pokojnega Hendrixa. Izvedbe znanih skladb, na žalost le dveh izjem, iz novejšega post-californication obdobja, nas po-

peljejo do zanosnega konca. Tok glasbe preseka le dve novi pesmi in tri priredbe, med njimi (pozor!) tudi disco dive Donne Summer. Energija se izliva skozi zvočniške opne, ne zastane za na videz manj dinamično izvedeno temo, preden nas požene naprej in kulminira v hardrockovski eksploziji 13-minutnega finala starega hita *Give It Way*.

Skupina nam vmes zaupa še lasten pogled na svet: »Na tem svetu ni upravičene vojne«, ampak ono grmičasto zmene prek luže se kaj dosti ne meni za te besede in pregovorno »bistri« sonarodnjaki ga spet ustoličijo.

Kakor koli, gre za izvrsten posnetek velikega dogodka in dobrega muziciranja. Primerna plošča za novoletno zabavo ali darilo, če ravno niste fan, se poslušanja lotite v dveh kosih, zadeva zna v dveh urah postati monotona. Seveda je priložen ovitek s številnimi fotografijami dogodka, osnovnimi podatki in na prvi pogled težko prepoznavno naslovnico.

*ovitek 2, plošča 4

Khaled, Ya-Rayi, Universal/Az/Multimedia 2004

Ducat let je od velike Khaledove uspešnice Didi, ki je iz Oranskega zaliva v Alžiriji prek Francije v svet ponesla novo vznemirljivo glasbo, poimenovano rai, urbano različico, ki je zrasla iz tradicionalnih motivov in končno podoba dobila v pariških studijih.

Khaled je prodril prvi, sledili so Cheb Mami, tudi Rachid Taha bi sodil v to družino, Faudel, itn. Khaled je imel zatem več uspešnic, npr. Aiche, izdal je niz ugodno sprejetih albumov. Na prelomu tisočletja je postregel z dvema živima izdelkoma ter zatem izdal še manj odmevni plošči za francoski trg, njegov zadnji studijski album Kenza sodi v leto 1999.

Zakaj je čakal pet let, dolgo obdobje, v današnjem času hitro usodno? Publika brž pozablja, okus se spreminja. Govorilo se je, da menja založbo, saj naj bi bili pri prejšnji »slabši od prodajalcev preproge«, je dejal.

Novo srečanje s Khaledom se začne nenavadno. Uvede nas klavir, ki se doslej ni pojavljal, oglasijo se darbuke, zaja-

me nas ritem, potegnejo godala, vse podpre poudarjena bas linija, oster rob dodaja prava in ne sintetična pihalna sekcija. Sicer brez elektronike ne gre, je reden del Khaledove glasbe in produkcije, le ponekod se pojavi skoraj terasna sintetika, kič je del tovrstne glasbe. Ko se oglašuje še Khaled, nam je hitro jasno, zakaj so ga pred leti kronali za kralja rai glasbe.

Njegova glasba se v zadnjih letih ni bistveno spremenila, še vedno temelji na produkciji, ki včasih koketira s klubskimi ritmi, pojavlja se vpliv flamenka in ameriškega R&B-ja, ki je bil vedno del te glasbe. Poudarjeni so arabski elementi, tokrat predvsem zaradi alžirskega in egiptanskega orkestra, ritem kraljuje in novost - pojavlja se prejšnja leta zamenjana harmonika. V komadu H'Mama smo deležni daljšega vokalnega uvoda s številnimi arabeskami, pomembnim delom tradicije, ki ga sodobni pevci na račun praktičnosti opuščajo. Nasploh je vokalni del še vedno Khaledov adut, na posnetkih ga slišimo tudi dvakrat v mo-



škem duetu in podprtega z ženskim zborčkom. Sam je sooblikoval tudi produkcijo, le pri naslovni pesmi Ya-Rayi je bil sodelavec ameriški mojster Don Was.

Album je nastal na raznih koncih sveta, snemali so od Hollywooda do Pariza in Kaira, spremljevalna zasedba je številna. Po enajstih pesmih in Imhotepovem remixu komada El H'Mam se album plesno, sodobno, vendar s spoštovanjem do tradicije zaključuje.

*ovitek 3, plošča 4

preša

Legenda ocen:

- 🎵 - Prek slušnega kanala naravnost v srce
- 🎵 - Ušesa vredno
- 🎵 - Tudi to je zvok
- 🎵 - Prispevajte za slušni aparat

Flyer, LokalPatriot, 29. oktober

Potem ko ste v »brezplačnih« lokalnih trobilih, ki so zgolj krinka za prikrito oglaševanje, s katerimi brezvestni mediji zlorablajo naše nabiralnike, že takoj v prvi vrstici članka prebrali, da so »V petek zvečer v Lokalpatriotu pripravili zanimiv večer«, se bomo mi nastopa zasedbe iz sosednje nam države lotili bolj empirično in zadevo razčlenili.

Splošno je znano, da je vsega slovenskega prebivalstva za dober Zagreb, in tako povsem na dlani se naše glasbeno prizorišče težko kosa s tamkajšnjim. Medtem ko smo se mi približevali Evropi in se prav po vlačugarsko ponujali zvezi NATO, je blizu Novega mesta raslo velemesto z bogato glasbeno tradicijo, razvito klubsko sceno, močno konkurenco, neprimerno večjim trgom in sorazmerno s tem s številno ter kakovostno pevsko glasbeno ponudbo. Skupina štirih uigranih glasbenikov in treh pevk jo poreklo ter sloves povsem opravičila.

Začelo se je s pol urno, tokrat povsem opravičljivo zamudo, obiskovalci so se še zbirali, in po dveh urah in pol končalo z navdušeno razgreto publiko, ki je nekje do treh četrtin napolnila klub.

Če ne bi bilo izvrstnih pevk, izstopala je predvsem srednja Petra z opazno vodilno vlogo, bi šlo za povsem običajno zasedbo z R&B repertoarjem. Vse tri pevke so tipične predstavnice tako imenovane »zagrebačke pjevačke šколе«, dobre in na odru povsem sproščene vokalistke.

Skupina se postavlja že s prvimi singli, šlo je za njihov drugi nastop v Sloveniji. V glavnem, »cure su jako dobro pjevale« in kometno migale z atributi, »dečki su vješto svirali funk«. Prvi bolj »kulturno umetniški del« so zapolnjevali avtorski komadi z nekaj solidnimi izvedbami tujih, recimo Stinga, Morcheebe in podobne R&B-soul-funk-acid robe. Druga polovica nastopa je prinesla disko klasike, tudi nekatere pogrošne komade od Tine Turner do Princea in uspešnice vrste YMCA, ter se ob ne najboljšem zvoku prelevila v zabavo s plesom.

Posebej bi poudaril dvodelni nastop, ki se mu večina domačih zasedb izogiba. Tak premor ima več pozitivnih učinkov. Prvič, glasbeniki se odpočijejo in postrežejo z daljšim nastopom, kar naredi klubski večer prijetnejši. Drugič, plesalci ali poslušalke se lahko medsebojno vabijo na pijačo in s tem utrdijo nova znanstva, ali se na tak način galantno znebijo napačno izbranega partnerja, in še tretjič, šank prodaja več pijače, dobiček je večji, kar pomeni v prihodnje še boljše nastope in še bolj zanimive večere.



Naj za konec dodam pohvalo Lokalpatriotu, ki s tovrstno ponudbo kaže širino in programsko stilno odprtost.



Leeloojamais, Lokalpatriot, 12. november

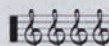
Občinstvo se je hitro zbralo, klub je bil že poln, zamuda klasične pol ure, ugledni tonski mojster je spustil glasbo, ki je v lomljenem ritmu napovedovala nastop na oder stopajoče skupine. Spodaj je takoj postalo živahno, fanice so že stopicale v ritmu, v prvi vrsti ni manjkal plesalec v stilu »basista v senci«.

Leeloojamais je poleg skupine Shyam posavski fenomen. Kakovostna zasedba s ciljem in smerjo proti s funkcom začinjnim R&B-jem ter soulom, vmes najdemo elektroniko, sodobno produkcijo in spogledovanje s hip-hopom. Vse navedeno velja tudi za album Nextasy, ki je pri Dallasu izšel nedavno, torej nastop predstavitevnegega značaja, čeprav smo v uri in pol slišali še nekaj ostalega sporeda, celo disco himno Donne Summer.

Album izstopa iz slovenskega povprečja, je dobro zasnovan in izveden, produkcija na nivoju, brez napak, zvok bogat, poln, trije gostujoči raperji, tudi saksofonistu jezik gladko teče. Plesna usmeritev, nekaj besedil v angleškem jeziku in kot kaže, skupina naravnana tudi proti tamkajšnjemu trgu. Če jim bo uspelo, je druga zgodba.

Nastop mi je bil všeč iz več razlogov. Predvsem zasedba deluje utečeno, usklajeno, publika jim dobresedno je iz rok. Drugi razlog so izvrstni glasbeniki, nekateri iz družin z glasbeno tradicijo. Glasba, ki jo zdaj igrajo, in zavzetost dajeta slutiti precej višji okus od publike povprečne zabavne glasbe. Na odru sem opazil celo klavir Rhodes, ki se ga pri nas redko zasledi.

Razmišljajoči klaviaturist, natančen bobnar, energičen kitarist, delaven basist s preverenim občutkom za ritem ter vsestranski saksofonist je eksplozivna zasedba, ki je postregla celo z nekaj solo vložki. Tretji razlog je izvirna usmerjenost skupine, besedil pa se na tem mestu ne bomo lotili, jasno, vse ni ravno poezija. Zadnji razlog je pevka, ki sicer deluje na za spoznanje nižjem nivoju od zasedbe. Na odru je sproščena, zna s publiko, zabavna, in poseben plus, končno pevka z onega konca, ki resnično dobro izgleda, zna peti in se ne dere. Moti me le zadeva, ki sem jo ujel že pri poslušanju plošče. Mogoče se motim, imam vtis, da poskušajo biti preveč ljubljanski in tudi občasno angleško napovedovanje ni najbolj na mestu?



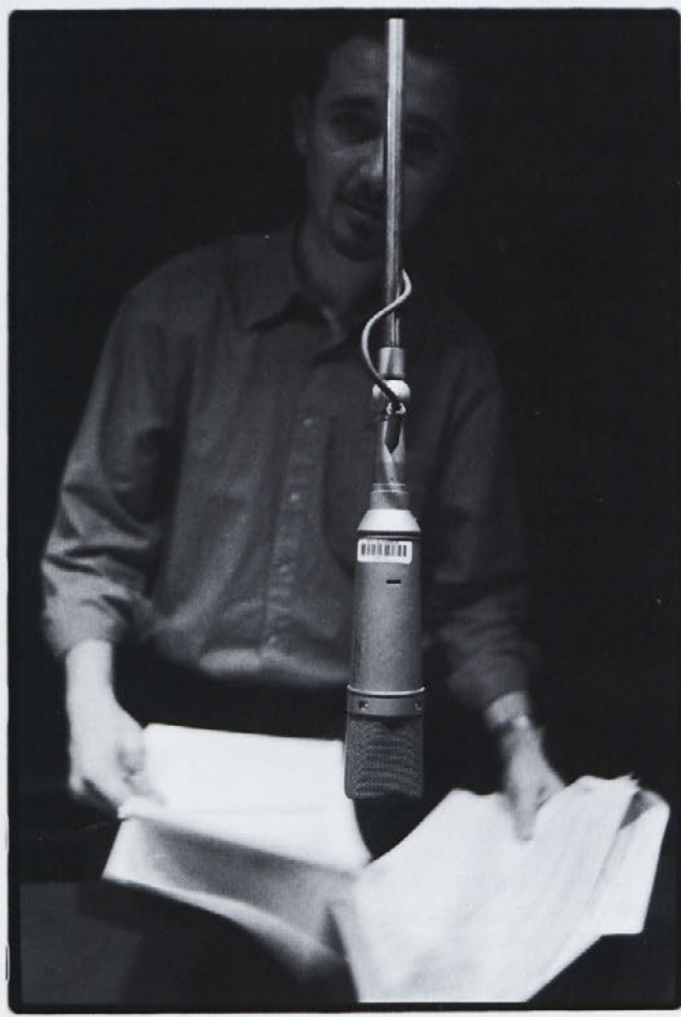
Sinkopa: Klasick (RDYO), LokalPatriot, 19. november

»Večeri elektronske glasbe, ki se nadaljujejo z live freestyle setom breakbeat DJ-jev, lastno produkcijo, ki se razširja na več stilov, od hip-hopa, prek reaggeja, do nu jazz breakbeata in drum'n'bassa, kar izoblikuje tudi značilen freestyle dj performance« itd., v podobnem umetelnem stilu, ki naj bi kot tovrstni večeri po Sloveniji promoviral urbano kulturo,« je navajal programski list. Poglejmo, kaj smo iz obetanega paketa res dobili.

Povprečen obiskovalec kluba ima navado priti tako pol ure pred nastopom, najti mesto ob šanku in kaj popiti. Tako sem tudi sam slabe pol ure pred napovedanim začetkom na odru opazil skupno DJ-ev, ki si je dala veliko opraviti z opremo in jo okoli desetih uspešno namestiti. Potem so pobje vse preizkusili, zvok je bil sicer slab, ampak sem menil, ga bodo že popravili in jih za začetek tako lepo skupaj na odru poslikal.

Štirje DJ-i so potem četrto ure malo vadili in izginili z odra, nakar smo bili še pol ure prepuščeni sami sebi. Ob 10.45, torej uro in petnajst dolgi zamudi, se je brez napovedi na odru pojavil DJ in začel sukati plošče. Ostala družčina se je ob pičli publiko postavila pod oder, vmes tudi ves čas s kapuco pokriti DJ, ki ga je moralo ta večer precej zebsti v ušesa, in poznavalsko preverjala zadušeni zvok, naj povem v slengu, totalno beden za tovrstno glasbo. Potem se je oni jahač plošč tam na odru sukal okoli mešalke, spajal komade, ki so postajali vse bolj monotoni in razvlečeni. Možak je večkrat menjal ritem, pri tem precej uporabljal fade out, parkrat povozil ritem in si privoščil celo tonsko neskladje. Na začetku nastopa, oprostite performancea in seta, je glasba še dišala po napovedanih stilih, zatem je z dolgoveznimi vložki prek anemičnega housea in skoraj tehna plezal proti visokemu številu udarcev na minuto, se večkrat ponovil in težil. Maloštevilna publika se je pobirala. Sam sem vztrajal do pol enih zjutraj in po treh urah od napovedanega začetka ugotovil, da me nekdo nateguje s slabim DJ-em in še slabšim zvokom. Po treh urah zehanja ima gost pravico lokal zapustiti in kritik večer označiti s spodnjo oceno. Kakšni so bili ostali DJ-i, ne vem. Če priznam, me niti ne zanima. Ali fantje mogoče vedo, da k urbani kulturi sodi tudi bonton?





Mirko Štular, radijski novinar
Interpretacija: Borut Peterlin



Borut Peterlin, Šestdesetinka Londona

Atrij knjigarne Goga,
Glavni trg 6, Novo mesto
Od novembra do decembra 2004

Iztok Hotko

Borut Peterlin se kljub svoji mladosti vse bolj izkazuje kot izjemno kompleksna in celovita avtorska osebnost. Njegov fotografski opus je prešel že skozi več razvojnih faz in prav vsaka od njih je v okviru slovenske fotografije zapustila opazen pečat.

Že na začetku njegove fotografske poti je bilo moč opaziti posebno afiniteto do dokumentarne fotografije. Zdi se, da se ji v zadnjem obdobju še posebej intenzivno posveča. Eden od rezultatov je tudi cikel fotografij *Šestdesetinka Londona*.

Čeprav iz naslova izveemo, da je serija nastala v Londonu, iz fotografij ne izveemo, da so bila posneta v britanski prestolnici. Fotografije prikazujejo predvsem utrip mesta in kulise, pred katerimi se odvijajo male osebne zgodbe oziroma fragmenti vsakdanjosti, bi bile verjetno zelo podobne v kateremu koli drugemu brezimnemu svetovnemu vele mestu. Gre torej predvsem za portret sodobne globalizirane urbane krajine in njegovega vsakdanjika. A kljub dejstvu, da je serija zasnovana iz dokumentarno narativnega vzgiba, je avtorju iz prozaičnosti mestnega vsakdana uspelo priklicati tudi element nadrealnega. Iz fotografij namreč vzporedno s pristno reporterskim veje tudi Peterlinovo poetično dojetje stvarnosti. Avtor se bolj kot faktografski dokumentarist pokaže za umetnika, ki s kamero beleži na prvi pogled vsakdanje situacije in motive, ki pa se prek njegove umetniške mediacije prelevijo v nadrealne, esenco raziskujoče podobe.

Peterlinove optične zaznave so podane na način spontane ekspresije in umetniške intuicije. Ob pogledu na njegova dela zasluhtimo neskončno senzualno kompleksnost, obenem pa spodbujajo domišljjsko doživljanje mesta. Govorica fotografij je poetična, realistično razsežnost pa jim podeljuje dejstvo, da so "ukradene" neposredno iz življenja ulic. Njihova podoba je podana na način napetosti med prozaičnostjo

in nadrealistično komponento vsakdanjosti, kot jo ponuja scenerija svetovnega vele mesta.

Cikel *Šestdesetinka Londona* je zasnovana tudi kot dialog z eno izmed največjih legend svetovne reporterske fotografije. Henri Cartier-Bresson je letos preminil v častitljivi starosti 95. let in pričujoča razstava je poklon velikemu francoskemu mojstru. Tako kot za Cartier-Bressona je tudi za Boruta Peterlina značilno virtuozno obvladovanje fotografskega medija in specifik njegove

A kljub dejstvu, da je serija zasnovana iz dokumentarno narativnega vzgiba, je avtorju iz prozaičnosti mestnega vsakdana uspelo priklicati tudi element nadrealnega.

klasično razumljene govornice. Navezanost serije na klasično šolo dokumentarne fotografije izkazuje že sam naslov in doslednost pri uporabi njenih nenapisanih zapovedi (čas ekspozicije 1/60 sekunde, zaslonka objektivna naravnana na vrednost 5.6), ki smisel fotografije pojmuje kot urejanje kaosa linij, form, svetlobe in kompozicije v konsistentno celoto. Dokumentarna fotografija, ki vsebuje umetniški presežek, nastane iz poglavljenega akta kreativnosti, ki išče resnico skozi sintezo tehnike, intuicije in svobode percepcije. Ko se vsi ti elementi združijo v celoto in v interakcijo z avtorskim jazom, se vzpostavi transcendenca prozaičnosti vsakdanjika in razkritje globlje narave življenja. Elementi tega procesa so pomembni tako za koncept *odločilnega trenutka*, ki ga je zasnoval Cartier-Bresson, kot za umetniški credo, ki ga razvija Peterlin in ga je sam poimenoval kot *ples med fotografom in subjektom*.

Dejstvo je, da je Cartier-Bresson eden izmed avtorjev, čigar vpliv je za delo Boruta Peterlina še prav posebej določujoč. Borut je ob tej razstavi dokazal, da je sposoben obuti še tako velike Francozove škornje, in ob tem z nekaterimi izvirnimi intervencijami mojstrove premise tudi nadgraditi in jih prilagoditi izzivom sodobnosti, ki se tako močno razlikuje od časov, ki jih je za nas ovekovečil in vizualno determiniral Cartier-Bresson.

Infopark – napovednik za december

RAZSTAVA

POŠTA NA DOLENJSKEM – zgodovinska razstava. Dolenjski muzej, mala dvorana. Do 15. maja.

BOŽIČNE VOŠČILNICE MAKSA GA-SPARIJA – razstava. Knjižnica Mirana Jarca, oddelek za odrasle. Od 15. decembra naprej.

SEJEM

RUDOLFOV SEJEM – sejem rokodelskih obrt s prireditvami. Glavni trg, od 10.00 do 20.00, vse dni v decembru, razen od 24. do 26. 12.

NOVOLETNI SEJEM DPM Mojca – sejem s prireditvami. Glavni trg, od 18. decembra, vstop prost.

PIREREDITVE

Ponedeljek, 13. december

ČAROBNO POTOVANJE – čarovniško žonglerska predstava za otroke. Produkcija: Čarobno gledališče Saltimbanko. Glavni trg, 17.00, vstop prost.

VOLPONE ALI LISJAK – komedija. Avtor: B. Johnson, režija: Vito Taufer, produkcija SNG Nova Gorica. Dom kulture, 19.30.

LES JE LEP – otvoritev fotografske razstave. LokalPatriot, 20.00, vstop prost.

Torek, 14. december

NAJBOLJŠA SPLETNA STRAN DOLENJSKE – podelitev nagrad. KC Janeza Trdine, mala dvorana, 17.00, vstop prost.

KUD DOLENJSKI OKTET – koncert. Glavni trg, 17.00, vstop prost.

Sreda, 15. december

MEPZ SMIHEL – koncert. Glavni trg, 17.00, vstop prost.

MUSICA PATRIOTICA – tematski večer. Rola: Rasto Božič. LokalPatriot, 20.00, vstop prost.

Četrtek, 16. december

NOVOLETNA SMREČICA – knjižna čajanka. Pogovor o knjigah o zimni in novem letu. Mladinska knjiga, 10.00, vstop prost.

TAUS TEATER: RDEČA KAPICA – lutkovna predstava. Glavni trg, 17.00, vstop prost.

ZGUBLJENO S PREVODOM – filmski četrtek. Režiserka: Sofia Coppola; scenaristka: Sofia Coppola; igrajo: Bill Murray, Scarlett Johansson, Giorgio Creccia. Amerika, Japonska, 2003. Dom kulture, 20.00.

DAN D – koncert. Dom kulture, 21.00, 2.000 sit.

20. 1. VASKO ATANASOVSKI
ADRABESA ENSEMBLE

17. 2. BOILERS ALL STARS

24. 3. PERPETUUM JAZZILE

14. 4. ELVIS STANIĆ GROUP

19. 5. BRIZANI ELECTRIC BAND

19. 8. JAZZON

20. 8. ZAKLJUČNI KONCERT
JAZZINTY

JAZZINTY
ABONMA
2005

Klub LokalPatriot
Kulturni center Janeza Trdine
Vrtovi Dolenjskega muzeja
Novo mesto

Vpisovanje abonmajev poteka
od 6.12. do 18.1. na spletni strani
www.lokalpatriot/jazzintyabonma
in na Infotočki DNS

LokalPatriot

www.lokalpatriot.si/jazzintyabonma

vir:

Infotočka DNS
Prešernov trg 6,
8000 Novo mesto

tel. 07 3374 374
www.novomesto.info
info@novomesto.info

infoTočka

Petek, 17. december

PRITRKOVALNO DRUŠTVO – nastop.

Glavni trg, 17.00, vstop prost.

NOVOLETNI PARK – predstava za otroke. KC Janeza Trdine, 17.00, vstop prost.

DAN D – koncert. Dom kulture, 21.00, 2000 sit.

99% FUNK & 1% CHILL – klubski večer. LokalPatriot, 23.00, vstop prost.

Sobota, 18. december

VASKI ZVON – ljudski pevci s Prečne. Glavni trg, 17.00, vstop prost.

PIHALNI ORKESTER KRKA – prednovoletni koncert. KC Janeza Trdine, 19.30.

SINCOPA: CODE EP – večer elektronske glasbe. DJ Borka idr. LokalPatriot, 21.30, 400 sit.

Nedelja, 19. december

MEPZ URŠNA SELA – koncert. Glavni trg, 17.00, vstop prost.

KRES – nastop folklorne skupine. Glavni trg, 18.00, vstop prost.

Ponedeljek, 20. december

MUVARUVAGRUVA – tolkalski koncert. Glavni trg, 18.30, vstop prost.

PETER VILFAN – literarni večer. Pogovor z avtorjem ob izidu avtobiografije. LokalPatriot, 20.00, vstop prost.

Sreda 22. december

Pyromagical! – Ognjeni šov. Produkcija: Čarobno gledališče Saltimbanko. Glavni trg, 17.00, vstop prost.

Četrtek, 23. december

KUD MESTNA GODBA – promenadni koncert. Glavni trg, 17.00, vstop prost.

PRAVZAPRAV LJUBEZEN – filmski četrtek. Režiser: Richard Curtis, scenarista: Richard Curtis, igrajo: Hugh Grant, Emma Thompson, Liam Neeson, Bob Thornton, Rowan Atkinson. Dom kulture, 20.00.

QUEEN – tematski večer. LokalPatriot, 20.00, vstop prost.

Petek, 24. december

BOŽIČNE PESMI MEPZ IGNACIJ HLAĐNIK – koncert. Glavni trg, 17.00, vstop prost.

Nedelja, 26. december

DEŽUR IN DEDEK MRAZ – koncert in prireditev. Glavni trg, 16.00, vstop prost.

Ponedeljek, 27. december

TEATER CIZAMO – prednovoletna zabava. Glavni trg, 17.00, vstop prost.

Torek, 28. december

ANDREJA ZUPANČIČ – prednovoletna zabava s pevko. Glavni trg, 17.00 – 19.00, vstop prost.

Sreda, 29. december

TV ČEBULA – gledališko čarovniška predstava. Glavni trg, 17.00, vstop prost.

GODOVANJE Z RAMPLJAČI – prikaz godovanja. Glavni trg, 17.00, vstop prost.

NEKAJ DRAGEGA IN POPOLNOMA NEUPORABNEGA – KOMEDIJA. PRODUKCIJA: PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ, Režija: Jaša Jamnik. KC Janeza Trdine, 19.30.

Četrtek, 30. december

TRADICIONALNI NOVOLETNI JAM – jam session novomeških glasbenikov. LokalPatriot, 21.30, vstop prost.

Petek 31. december

NUŠA DERENDA – silvestrovanje. Glavni trg, 21.00, vstop prost.



SAŠO HRIBAR je v Kulturnem centru Janeza Trdine s svojo ekipo Radia Ga Ga zabaval številne goste. (Foto: Borut Peterlin)



VLADO KRESLIN se je v soboto, 4. 12. na svoji koncertni turneji po Sloveniji s številnimi gosti ustavil tudi v Novem mestu in pred razprodano dvorano navdušil publiko. (Foto: Boštjan Pucelj)



Nadaljujejo se tudi petkovi večeri Pod kavarno. Utrinek je s koncerta skupine **PATETICO**. (Foto: Borut Peterlin)



DRUŠTVO ZA RAZVIJANJE PROSTOVOLJNEGA DELA NOVO MESTO (DRPD) je 2. decembra skupaj s partnerji odprlo računalniško učilnico, namenjeno deprivilegiranim. Program *Učimo se za življenje* bo informacijsko tehnologijo približal otrokom iz socialno šibkih družin, Romom, nezaposlenim, tujcem in drugim, ki do sedaj niso imeli te možnosti. 6. decembra je DRPD ob dnevu prostovoljcev pripravilo tudi tradicionalno srečanje mladih prostovoljk in prostovoljcev lokalne skupnosti.



skupina **DNS**

lokalPatriot

študentski **rezervir**

ZALOŽBA GOGA



jasalrity

fotohub.com



park

Snif

MAKARONI ŽUNI

gorjini

InfoTočka



Večer za ženske

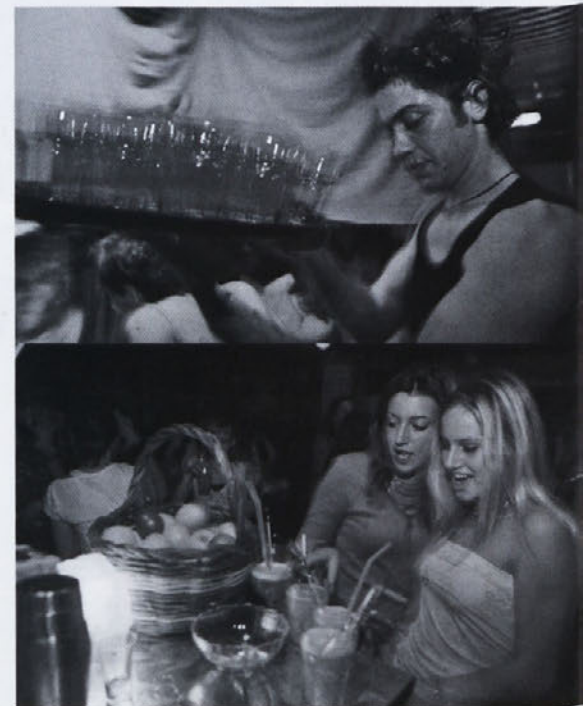
Fotografije: Boštjan Pucelj

Ko me je poklicala Inga in vprašala, ali bi se prodal na dražbi, ki se bo zgodila v LokalPatriotu na večeru za ženske, sem bil seveda prepričan, da gre za ne preveč posrečeno šalo. Itak. Le kdo si želi kupiti ostarelega možaka, vas vprašam?! Dobro, moja soproga bi me že prodala, to je res, še kakšnih 100 EUR bi stisnila kupcu v žep, ampak to je nekaj drugega ... No, prepričan sem bil, da je šala, in sem privolil. Ter na zadevo pozabil. Dokler se večer ni približal in me je vse več ljudi občudujoče trepljalo po hrbtu. Kakor, dober si, da si drzneš (blamirati, po moje). No, spet sem poklical Ingo in odpovedal svojo udeležbo, a ni hotela niti slišati. Telefon je enostavno podala Tini, Tina pa, lisička, me je seveda ovila okoli prsta. Da sem še kar dober za svoja leta in da če me nobena ne bo kupila, me bo pa ona, da ne bo sramote. Prepričala me je pa šele potem, ko je rekla, da lahko o tem napišem reportažo. In ker je vedno boljše, če v areni z levi nisi sam, sem prepričal še Kristjana, dan pred dogodkom pa še Robija, ki se mu (pozno zvečer za šankom) nastopiti na dražbi sploh ni zdelo kaj posebnega. Sicer potem res ni spal celo noč in je dobil celo rahlo diarejo, da je z sms sporočilom odpovedal udeležbo, potem pa izklopil telefon, a sem medtem že vsem raztrobil, da bo tudi on nastopil, in če ni želel biti slabič, se nam je moral pridružiti. Dobili smo se v Gogi, že ob osmih zvečer, da si popijemo malo poguma. Kristjan je s sabo pripeljal še Perota (snel ga je v Gogo gredoč!), ki sploh ni hotel piti, vse dokler ga nismo prepričali, da bo moral na odru narediti slončka. Kaj je slonček? Oba hlačna žepa ven, iz odpete zadrge pa rilček. No, in se je tudi Pero tako prestrašil, da bi lahko naredil le mladega slončka, in je tudi sam krepko prijel z kozarec. In smo se hrabрили in hrabрили in hrabрили ... In hrabрили! In bolj smo se hrabрили, bolj smo bili posrani. Res. Nekaj minut pred polnočjo nas je Meta odpeljala v Patriota. Vstopili smo kot gladiatorji v areno, bili smo tako prestrašeni, da smo na telecijah nogicah drug za drugim komaj odstopicali v garderobo. Tam sta nas že čakala še Pimpi in Andrej. Čepeli smo v majhnem prostorčku in se opazovali z grozo v očeh. Lokal je bil do zadnjega kottička poln mladih, razigranih deklet. Čedalje bolj sem bil

prepričan, da bo blamaža popolna. Ko bi si vsaj oblekel takšno mikico kot Kristjan (s Titom), bi me kakšna vsaj zaradi tega morda kupila! Še nekajkrat smo se na hitro ohrabрили, potem so nas odvlekli na oder. No, od tukaj naprej je spomin bolj meglen. Na odru sem namreč ostal sam, v prodajo naj bi šel prvi. Ko sem dopoldne razmišljal o tem, kaj bom počel na odru, se mi vse skupaj ni zdelo tako strašno. Malce se bom pošalil iz svojih let, se ponujal kot dobra kupčija, ker znam kositi, pa smeti iz hiše nositi, včasih kakšno žarnico zamenjati ... In me bo kupila Tina, pa bo. Aja, pa povedal bom, da si želim mir na svetu in da ne bi bilo revščine. A do besede sploh nisem prišel. Mi-slim, saj bi lahko govoril (če ne bi bilo cmoka v grlu), a me nihče ne bi slišal. Kajti pod odrom je stalo in skakalo ogromno število mladih deklet, ki so vse po vrsti vpile, naj se slečem. Skandirale so. Lepo vas prosim, če bi se slekel, bi marsikatera od njih še leta dolgo obiskovala psihiatra! A kako jim to dopovedati?! Zadevo so za hip rešili pomanjkljivo oblečeni natakariji, ki so skočili na oder in se namesto



mene slekli do pasu, a ko sem spet ostal sam, »take it off« še vedno ni ponehal. Od Šulca sem zahteval (veliki!) kozarec alkohola, in ko sem ga spil (me je sram povedati), dvignil srajco. Kolikor se spominjam, je bilo slišati le vpitje, nič smeha. Razmišljal sem, ali naj kar takoj padem v nezavest ali morda malo kasneje, ko me je rešil Joco, ki je vse skupaj povezoval. Za vsak gumb, ki ga bom odpel, naj ponudijo 2000 SIT. In so ponujale in sem odpenjal, vse česar se spominjam, pa je pridobljeno z ogledom fotografij. Kajti ko groza postane tako velika, da se je ne da prenašati, se možgani branijo z izgubo spomina! Ja, menda so me kupile tri ali štiri skupaj. In na oder je že skočil Robi. Ki se je v ritmu glasne glasbe slekel do pasu (kasneje je povedal, da se je kar takoj slekel, ker če bi cincal, bi omedle!). Vreščanje je bilo nepopisno. Srajco je zabrisal nekam v kot, in ko je s svojo novo lastnico potem sedel za šankom, edini brez srajce, mu je bilo malce nerodno. Drugače ne bi prekrival bradavice ...



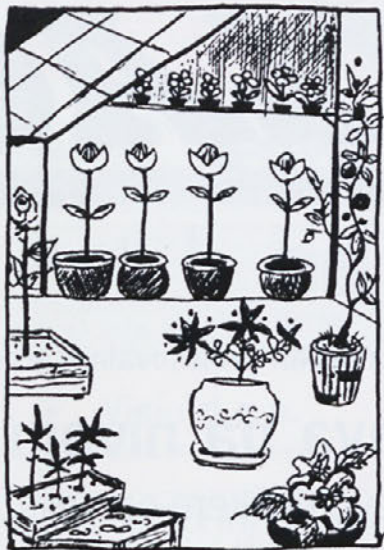
Kristjana se spominam bolj megleno, vem le, da sem celo sam ponudil pet jurjev zanj, a so me ženske premagale. Vse ostalo pa je izginilo v pozabo. Saj pravim, ko je groza prevelika ...

»Striperji« se zdaj večkrat dobimo, povezani smo kot borci za severno mejo. In v pogovorih podoživljamo vso grozo, da moramo, ko gremo recimo lulat, s sabo vzeti slamico, da črička izbežamo iz luknjice ...

Čipendejl Šini

P.S. Če ima kdo številko kakšnega dobrega postravmatičnega terapevta, naj mi jo prosim pošlje. Mu bom hvaležen ...





Stripina
2004

ILLUSTRATED
by GEA xxx

POTLAČ

l o k a l n o t r o b i l o



Senzacionalno odkritje novomeških preiskovalnih arheologov

Občinska uprava na nivoju plemenske skupnosti!!!

Visoka civilizacija na novomeškem ozemlju že 10.000 pr. Knezom Milošem – Neverjetna podobnost z zdajšnjo občinsko upravo - Okostja Don Mafiosiusa Kovakisa, Mojčius Direktikus Erektikus, Zupaniusa Podzupaniusa Podpisikusa skorajda nedotaknjena

Tekst, foto in kazenska odgovornost: Infotočka DNS

»Ponosen sem na to, da je bila takratna plemenska uprava v mnogočem naprednejša od današnje certificirane občinske odličnosti. Veliko se lahko naučimo od njih. Če smo bili uspešni 10 000 let nazaj, obstaja upanje tudi za danes, mar ne? To kaže na kontinuirano propulzivnost tega mehkega doljenskega okolja, ki je že takrat proizvajalo gigante titanskih proporcev,« je skupno tiskovno konferenco novomeških arheologov in MO Novo mesto začel novomeški župan **VELIKI MAG BOŠKO DON KOVA, SNR.** Predstavili so senzacionalno odkritje. Na vznožju Trške gore in objemu Težke vode so ob trasiranju avtoceste mimo Novega mesta arheologi potrdili obstoj visoke civilizacije in jo datirali v obdobje nekaj sto let po končani zadnji veliki ledeni dobi.

Nekaj zanimivih znanstvenih podrobnosti je predstavil vodja izkopavanj na območju neverjetnega odkritja **KRIŽANI BORUT.**

»V času, ko so drugod hodili še po vseh štirih in se naskakovali vsevprek, se na področju najdbe kaže visoko organizirana plemenska skupnost z vsemi znaki sodobnega primitivizma in nebrzdanega orgiastičnega liberalizma s pridihom močne socialne note. Odkrili smo tablico z napisom »Plemenski dveletni proračun« za leti 9890-9889 p. K. M., katerega strateško izhodišče je bilo načelo Vsi za enega, za Don Kovikusa vse! Presenetljiva vsebina, zelo podobna sodobnim lokalnim zgodovinskim trendom!

Druga revolucionarna najdba je bilo odkritje visoko kvalitetnega multi tiražnega (5 izvodov na generacijo) kulturnega lokalnega trobila z imenom Vaš Potlakikus, ki je izhajal s sloganom »**Bolje Vi v Potlakikusu kot sekirca v vaši lobanji!**« je povedal Križani.



In tretja, največja najdba. Naključje, usoda ali Darwinova teorija? Arheologi so prek analize skeletov, mumificiranih teles in s pomočjo virtualne rekonstrukcije vizualne podobe naših vrljih prednikov odkrili neverjetno podobnost tedanje plemenske in zdajšnje občinske vodstvene strukture. Kot vse kaže, so imeli današnji župan in ostali vodilni občinski možje in žene svojega neposrednega biološkega predhodnika prav v tedanji plemenski upravi. Tudi ohranjeni zapisi v Potlakikusu nakazujejo na obstoj nekega Don Mafiosiusa Kovakiusa, Mojčius Direktikus Erektikus in Zupaniusa Podzupaniusa Podpisikusa. Potlakikus poroča tudi o

nekem Francikusu Kocinikusu Poetikusu, ki je bil menda z neko podlo zarotniško prevaro izgnan iz skupnosti, čeprav je bil med ljudmi izredno priljubljen.

»Preteklost nas uči, da sedanost le ni tako slaba, kot bi lahko bila prihodnost pod drugim vodstvom, ki ne bo imelo našega prazgodovinskega pridaha,« je sklenil tiskovno konferenco Veliki Mag Boško Don Kova, ki je napovedal, ali pa tudi ne, nadaljnjo nesebično podporo prizadevanjem novomeških arheologov.



COMOLAN
Trženje in servis računalniške opreme
Ljubljanska 8, Novo mesto
tel.: 07 33 21 638

LEPOTNI ATELJE
Frizerstvo, solarij, ličenje, pedikura
Milana Majcna 9, Novo mesto
telefon 07 332 45 10

Plesni center Dolenjske
Novi trg 7, Novo mesto
gsm: 041 754 911

TONSON
Šola tujih jezikov
Kandijška 64, Novo mesto
Tel.: 07 33 77 882, www.tonson.si

COMPUTRONIC
Tel: (07) 3376 710
computronic@siol.net

LoGing ESTABLISHED 1993
NOVO MESTO - www.loging.si

Tuš market Brusnice
Panda d.o.o.
tel.: 07 30 85 623

OCEAN
Tel.: 07 30 20 400
Fax: 07 30 20 401
Ljubljanska cesta 22
Novo mesto
E-mail: ocean_tours@siol.net
www.ta-ocean.si

Cvetličarna Cvetnik
Ljubljanska 27,
Podbevškova 4,
Novo mesto

MTI Pavlič
Kočevarjeva 2,
8000 Novo mesto
tel.: 07 33 71 570

Panda d.o.o.
KZ Krka,
Dom, vrt in kmetijstvo
tel.: 07 33 56 360

ZARJA
Zarja d.d.
Stanovanjsko podjetje
Prešernov trg 5
Novo mesto

Studentski servis
sedež: Prešernov trg 6, Novo mesto
07 3374 370, 031 396 139
poslovalnice:
Baragov trg 1, Trebnje
07 3460 520, 031 677 965
http://www.student-nm.com

Robert's elektronika d.o.o.
Novomeška 79, Straža
tel.: 07 30 84 840

Visio d.o.o.
Metelkova 7b, Ljubljana

Vzdrževanje vozil - vulkanizerstvo
Matjaž Avbar s.p.
Belokranjska c. 16, Novo mesto

Lubcon d.o.o.
Pod Trško goro 33
Novo mesto
tel.: 07 33 80 760

ROLETARSTVO MEDLE d.o.o.
8000 Novo mesto • Podbevškova ulica 31 • tel.: 07/3 930 930
E-mail: roletarstvo.medle@siol.net
OKNA - VRATA - SENČILA

HHRANILNICA LON
d.d., Kranj
PE Novo mesto
TEL.: 07 337 10 10

VZAJEMNA
Jaz zate, ti zame.

Študentski servis
www.noua.si
051 310 676

STUDIO VIRC
avdio-vizualna produkcija

K.A.B. d.o.o.
Projektiranje in urbanizem
Glavni trg 2, 8000 Novo mesto
Telefon: 07/33-72-521, fax: 07/3372 520, kab@kab.si

steklarstvo Vidmar
Brod 11,
8000 Novo mesto
Tel.: 07 337 90 90

Arch linea d.o.o.
projektiranje, načrtovanje, oprema, design
Kandijška cesta 28, Novo mesto
tel.: 07 30 79 811

YURENA
šola tujih jezikov
Glavni trg 11, Novo mesto

Real d.o.o. Novo mesto
Kočevarjeva 2,
8000 Novo mesto

KERAMIČARSKA DELA
DACOMM
d.o.o. Novo mesto

ZOGAJ d.o.o.
ZIDARSTVO, FASADERSTVO IN ZIDAVA ŠKARP
Mestne njive 47, Novo mesto
041 624 967

N3 d.o.o.
Krajčeva 17
Novo mesto

RELAX
Turistična agencija
PREŠERNOV TRG 9, NOVO MESTO
TEL.: 07 39 33 420

CEMENTNI IZDELKI BREZNIKAR
Straža 13, 8232 Šentrupert
Tel.: 07/ 34 34 590 Fax: 07/ 34 34 591
Mobilni: 041 427 652

tak
Novo mesto d.o.o.
NAŠE DELO:
STANOVANJSKE STAVBE
INDUSTRIJSKE STAVBE
JAVNE STAVBE
ŠPORTNI OBJEKTI
URBANISTIČNO NAČRTOVANJE
PROSTORSKO NAČRTOVANJE
Tel./fax: 07 33 78 780

SOPHOS
SOPHOS ANTI-VIRUS
Pooblaščen distributer za Slovenijo
www.sophos.si

Sporti d.o.o.
Košenice 83, Novo mesto

TURISTIČNA AGENCIJA
NDE
Glavni trg 14
Tel.: 07 33 72 740

SOREX d.o.o.
Foersterjeva 10, 8000 Novo mesto
Tel.: 07 33 79 010
e-mail: info@sorex.si, www.sorex.si
Fax: 07 33 79 011
Samolepilne etikete • Foto papir

KNJIHOVOĐSTVO ORGANIZACIJA IN TRGOVINA d.o.o.
NOVO MESTO, ŠEGOVA 90, TEL.: 07/33 78 960,
FAXS: 07/33 75 961, e-mail: koda@siol.net
VODENJE KNJIHOVOĐSTVA ZA PODJETJA IN SAMOSTOJNE PODJETNIKE ZA DOMAČI IN TUJI TRG

EKONOMSKE, ORGANIZACIJSKE IN SVETOVALNE STORITVE
Jožica Barbo - Hrastar, s.p.
V Brezov Log 3a
Novo mesto
Tel.: 07 33 70 230
Vodenje poslovnih knjig za pravne osebe, zasebnike...

BELBLED
Trgovina in servis z računalniško opremo
Tel: 07/30-99-400, http://www.belbled.si

Castle Novo mesto d.o.o.
Ekonomska propaganda
040-784-818

KNJIGOVEŠTVO KELBIČ PAVEL S.P.
Delavnica: Pod Triko goro 18, Tel: 07/3325-718
Doma: Mestne njive 6, Tel: 07/ 3325-926
GSM 041/726-644

harlem
Foersterjeva ulica 10
8000 Novo mesto
tel: 07 3382 900
http://www.harlem.si/
računalniški inženiring

ISER
Anderj Krležo s.p.
Jakljeva 12, Novo mesto
Računalniško inženiring, svetovanje in izobraževanje
www.iser-ak.si
tel: 07-33-74-051
POOBLAŠČENI TESTNI CENTER

ZM ZAVAROVALNICA MARIBOR d.d.
Zavarovalnica Maribor d.d., Cankarjeva 3, 2507 Maribor

SALON MASAZH N ZDRAVJA
Matjaž BUČAR s.p.
Glavni trg 2
Novo mesto
Tel.: 041 736 495
PONUDBA DARILNIH BONOV

TI-MAK d.o.o.
timak@siol.net
MAK trgovina z barvami
Nad mlino 70,
8000 Novo mesto
Tel.: 07 393 06 30

INTEGRAL in **Krkatur**
Prevozi, servis in storitve
Podbevškova 2, 8000 Novo mesto
Tel.: 07 39 35 420, fax: 07 39 35 426
e-mail: integral.voznik@siol.net
www.integral-voznik.si
Autobusno in turistično podjetje d.o.o.
Ulica talcev 2, Novo mesto
Tel.: 07 33 25 820
e-mail: info@krkatur.si, www.krkatur.si

LESBO inženiring
lesbo.mizarstvo@vojja.net
Jože Bogovič, s.p.
Izdelava masivnih postelj in posteljnih vložkov
tel: 07/33 46 586, gsm: 041 385 670, fax: 07/33 46 587

ZAPIS PLUS
Podjetje za poslovne storitve d.o.o.
- Vodenje poslovnih knjig
- Poslovne študije in načrti
- Podjetniško svetovanje
Tel. 07 33 70 150 • Fax. 07 33 70 151
e-mail: zapis@insert.si

BOBENČEK TRGOVINA Z GLASBILI
www.bobencek.com
Muzejska 4, Novo mesto
Tel.: 07 33 79 960, 041 685 167
Fax: 07 33 79 961, info@bobencek.com

PARKETARSTVO
Marjan Kovačič s.p.
Polaganje, brušenje, lakiranje, ponudba več vrst eksotičnih parketov
Prisojna pot 4, Novo mesto
Tel. 041 652 747
parketarstvo.kovacic@siol.net

Organiziramo:
• izlete
• potovanja
• letovanja
• ekskurzije

INTERRIER
www.kik-interier.si
TRESPA
SANITARNE KABINE IN GARDEROBE
KNAUF
MAVČNE STENE IN OBLIGE
Armstrong
SPUŠČENI STROPI
VELUX
STREŠNA OKNA
fermacell
NAPUŠČI IN PODSTREŠJA
Kik Interier d.o.o., Bršljin 18 a, 8000 Novo mesto, tel.: 07/33 21 028, 33 22 944, GSM: 041 612 505

DNS študentski servis

novomesko

Tagrađna ligr

meseca OKTOBRA je doživela svoj epilog. Deset izžrebancev, ki bo prejelo kino vstopnico za Planet Tuš v Novem mestu, je:

1. MAGOLIČ MATEJ, Velike Brusnice 34, 8321 BRUSNICE;
2. ŠERUGA KATJA, Črmošnjice 62, 8000 NOVO MESTO;
3. KRIŽMAN MOJCA, Križe 39, 8000 NOVO MESTO;
4. JERMAN BARBARA, Veliki Slatnik 11a, 8000 NOVO MESTO;
5. GLIHA PETRA, Dvor 100, 8361 DVOR;
6. PRIMOŽIČ ANDREJA, Vrh 16, 8232 ŠENTRUPERT;
7. KRALJ HELENA, Trška gora 91, 8000 NOVO MESTO;
8. ZUPANČIČ ANDREJA, Martinja vas 15, 8212 VELIKA LOKA;
9. ŠTOLFA IZTOK, Zabrđe 34, 8233 MIRNA;
10. GROZNIK TANJA, Valvazorjeva ulica 1, 8210 TREBNJE.

Mesec NOVEMBER pa skrbi za tvojo prehrano. Deset študentov in dijakov bo popestrilo svoj jedilnik s 500 gramsko žitno kašico ČOKO, Kolinske d.d.

In še pomembne novičke:

NOVOLETNI DELOVNI ČAS NA DNS - ŠTUDENTSKEM SERVISU

petek, 24.12.2004, 7:30 - 13:00
četrtek, 30.12.2004, 7:30 - 13:00
petek, 31.12.2004, 7:30 - 13:00
ponedeljek, 3.1.2005, ZAPRTO - inventura

DVIGNITE NAPOTNICE IN JIH VRNITE PAVOČASNO

Študente in dijake, ki boste prihodnje leto začeli delo pred 4.1.2005, prosimo, dvignite napotnico za delo do 31.12.2005, saj bo zaradi inventure DNS - Študentski servis začel poslovati 4. januarja 2005.

Vse delodajalce, ki želite, da vam izdamo račun z datumom za letošnje leto (2004), opozarjamo, da morate potrjene napotnice za delo na naš naslov vrniti do 29.12.2004 oz. najkasneje osebno prinesiti 31.12.2004 do 12. ure. Po novem letu ne bo več mogoče izdajati računov za leto 2004.

Srečno danes in naprej v letu 2005!

Nižje cene digitalnih fotografij

Obiščite spletno stran www.foto-asja.si in si naložite program za enostavno naročanje in pošiljanje digitalnih fotografij prek spleta v naš studio.

Digitalni fotoaparati

Po ugodnih cenah in z možnostjo obročnega odplačevanja so vam na voljo v vseh naših poslovnih enotah: Novo mesto, Metlika, Sevnica, Trbovlje, Zagorje ob Savi. Obiščite nas in z veseljem vam bomo svetovali, tako bo vaša pot v svet digitalne fotografije enostavnejša.

FOTO ASJA

AKCIJA PARK



III 895/2004/2005



200606030,3

COBISS



KOMPLET MEGAHIT PREMIUM PLANET

Procesor AMD XP 2600+
Matična plošča MSI nForce Delta2
z vgrajeno mrežno kartico 10/100
in 6 kanalno zvočno kartico
2*256 MB DDR pomnilnika
Trdi disk 80GB 7200
ATI Radeon 9600XT 128Mb TV-out
DVD - RW zapisovalnik NEC 3500A
Multimedijška tipkovnica
Optična miška + podloga
aktivni zvočniki
+ 17" CRT monitor HYUNDAI Q770D Flat
+ Multifunkcijska enota LEXMARK

199.900 sit

cena vsebuje DDV
velja ob plačilu z gotovino,
možen nakup na obroke

Sistemi Megahit že od

69.900 sit



24
mesecev
garancije

CDR DVD-RW NEC ND3500A

17.990 sit

cena vsebuje DDV
velja ob plačilu z gotovino,



E-misija d.o.o.

NOVO MESTO, Zwittrova ul.1

Tel: 07 337 25 70

Fax: 07 337 25 72



Dragan Šobar s.p.

Elektroinstalacije
Ragovska 2
8000 Novo mesto
Tel./fax: 07/33 41 293
GSM: 041 616 762

NUDIMO KAKOVOSTNO IZDELAVO NASLEDNJIH STORITEV:

- IZDELAVA ELEKTROINSTALACIJ
- ADAPTACIJA STANOVANJ
- IZDELAVA STRELOVODOV
- VZDRŽEVANJE OBJEKTOV
- IN OSTALA ELEKTROINSTALACIJSKA DELA